

moment

EXPO

SEVDA KAYHAN YILMAZ:
"MAKİNE SEKTÖRÜ
SURİYE'DE PAZAR
LİDERLİĞİNİ
ÇİN'İN ELİNDEN ALDI"

OSMAN FATİH İĞREK:
"AVRUPA'NIN DÖNÜŞÜMÜNDE
KİLİT ORTAK BİZİZ"

ARİF ONUR KAÇAK:
"MAKİNE GÜVENLİĞİNDE
KURALLAR YENİDEN
YAZILIYOR"

**MAKİNE VE TEÇHİZAT
YATIRIMLARI TOPARLANIYOR,
MAKİNE ÜRETİMİNDE
DARALMA VE REKABET
BASKISI DERİNLEŞİYOR!**

**DÖVİZ DÖNÜŞÜM
DESTEĞİNİN
SÜRESİ UZATILDI,
YARARLANMA KOŞULLARI
YENİDEN DÜZENLENDİ**

**TÜRK İHRACATÇISI
PPWR'YE HAZIR MI?**

**MİB'İN
YERLİ MALİ
TEBLİĞİ
REHBERİ
SÜREÇLERİ
KOLAYLAŞTIRIYOR**

DALGAKIRAN

60 Yılın Tecrübesiyle!
Türkiye'nin Global Kompresör Markası

*Tanıtım Filmi

 444 20 12
dalgakiran.com

Abkant Lazer Kesim Büküm Hattı Sistemi

- Kapsamlı planlanmış bir üretim süreci,
- Daha iyi bir üretim alanı,
- Tutarlı ürün kalitesi ve düşük ürün maliyeti sunar.

Abkant Lazer Sistemleri'nin Özellikleri

- Çevre bilinci sayesinde daha az yağ kullanımı
- Minimum senkronize çalışma alanı
- Tam otomatik sistem
- Enerji tasarrufu
- Endüstri 4.0
- Durmazlar bulut
- Fiber lazer teknolojisi
- Yüksek tekrarlanabilirlik
- Yüksek kararlılık oranı
- Kompakt yerleşim tasarımı
- Düşük gürültü kirliliği
- Kolay ve hızlı kurulum

Dline

Tecrübeli Abkant ve Lazer makine kadromuz ile
ham maddeden ürüne ulaşabileceğiniz
hızlı, güvenilir ve akıllı üretim çözümlerimizi müşterilerimize sunuyoruz.

TÜRKİYE'NİN YENİLİKÇİ GÜCÜ

60 yılı aşkın üretim tecrübemiz ve yenilikçi yaklaşımımızla,
bugünün ihtiyaçlarına çözümler sunuyor; yarının dünyasını birlikte inşa ediyoruz.

ERMAKSAN

GÜNDEM

SYF 6

“MAKİNE SEKTÖRÜ SÜRİYE’DE
PAZAR LİDERLİĞİNİ
ÇİN’İN ELİNDEN ALDI”

KAPAK

SYF 44

MİB’İN YERLİ MALİ TEBLİĞİ
REHBERİ SÜREÇLERİ
KOLAYLAŞTIRIYOR

ÜLKELERDEN

SYF 52

DOST VE KARDEŞ ÜLKE:
PAKİSTAN

SAĞLIK

SYF 80

ZAYIFLAMA İĞNELERİ HAKKINDA
10 KRİTİK BİLGİ

- 6 GÜNDEM** “MAKİNE SEKTÖRÜ SÜRİYE’DE PAZAR LİDERLİĞİNİ
ÇİN’İN ELİNDEN ALDI”
- 8** MERAKLISINA MAKİNE
- 13** AĞUSTOS AYINDA SOSYAL MEDYAYA YANSIYANLAR
- 14** TÜRKİYE’NİN MAKİNECİLERİ SÜRİYE PAZARINI YAKINDAN İZLİYOR
- 18** TÜRKİYE’NİN MAKİNECİLERİ IWF FUARINDA
TÜRK MAKİNE SEKTÖRÜNÜ TANITTI
- 22 BİLGİ HATTI / İŞ KÜLTÜRÜ** ROMANYA İLE TİCARETİN
KÜLTÜREL ANAHTARLARI
- 24 BİLGİ HATTI / DİJİTAL TERİMLER KILAVUZU**
- 26 BİLGİ HATTI / YEŞİL TERİMLER KILAVUZU**
- 28 BİLGİ HATTI** MAKİNE VE TEÇHİZAT YATIRIMLARI TOPARLANIYOR,
MAKİNE ÜRETİMİNDE DARALMA VE REKABET BASKISI
DERİNLEŞİYOR!
- 29** MİB YÖNETİM KURULU BAŞKANI OSMAN FATİH İĞREK:
“AVRUPA’NIN DÖNÜŞÜMÜNDE KİLİT ORTAK BİZİZ”
- 30** DÖVİZ DÖNÜŞÜM DESTEĞİNİN SÜRESİ UZATILDI,
YARARLANMA KOŞULLARI YENİDEN DÜZENLENİYOR
- 31** TÜRK İHRACATÇISI PPWR’YE HAZIR MI?
- 32** KOSGEB İŞLETME DEĞERLENDİRME RAPORU İLE
İŞLETMENİZİN GELECEĞİNİ PLANLAYIN
- 34** 1501-TÜBİTAK SANAYİ AR-GE DESTEK
PROGRAMI ÇAĞRISI BAŞVURUYA AÇILDI
- 35** 1507-TÜBİTAK KOBİ AR-GE BAŞLANGIÇ
DESTEK PROGRAMI ÇAĞRISI BAŞVURUYA AÇILDI
- 36** AVRUPA YÖNÜNÜ AR-GE VE İNOVASYONA ÇEVİRMELİ
- 38 BİLGİ HATTI / ALMANYA’DAN HABERLER**
- 40 TİM’DEN** İHRACATÇILAR, TURKISH CARGO İLE ÜRÜNLERİNİ
30 ÜLKEDE 49 ŞEHRE İNDİRİMLİ ULAŞTIRACAK
- 42 VİTRİN** SANAYİDE ENERJİ KAYIPLARINA YERLİ TEKNOLOJİYLE ÇÖZÜM
- 43** ERMAKSAN, YENİ EVO-IV SERVO HYBRID ABKANT İLE
KARBON AYAK İZİNİ AZALTIYOR
- 44 KAPAK** MİB’İN YERLİ MALİ TEBLİĞİ REHBERİ SÜREÇLERİ KOLAYLAŞTIRIYOR
- 52 ÜLKELERDEN** DOST VE KARDEŞ ÜLKE: PAKİSTAN
- 60 MAKALE** ARİF ONUR KAÇAK: “MAKİNE GÜVENLİĞİNDE
KURALLAR YENİDEN YAZILIYOR”
- 62 ÇEVRE** ETS YÖNETMELİĞİ YÜRÜRLÜĞE GİRDİ
- 64 ARAŞTIRMA** KURUMSAL LONGEVITY: ŞİRKETLERİN GENÇLİK FORMÜLÜ
- 66 İŞ GÜVENLİĞİ** İSG ZORUNLULUK DEĞİL, YAŞAM BİÇİMİ OLMALI
- 68 ARAŞTIRMA** İNSAN HATASI, İHLALLERİ TETİKLİYOR
- 72 GENÇ MOMENT** FİKİRDEN PAZARA YENİ NESİL GİRİŞİMCİLİK MODELİ
- 74** HET VAN OSCH MÜZESİ’NİN ENDÜSTRİ MİRASI
İSTANBUL’A TAŞINDI
- 78 ROBOTİK VE YAPAY ZEKA** ROBOT CARE İLE ROBOTİK SİSTEMLERDE
PROAKTİF BAKIM YAKLAŞIMI
- 79** TEKNOLOJİ DEVLERİ YAPAY ZEKÂDA
İNSAN-MAKİNE DENGESİNİ ARIYOR
- 80 SAĞLIK** ZAYIFLAMA İĞNELERİ HAKKINDA 10 KRİTİK BİLGİ
- 82 GASTRONOMİ** YENİLEBİLİR YAĞLARDA DOĞRU TERCİHİN ÖNEMİ
- 84 AKTÜEL TEKNOLOJİ** BOTONOM İLE ŞİRKETİNİZDE YAPAY ZEKÂ ÇALIŞANI
İSTİHDAM EDİN
- 86** TEMASSIZ TEHDİT BÜYÜYOR,
NFC SALDIRILARI YAYILIYOR
- 88 KİTAP**
- 90 BULMACA**
- 93 GÖSTERGELER** MAKİNE İHRACATI TEMMUZ AYI SONUNDA
16,5 MİLYAR DOLAR OLDU
- 110 FUARLAR**
- 112 ADRESLER**

TOLGA ÇATAL

Merhaba değerli Moment Expo okurları,

Makine imalat sanayisi konsolide verilerine göre; ocak-temmuz döneminde serbest bölgeler dâhil toplam makine ihracatımız yüzde 1,7 artışla 16,5 milyar dolara yükseldi. İhracat artışındaki en büyük etken ise miktar bazındaki düşüşe rağmen ihracat birim fiyatlarındaki yüzde 9'luk yükselişti. Bu dönemde en fazla makine ihracatı yapılan iki ülke yüzde 8,4 artışla 2 milyar dolar seviyesine yaklaşan Almanya ile ihracatın yüzde 28,9 yükselerek 1,4 milyar dolar seviyelerine geldiği ABD olurken, yedi aylık dönemde makine ihracatının 95 milyon dolara yaklaştığı Suriye pazarında da geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre yüzde 51,4'lük bir artış yakalandı.

Türkiye ve Suriye hükümetlerinin çabalarıyla canlanan ticaret koridorları ve orta vadede hedeflenen 10 milyar dolarlık ikili ticaret perspektifi için çok elverişli bir dönemde bulunduğumuzun altını çizen MAİB Yönetim Kurulu Başkanı Sevda Kayhan Yılmaz ise bölge ticaretinde önemli bir finansman desteğine ihtiyaç duyulduğuna vurgu yapıyor: **“Suriye pazarında krizin tam ortasında elde ettiğimiz bu güçlü konumu koruyabilmemiz için rakiplerimizin devlet destekli agresif finansman hamlelerine karşı direncimizi sürdürürebilmemiz gerekiyor. Bu da sahadaki operasyonel gücümüzü destekleyecek finansman araçlarının devreye alınmasına bağlı. Ancak Suriye'nin, Türk Eximbank risk sınıflandırmasında en yüksek risk grubu olan 7'nci Kategoride yer alması; ihracatçılarımızın karşısına önemli bir finansal ve bürokratik engel olarak yüksek prim oranlarını çıkarıyor. Suriye'nin, Türk Eximbank nezdinde riskli ülkeler kapsamında çıkarılmasının tam zamanı olduğunu düşünüyoruz. İhracat kredi sigortası süreçlerinde esneklik sağlanması ve pazara özel Türk Eximbank destek mekanizmalarının ivedilikle kurgulanması gerektiğine inanıyoruz. İhracatçıların risk primi yükünü hafifletecek ve rekabetçi gücünü pekiştirecek bu adımlar, hem Türk makine sektörünün bölgedeki lider varlığını teminat altına alacak hem de Suriye'nin yeniden yapılanma sürecine çok daha etkin biçimde omuz vermemizi sağlayacaktır.”**

Gelelim Moment Expo'nun bu sayısındaki içeriklerimize... Moment Expo'nun bu sayısında **“Kapak”** konusu ise Makina İmalatçıları Birliği'nin (MİB) hazırladığı çok önemli bir dijital rehberle ayırdık. Bilindiği üzere, Türkiye'de 2026 yılı itibarıyla tam olarak uygulanmaya başlanan yeni **Yerli Malı Tebliği**, kamu alımlarında ve belgelendirme süreçlerinde köklü değişiklikler getiriyordu. SGM-2024/10 Sayılı Tebliğ ile işletmelerin Yerli Malı Belgesi alma şartları dijitalleşerek sadece beyana dayalı olmaktan çıkıp, çok daha denetlenebilir ve şeffaf bir yapıya kavuşmuştu. **MİB'in hazırladığı kapsamlı dijital rehber, yeni dönemin detaylarını, getirdiği mekanizmaları ve yerli üretim ekosistemine sağladığı avantajları tüm hatlarıyla inceliyor.** Tebliğin sunduğu avantajlar büyük olsa da sistemin getirdiği şeffaflık beraberinde önemli sorumluluklar da doğuruyor. Yeni sistem, hazırlıksız firmalar için bazı riskleri barındırırken, eksik tedarikçi belgesi sunmak, maliyet hesabını yanlış yapmak, kapasite raporunu güncel tutmamak, hatalı katsayı kullanmak, ithal girdiyi yanlış sınıflandırmak veya basit bir montaj işlemini “yerli üretim” gibi sunmaya çalışmak ciddi yaptırımlara yol açabiliyor. Dolayısıyla, Yerli Malı Belgesi almak isteyen firmaların bu rehberi ve ilgili kurumların yayımlarını dikkatle inceleyip aksiyon almaları şiddetle tavsiye ediliyor.

Moment Expo'nun bu sayısındaki dikkat çekici bir başka içeriğimiz ise Ağaç İşleme Makine Sanayicileri Derneği (AİMSAD) Yönetim Kurulu Üyesi ve Genel Sekreteri Arif Onur Kaçak'ın AB'de 2027'de uygulanmaya başlayacak Yeni Makine Regülasyonuna ilişkin makalesi oldu.

Avrupa Birliği pazarına makine ihraç eden firmalar için 2027, yeni bir uyum döneminin başlangıcı olacak. Teknik dosyalardan risk değerlendirmelerine, yazılım güvenliğinden makine öğrenmesi kullanan güvenlik bileşenlerine kadar birçok başlık, Yeni Makine Regülasyonu ile yeniden ele alınırken, Arif Onur Kaçak makalesinde, düzenlemenin Türk makine sektörüne getireceği değişiklikleri, üreticilerin karşılaşacağı yeni sorumlulukları ve Türk firmalarının Avrupa pazarındaki konumlarını korumak için bugünden yapması gereken hazırlıkları bakım nasıl anlatıyor?

Sağlıklı günler ve keyifli okumalar diliyorum,

MAKİNE İHRACATÇILARI BİRLİĞİ ADINA SAHİBİ
Esra ARPINAR

YAYIN KURULU BAŞKANI
Sevda Kayhan YILMAZ

YAYIN KURULU
Kutlu KARAVELİOĞLU, Ahmet ÖZKAYAN,
Simge Beril BÜLBÜLOĞLU, Şenol ÖNAL,
Rıdvan MERTÖZ, Livia YILBIRLIK YILMAZ,
Tolga SAYLAN, Mustafa BOZKURT,
Fatih KAR, Beste ÖZDESLİK,
Burç ANGAN, Cemal AYLA,
Zühtü BAKIR, Mehtap ÖNAL

YAYINA HAZIRLAYANLAR
Ajans Mundus

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Tolga ÇATAL (tolga@ajansmundus.com)

GÖRSEL YÖNETMEN
Murat CERİT (murat@ajansmundus.com)

YAYIN ADRESİ
Yenişehir Mah. Sümbül Sok. No: 6-1, D. 79,
Pendik / İstanbul
Tel: 0533 242 45 16

YAYIN TÜRÜ
Sürekli, Yerel Dergi

YÖNETİM YERİ
MAKİNE İHRACATÇILARI BİRLİĞİ
Ceyhan Atuf Kansu Cad. No: 120
Balgat - Çankaya / Ankara
Tel: 0312 447 27 40
Faks: 0312 446 96 05

MOMENT EXPO Dergisi, Ajans Mundus tarafından T.C. yasalarına uygun olarak yayınlanmaktadır. “Moment Expo Dergisi” ibaresi kullanılarak alıntı yapılması izne bağlıdır.

Moment Expo Dergisi Makine İhracatçıları Birliği'nin ücretsiz süreli, dijital yayındır. Moment Expo'nun basımı geçici olarak durdurulmuş olup, www.moment-expo.com adresi ve **Türk Telekom E-Dergi** portalından dergi içeriğine erişilebilmektedir.

“MAKİNE SEKTÖRÜ SURIYE’DE PAZAR LİDERLİĞİNİ ÇİN’İN ELİNDEN ALDI”

MAKİNE İHRACATÇILARI BİRLİĞİ (MAİB) TARAFINDAN PAYLAŞILAN MAKİNE İMALAT SANAYİSİ KONSOLİDE VERİLERİNE GÖRE, YILIN İLK YEDİ AYINDA TÜRKİYE’NİN SERBEST BÖLGELER DÂHİL TOPLAM MAKİNE İHRACATI 16,5 MİLYAR DOLAR OLDU. SURİYE’NİN TOPLAM MAKİNE İTHALATININ ÖNCEKİ YILA GÖRE İKİ KATINA ÇIKTIĞI 2025 YILINDA, TÜRK MAKİNE SEKTÖRÜNÜN SURİYE PAZARINDA BİRİNCİ SIRAYA YERLEŞTİĞİNE DİKKAT ÇEKEN MAİB YÖNETİM KURULU BAŞKANI SEVDA KAYHAN YILMAZ, “HIZLA BÜYÜYEN SURİYE PAZARINDA ÇİNLİ VE AVRUPALI ÜRETİCİLERİN PAY KAPMA MÜCADELESİ ALEVLENİYOR. İÇ SAVAŞIN ZORLU KOŞULLARINDA DAHİ SAHAYI TERK ETMEYEREK PAZAR LİDERLİĞİNİ ELE GEÇİREN TÜRK MAKİNE SEKTÖRÜ İÇİN REKABET KOŞULLARINA UYGUN BAZI YENİ DÜZENLEMELER GEREKİYOR.” DEDİ.

Makine imalat sanayisi konsolide verilerine göre; yılın yedi ayında serbest bölgeler dâhil toplam makine ihracatı 16,5 milyar dolar oldu. Miktar bazında düşüş yaşansa da ihracat birim fiyatlarındaki yüzde 9 yükseliş, geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre değer bazında yüzde 1,7 artış getirdi. En fazla makine ihracatı yapılan iki ülke yüzde 8,4 artışla 2 milyar dolar seviyesine yaklaşan Almanya ile ihracatın yüzde 28,9 yükselerek 1,4 milyar dolar seviyelerine geldiği ABD oldu. Yedi aylık dönemde makine ihracatının 95 milyon dolara yaklaştığı Suriye pazarında ise geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre yüzde 51,4’lük bir artış yakalandı.

“TÜRK MAKİNE SEKTÖRÜ SURIYE’DE PAZAR LİDERLİĞİNİ ÇİN’İN ELİNDEN ALDI”

Suriye’nin yeniden yapılanma ve sivil sanayi altyapısını

SEVDA KAYHAN YILMAZ
MAİB YÖNETİM KURULU BAŞKANI

ayağa kaldırma sürecinin güçlü bir ticari potansiye-
lin küllerinden doğmasını
beraberinde getirdiğine
dikkat çeken MAİB Yönetim
Kurulu Başkanı Sevdâ Kayhan
Yılmaz bölgede oluşan yeni
rekabet ortamı hakkında
şunları söyledi: “İç savaş
öncesinde yıllık ortalama 1,5
milyar dolarlık makine ithala-
tı gerçekleştirilen Suriye pa-
zarında, 10 yılı aşkın süredir

devam eden yıkıcı çatışmalar
sanayi yatırımlarını sekteye
uğratarak ticari anlamda
önemli bir potansiyelin israf
edilmesine neden olmuş-
tu. Ancak ülkenin 2025’te
yeniden toparlanma evresine
girmesiyle birlikte; Suriye’nin
toplam makine ithalatının
önceki yılın iki katına çıkarak
güçlü bir sıçrama yapması ve
378 milyon dolara ulaş-
ması, sahadaki teknolojik

yenilenme ve altyapı ihtiyacı-
nın ne denli bir ivme kazan-
dığının somut kanıtı oldu.
Türk makine sektörü 2010’da
beşinci sırada yer aldığı bu
pazarda; 2025’te önceki yıla
göre yüzde 174,6 artışla 148
milyon dolara ulaşarak Çin’i
geride bırakıp birinci sıraya
yerleşti. Ancak pazarda
metal, plastik, gıda ve tekstil
makinelere başta olmak üzere
kilit sanayi kollarında ihtiyaç
artarken, Çinli ve Avrupalı
üreticilerin pay kapma mü-
cadelesi de alevleniyor. İç sa-
vaşın zorlu koşullarında dahi
sahayı terk etmeyerek pazar
liderliğini ele geçiren Türk
makine sektörü için rekabet
koşullarına uygun bazı yeni
düzenlemeler gerekiyor.”

“SURIYE’NİN RİSKLİ ÜLKELER KAPSAMINDAN ÇIKARILMASININ TAM ZAMANI”

Türkiye ve Suriye hükümet-
lerinin çabalarıyla canlanan
ticaret koridorları ve orta

vadede hedeflenen 10 milyar dolarlık ikili ticaret perspektifinin bu sıçramayı destekleyen son derece elverişli bir zemin sunduğuna dikkat çeken Yılmaz şunları söyledi: **"Suriye pazarında krizin tam ortasında elde ettiğimiz bu güçlü konumu koruyabilmemiz için rakiplerimizin devlet destekli agresif finansman hamlelerine karşı direncimizi sürdürebilmemiz gerekiyor. Bu da sahadaki operasyonel gücümüzü destekleyecek finansman araçlarının devreye alınmasına bağlı. Ancak Suriye'nin, Türk Eximbank risk sınıflandırmasında en yüksek risk grubu olan 7'nci kategoride yer alması; ihracatçılarımızın karşısına önemli bir finansal ve bürokratik engel olarak yüksek prim oranlarını çıkarıyor. Alıcı Kredis mekanizmasının kapalı olması da özellikle**

Avrupalı rakiplerimize ciddi bir finansman avantajı sağlıyor. Savaşın yıkıcı etkilerinin geride kalmaya başladığı ve yeniden imar bütçelerinin devreye girdiği yeni dönemde devam eden bu tip kısıtlayıcı uygulamalar, işletmelerin hareket alanını daraltan risklerdir. Suriye'nin, Türk Eximbank nezdinde riskli ülkeler kapsamından çıkarılmasının tam zamanı olduğunu düşünüyoruz. İhracat kredi sigortası süreçlerinde esneklik sağlanması ve pazara özel Türk Eximbank destek mekanizmalarının ivedilikle kurgulanması gerektiğine inanıyoruz. İhracatçıların risk primi yükünü hafifletecek ve rekabetçi gücünü pekiştirecek bu adımlar, hem Türk makine sektörünün bölgedeki lider varlığını teminat altına alacak hem de Suriye'nin yeniden yapılanma sürecine

çok daha etkin biçimde omuz vermemizi sağlayacaktır."

"ŞAM'DA SURİYELİ FİRMALARLA BİREBİR GÖRÜŞECEĞİZ"

İhracatçıların Suriye ile ticarete yaşadıkları sorunları tespit etmek üzere üye firmalarla istişarelerde bulunduklarını ifade eden Yılmaz, sözlerini şöyle tamamladı: **"Suriye gümrüklerinde ton başına alınan vergilerin 10 katına çıkması ve Türk ürünlerinin Uzak Doğu ürünleriyle aynı gümrük tarifesine tabi tutulması, bazı alt sektörlerimizi fazlasıyla etkiledi. Özellikle niteliği gereği büyük kütleye sahip makineler hem ağırlık hem de değer bazlı gümrük vergileri nedeniyle, iki yönlü maliyete katlanmaya başladı. Operasyonel anlamda bir diğer sıkıntı da ödeme kanallarının çeşitlenmesi**

konusunda; doğrudan bankacılık kanalları çalışmadığı için ülkemize döviz büroları üzerinden yapılan transferler, ihracatçının döviz dönüşüm desteklerinden mahrum kalmasına yol açıyor. Bunların çözümsüz konular olmadığı, Bakanlıklarımızın kademeli bir şekilde çözüm için çabaladığının farkındayız. Bu noktada önemli olan sahada olmaya devam etmek, Suriye'deki alıcı firmaların rakiplerimizin markajından etkilenmemesini sağlamak. Bu amaçla ağustos ayı sonunda düzenlenecek olan ve Türkiye'nin milli katılım organizasyonu gerçekleştireceği 63'üncü Şam Uluslararası Fuarı'na titizlikle hazırlanıyoruz. Şam'daki temaslarımızda Türkiye ile ticari ortaklığın nasıl bir kazan-kazan modeli yaratacağını, Suriyeli firmalara birebir anlatacağız."

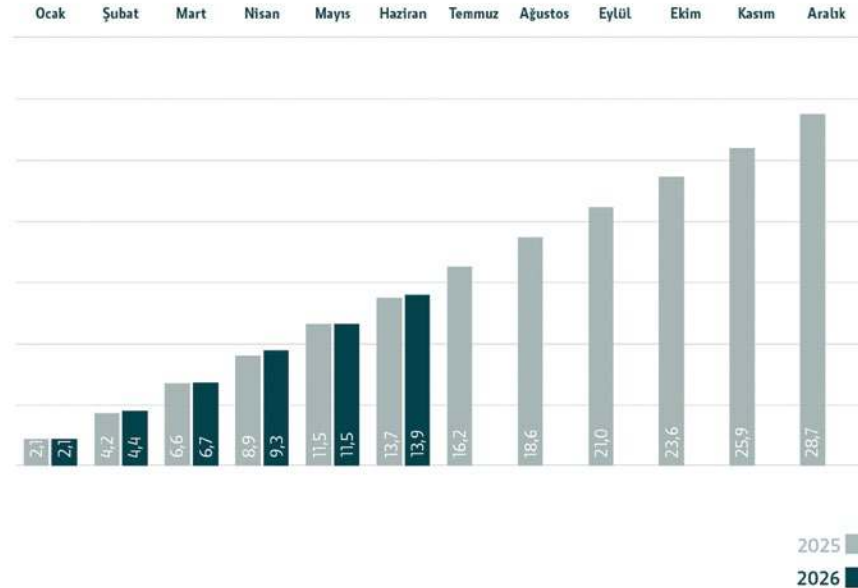
MERAKLISINA MAKİNE

MAKİNE DIŞ TİCARETİ ÇEYREKLİK VERİLERİ

2025 - 2026

Makine ihracatı ilk yarıda 13,9 milyar dolara ulaşırken,
miktar % 8 geriledi.
Küçülen ölçekler fiyatları artırıyor.

Makine İhracatı Konsolide Verileri

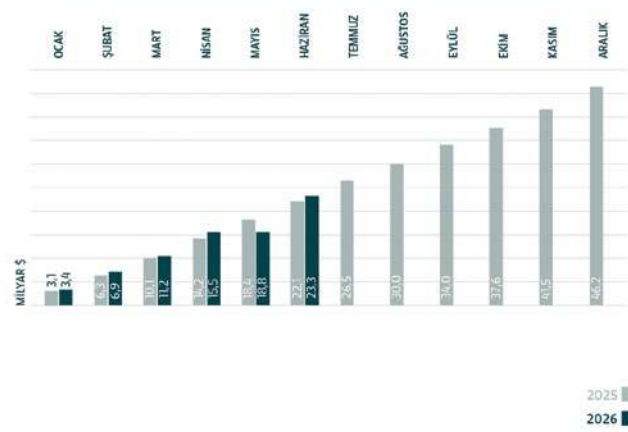
Köprülü tatil haftaları aldatabiliyor;
bu yılın ikinci çeyreği nispeten iyi.

Makine İhracatı Aylık ve Çeyreklik Artış Oranları

İthalat 50 milyar dolara koşuyor;
ilk yarı artışı %5,4.

Makine İthalatı Konsolide Verileri

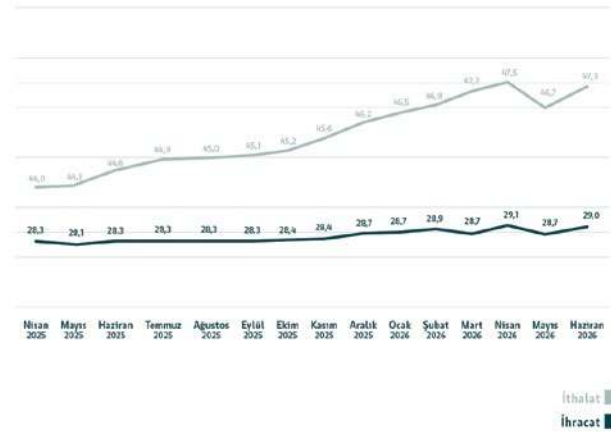
16,5 milyar dolar ihracat, 19,3 milyar dolar ithalat:
Haziran'ı sevdik.

Makine İthalatı Aylık ve Çeyreklik Artış Oranları

Cari açığın 20 milyar doları
makineden gelmiş olacak.

Makine Dış Ticareti (Milyar \$)

MERAKLISINA MAKİNE

Makine, Türkiye'nin
ihraç pazarlarında başrolde.
115 ülkeye ihracatımızda
ilk üçte mutlaka var.

ABD başta, 37 ülkenin
Türkiye'den ithal ettiği mallar arasında
makinelерimiz ilk sırada.

Türkiye'den İthalatında Makinelerin
1. Sırada Geldiği Ülkeler (GTİP: 84)

Kaynak: Trade Map

Sektörün üretim merkezlerinden Çin ve Almanya da dahil 43 ülkenin Türkiye'den ithal ettiği mallar arasında **ikinci büyük ihraç kalemimiz makine.**

Türkiye'den İthalatında Makinelerin
2. Sırada Geldiği Ülkeler (GTİP: 84)

Kaynak: Trade Map

Sanayisi gelişmiş ülkelerin de içinde bulunduğu 35 ülkenin, ülkemizden ithalatında **makinelarımız üçüncü sırada.**

Türkiye'den İthalatında Makinelerin
3. Sırada Geldiği Ülkeler (GTİP: 84)

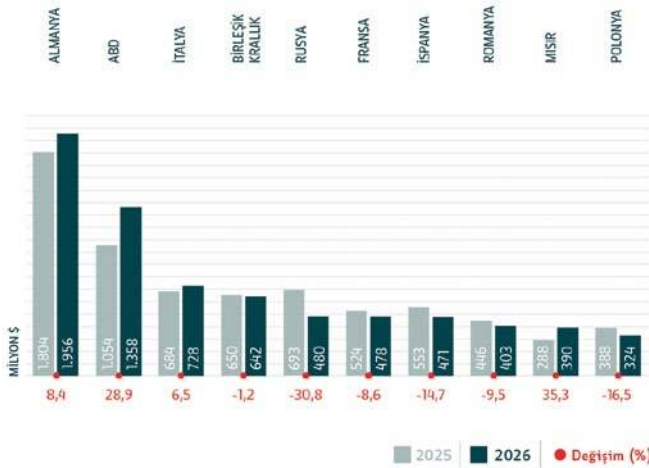
Kaynak: Trade Map

MAKİNE İHRACATI OCAK-TEMMUZ DÖNEMİNDE %1,7 ARTIŞ İLE

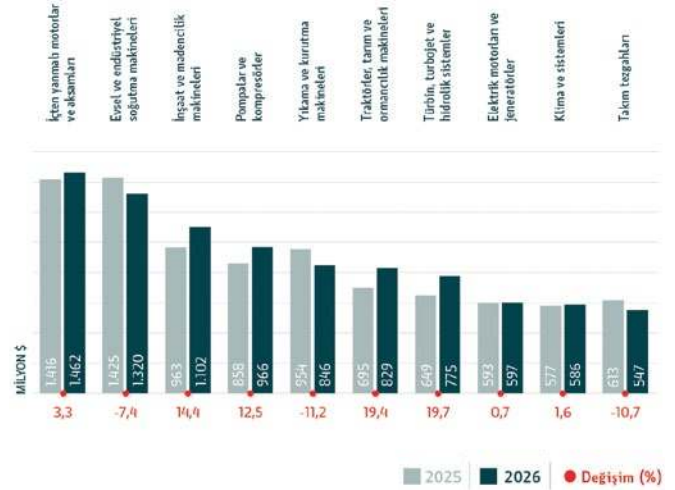
16,5 MİLYAR \$

TONAJ: 1,6 MİLYON TON • MİKTAR DEĞİŞİMİ: -%6,7

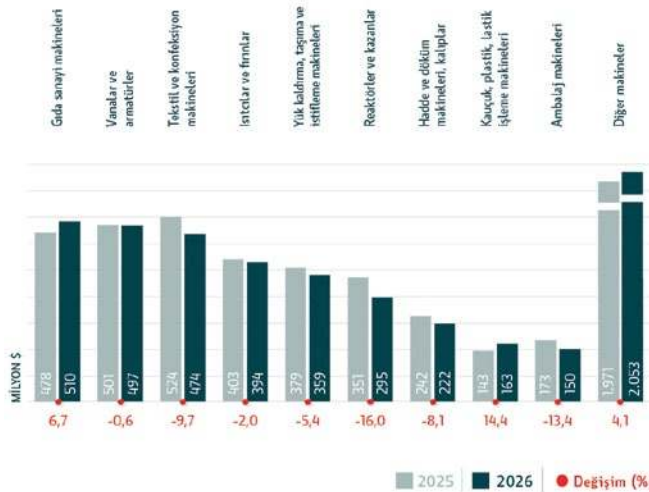
En Çok Makine İhrac Ettiğimiz Ülkeler (Ocak-Temmuz)

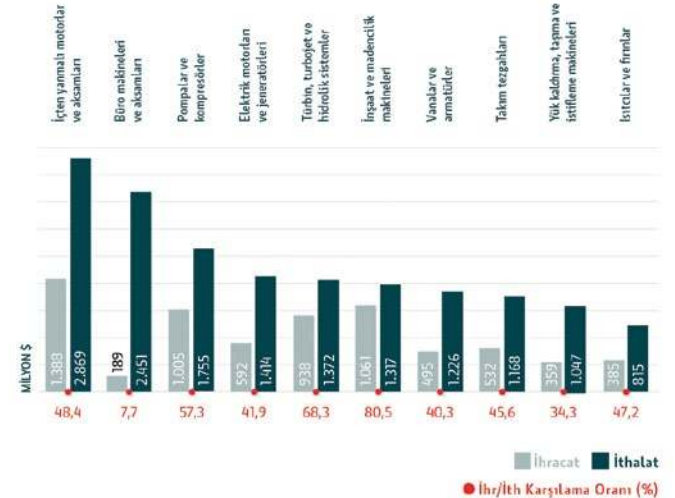
Alt Sektörlerin İhracat Performansı-1 (Ocak-Temmuz)

Alt Sektörlerin İhracat Performansı-2 (Ocak-Temmuz)

Alt Sektörlerde İthalat (Ocak-Haziran)

AĞUSTOS AYINDA SOSYAL MEDYAYA YANSIYANLAR

TÜRKİYE'NİN MAKİNECİLERİ YILLARDIR SÜRDÜRDÜĞÜ SOSYAL MEDYA ÇALIŞMALARINA ARALIKSIZ DEVAM EDİYOR. AĞUSTOS AYI GÜNDEMİNİN SOSYAL MEDYAYA YANSIMALARI BAKIN NASIL OLDU?

/turkiyeninmakinecileritm

@turkiyeninmakinecileri

@tr_makineciler

turkiyeninmakinecileri

“ Makine sektörü Suriye’de pazar liderliğini Çin’in elinden aldı. ”

SEVDÂ KAYHAN YILMAZ
Makine Sanayicileri Birliği Başkanı

TÜRKİYE'NİN MAKİNECİLERİ
“Türkiye Birlikte Gelişir”

“ Hiçbir zafer gaye değildir, zafer ancak kendisinden daha büyük bir gayeyi elde etmek için gerekir; en belli başlı vasıtasıdır. ”

Mustafa Kemal ATATÜRK

30 AĞUSTOS ZAFER BAYRAMIMIZ KUTLU OLSUN

TÜRKİYE'NİN MAKİNECİLERİ
“Türkiye Birlikte Gelişir”

RUPLASTICA FUARI
Millî Katılım Organizasyonu
(Plastik Sanayi ve Makineleri, kalıp vs.)
26-29 Ocak 2027 | Moskova/Rusya Federasyonu
Başvuru için: oalib-pr@osib.org.tr

	Birim Fiyat (Euro/m²)	Birim Fiyat (Euro/m²)
1. Kat Çerçeve Standı	490 \$/m²	780 \$/m²
2. Çerçeve Standı	525 \$/m²	830 \$/m²
3. Çerçeve Standı	550 \$/m²	880 \$/m²
Ada Standı	570 \$/m²	850 \$/m²

Kaleci Sokak, Ziraatçı Kapı Üstü Fuar Alanı 100 \$/m²

TÜRKİYE'NİN MAKİNECİLERİ
“Türkiye Birlikte Gelişir”

ANKARA İHRACAT UZMANLIĞI
EĞİTİM PROGRAMI

T.C. Ticaret Bakanlığı
Dışişleri Bakanlığı
AİİSİ / İİİSİ

Öğrenim ve İngilizce
Beyanname ve
T.C. İhracat

2024 yılı
Ankara (Ekim-Haziran)

2024-2025
28 Eylül 2024

BİTİLEBİLİR
T.C. Ticaret Bakanlığı
Dışişleri Bakanlığı
AİİSİ / İİİSİ

TÜRKİYE'NİN MAKİNECİLERİ
“Türkiye Birlikte Gelişir”

HAFTALIK GELİŞMELER

22 - 28 Ağustos 2026

TÜRKİYE'NİN MAKİNECİLERİ
“Türkiye Birlikte Gelişir”

2026 yılında Ticaret Bakanlığımızın yurt dışı teşkilatınca hazırlanan raporlar online erişime açıldı.
80 Ülkede 107 Sektör Raporu

TÜRKİYE'NİN MAKİNECİLERİ
“Türkiye Birlikte Gelişir”

TÜRKİYE'NİN MAKİNECİLERİ SURIYE PAZARINI YAKINDAN İZLİYOR

TÜRKİYE'NİN MAKİNECİLERİ, 26 AĞUSTOS-4 EYLÜL TARİHLERİ ARASINDA SURİYE'NİN BAŞKENTİ ŞAM'DA DÜZENLENEN 63'ÜNCÜ ULUSLARARASI ŞAM FUARINA INFO STANT İLE KATILDI. SUUDİ ARABİSTAN, ALMANYA VE ÜRDÜN GİBİ BİRÇOK ÜLKENİN PAVİLYONLARIYLA YER ALDIĞI FUARDA TÜRKİYE DE GENİŞ KATILIMLI BİR PAVİLYONLA FUARDA YÜKSEK KALİTELİ TÜRK ÜRÜNLERİNİ SERGİLEDİ.

Suriye'nin başkenti Şam'da düzenlenen ve ülkenin en köklü uluslararası ticaret etkinliklerinden biri olan Uluslararası Şam Fuarı, ilk kez 1954 yılında düzenlenmişti. Suriye'nin ekonomik ve ticari potansiyelinin tanıtılması, yerel ve uluslararası

firmalar arasında ticari bağlantıların geliştirilmesi ve yatırım fırsatlarının değerlendirilmesi açısından önemli bir platform niteliğinde olan fuar bu yıl 63'üncü kez 26 Ağustos-4 Eylül tarihlerinde kapılarını açarken, "Suriye Yeniden Parlıyor" sloganıyla gerçekleştirilen fuar 60

ülkeden 1.000'e yakın firma ürün ve hizmetlerini tanıttı. Yaklaşık 1,4 milyon kişinin ziyaret ettiği fuar 60 geleneksel ürün ve hizmet sergileme alanının yanı sıra B2B ve B2G görüşmeleri ile yatırım projelerine ve ticari anlaşmalara da ağırlık verilirken, fuar kapsamında gerçekleştirilen

sözleşme, mutabakat zaptı, üretim ve tedarik anlaşmalarının toplam ekonomik değerinin 1 milyar doları aştığı da açıklandı. Bu rakam, yaklaşık 100 milyon dolar seviyesindeki 62'nci fuarın ekonomik çıktısına kıyasla 10 katın üzerinde bir artış anlamına geliyor.

EN YÜKSEK KATILIM TÜRKİYE'DEN GERÇEKLEŞTİ

Fuarda ev sahibi Suriye'den sonra en çok katılım Türkiye'den olurken, Türkiye'nin Makinecileri haricinde 21 ihracatçı birliği ve 12 Türk firması daha fuara kendi stantlarıyla katıldı. MAİB, söz konusu fuarda AKİB tarafından düzenlenen milli katılım organizasyonu ile yer alırken, fuarın ilk gününde Türkiye'nin Makinecileri standı TİM Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Gültepe tarafından da ziyaret edildi. Diğer yandan, fuarla eş zamanlı olarak 25-28 Ağustos tarihleri arasında TİM tarafından Suriye (Şam) Genel Ticaret Heyeti programı da düzenlendi. Türkiye'nin Makinecileri'nin de yer aldığı 200 kişilik ticaret heyeti programında Suriyeli kamu kurumları ve özel sektör temsilcileriyle bir araya gelinerek ticaret ve yatırım imkânlarını değerlendirildi. Görüşmeler sırasında farklı sektörlerden firmaların Türkiye'den makine, ekipman ve teknoloji

tedarikine yönelik ilgileri görürken, Suriyeli firmalarla doğrudan Türk üreticiler arasında bağlantılar da kuruldu. Gerçekleştirilen görüşmelerden elde edilen izlenimlere göre doğru eşleştirme ve takip mekanizmaları oluşturulması halinde Suriye, Türk makine sektörü açısından önümüzdeki dönemde önemli bir ihracat, distribütörlük ve

yatırım pazarı haline gelebilir. Fuar boyunca ziyaretçiler tarafından yoğun ilgi gören Türkiye'nin Makinecileri standı, fuarın ikinci gününde Şam Ticaret Müşaviri Oğuz Kuyumcu, üçüncü gününde ise Ticaret Müşaviri Elfesiya Seven tarafından da ziyaret edilirken, Türkiye'nin Makinecileri standını ziyaret eden Suriyeli firma

temsilcileri ile birçok ürün grubunda gerçekleşen görüşmelerde de Türk makine sektörü hakkında ziyaretçiler bilgilendirildi. Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat'ın da ziyaret ettiği fuarda Suriye Ekonomi ve Sanayi Bakanı Muhammed Nidal eş-Saar ile bir görüşme gerçekleştiren Bakan Bolat, iki ülke arasındaki ticaret

WhatsApp Kanalımız Açıldı.

Kanalı takip edin

**TÜRKİYE'NİN
MAKİNECİLERİ**

"Dünya Bizimle Çalışıyor"

*Kanalımızı, "WhatsApp Güncellemeler" bölümünden takip edebilir,
kanal listenize iğneleyebilir ve MAiB'in tüm güncel haber akışını
anlık olarak görüntüleyebilirsiniz.*

iş birliği ve ekonomik diyalog alanına taşımayı amaçlayan bir platform olan Şam Dünya Ekonomik Forumu da önemli bir ticaret zemini oluşturdu. Forumun kuruluşuna ilişkin yüksek düzeyli ekonomik toplantı, 20 Ağustos tarihinde Şam Konferans Sarayı'nda, fuarın 63'üncü döneminin açılışıyla bağlantılı olarak gerçekleştirildi ve toplantıya Suriyeli ve uluslararası yetkililer katıldı. Forum; hükümet, özel sektör, yatırımcılar ve uluslararası ortakları bir araya getirerek yatırım fırsatları, projeler, sözleşmeler ve ekonomik ortaklıkların doğrudan ele alınabileceği bir ortam oluştururken, bu yönüyle forum, Şam Uluslararası Fuarında gerçekleştirilen tanışma ve görüşmelerin daha somut yatırım ve iş birliği süreçlerine dönüştürülmesini amaçlayan tamamlayıcı bir ekonomik platform niteliği taşıyordu.

hacminin artırılması, ticaretin kolaylaştırılması, ulaştırma ve gümrük kapılarında iş birliğinin geliştirilmesi, bankacılık ve finansal iş birliği ile Suriye'nin yeniden imar sürecinde Türk özel sektörünün üstlenebileceği rol gibi konular ele alındı.

1 MİLYAR DOLARLIK İŞ BİRLİĞİ HACMI OLUŞTURULDU

Fuar süresince sanayi, tarım, ulaştırma, su, enerji, altyapı, turizm ve lojistik alanlarında çeşitli projeler, anlaşmalar ve mutabakat zaptları da imzalandı. Bunlar arasında, Hasiya şehrinde yaklaşık 500 milyon dolar değerinde olduğu tahmin edilen bir sanayi projesi paketi öne çıkarken; Bab el-Hava, Şeyh Neccar, Hama ve Rakka bölgelerinde gerçekleştirilecek projeler de dikkat çekti.

Diğer yandan, Almanya'nın 40 yılı aşkın bir aradan sonra ilk kez resmi pavilyon ile fuarda yer alması da dikkat çekiciydi. Almanya'nın yanı sıra çok sayıda ülke de doğrudan veya pavilyon/ülke temsili şeklinde fuara katılırken, fuarda Çin, Türkiye, Suudi Arabistan, BAE, Libya, Ürdün, Mısır, Irak, Cezayir, İtalya, Lübnan, Filistin, Güney Afrika, Hindistan, Endonezya, Pakistan, Sri Lanka, Tayland,

Vietnam, Kamboçya ve Sudan gibi ülkeler de yer aldılar. Ayrıca yaklaşık 25 Orta Avrupa ülkesi, Orta Avrupa Ticaret Odası aracılığıyla toplu olarak fuarda temsil edilirken, bu geniş uluslararası katılım, fuarın Suriye'nin bölgesel ve uluslararası ticaret bağlantılarını yeniden geliştirmeye yönelik önemli

bir platform haline geldiğini gösteriyordu.

YATIRIM, İŞ BİRLİĞİ VE EKONOMİK DİYALOG: ŞAM DÜNYA EKONOMİK FORUMU

63'üncü Şam Uluslararası Fuarı kapsamında 2026 yılında ilk kez hayata geçirilen ve fuarın ticari niteliğini yatırım,

TÜRKİYE'NİN MAKİNECİLERİ IWF FUARINDA TÜRK MAKİNE SEKTÖRÜNÜ TANITTI

MAKİNE İHRACATÇILARI BİRLİĞİ, KUZEY AMERİKA'NIN AĞAÇ İŞLEME SEKTÖRÜNDEKİ EN BÜYÜK VE ÖNDE GELEN FUARI IWF INTERNATIONAL WOODWORKING FAIR 2026'YA "TURKISH MACHINERY" MARKASI İLE KATILDI. 25-28 AĞUSTOS TARİHLERİNDE ABD'NİN ATLANTA ŞEHRİNDE DÜZENLENEN FUARDA, SEKİZİ MAİB ÜYESİ 30 TÜRK FİRMASI ÜRÜN VE HİZMETLERİNİ SERGİLERKEN, FUAR KUZEY AMERİKA'NIN AĞAÇ İŞLEME SEKTÖRÜNDEKİ EN ÖNEMLİ BULUŞMA NOKTALARINDAN BİRİ OLMA ÖZELLİĞİNİ SÜRDÜRDÜ.

Iki yılda bir düzenlenen ve Kuzey Amerika'nın ağaç işleme endüstrisindeki önemli buluşma noktalarından biri olan IWF, dünyanın farklı ülkelerinden makine üreticilerini, teknoloji sağlayıcılarını, distribütörleri ve sektör profesyonellerini bir araya getirdi. Fuarı ikinci kez fuara katılan Türkiye'nin Makinecileri, ziyaretçilere Türk makine sektörü hakkında bilgiler verirken, ABD'li Wood Industry Association (WIA) ve Tayvanlı Taiwan Woodworking Machinery Association (TWMA) yetkilileriyle de bilgi alışverişinde bulundu. Ağaç İşleme Makine Sanayicileri Derneği de (AİMSAD) fuara ayrı bir stantla katılarak Türk ağaç işleme makineleri sektörü hakkında katılımcıları bilgilendirdi ve sektörel ikili görüşmeler gerçekleştirdi. Diğer yandan, Kuzey Amerika'nın en prestijli sektörel fuarı olarak değerlendirilen IWF 2026'da Türk stantlarında sergilenen

yüksek kaliteli makineler yoğun ilgiyle karşılanırken, firmaların stratejik bayilik anlaşmalarına da imza attığı

fuarda, Türkiye'nin sektördeki yükselen konumunu bir kez daha perçinledi. Fuarı katılan firmalarla yapılan

görüşmeler neticesinde, fuarın oldukça başarılı geçtiği ve ülke olarak sektörel ihracatın artırılmasına yönelik çalışmalar kapsamında yurt dışı fuarların kritik önem taşıdığı ifade edildi.

ROBOTİK TEKNOLOJİLER VE OTOMASYON FUARIN ANA TEMASIYDI

IWF 2026 bu yıl da ABD pazarı başta olmak üzere, Latin Amerika, Kanada gibi yakın coğrafyadan ziyaretçilerle birlikte Avrupa ve Asya kıtalarındaki sektör paydaşlarını ağırlarken, "İşinizi güçlendirin" temasıyla düzenlenen fuar, ahşap işleme sektöründeki iddiasını sürdürmeye devam etti. Diğer yandan fuarda robotik ve otomasyon en güçlü temalardan biri olarak öne çıksa da CNC tarafındaki esnek teknolojiler de dikkat çekiciydi. Fuarda sergilenen ürünlerde, artık sadece hız ve hassasiyetin değil, tek işleme merkezi içerisinde farklı üretim operasyonlarının esnek

şekilde gerçekleştirilmesinin öne çıktığı görüldü. Yapay zekâ destekli üretim yazılımına ilişkin sergilenen ürünlerde ise bu yıl maliyet tahmini, planlama, tasarım, üretim süreçlerindeki pratik kullanıma odaklanılmıştı. Bu çerçevede, yapay zekânın ahşap işleme sektöründeki kullanımının yalnızca makine otomasyonu değil, üretim öncesi bilgi akışının dijitalleştirilmesi ve tekrarlanan manuel veri girişinin azaltıldığı kesintisiz bir dijital iş akışı hedefi etrafında ele alındığı fuarın bir başka büyüme alanı ise “Masif Ahşap” tematik alanı oldu. Bağımsız bir konferans alanı olan bu alanda değer zinciri ham madde ve panel üretiminden CNC işlemeye, otomasyon ve robotik malzeme taşımadan üretim yazılımlarına ve offsite/prefabrik yapı üretimine kadar geniş bir perspektifte oturumlar düzenlendi.

**DAHA AZ MALZEME,
DAHA AZ ENERJİ,
DAHA AZ FİRE**
Fuarda öne çıkan bir diğer

teknoloji ise yüzey işleme makineleriydi. IWF 2026'da yüzey işlem teknolojilerinde otomasyon, malzeme verimliliği ve sürdürülebilirlik birlikte öne çıkarken, tüm fuar temalarında aslen sürdürülebilirlik ekseninde çevre dostu, dögüsel ekonomiye uygun, karbon ayak izi düşük ürün ve çözümlere odaklanılmıştı. Daha az malzeme, daha az enerji, daha az fire hedefleri etrafında ilerleyen sektörel gelişimin odak noktasının geri dönüşümden ziyade doğru parçayı ilk seferde üretmeye doğru dönüşmesi dikkat çekiciydi. Don olarak, Kuzey Amerika'nın en büyük ahşap ürün teknolojisi ve tasarım fuarı olan IWF, 1966 yılından beri her iki yılda bir Georgia eyaletinin Atlanta şehrinde düzenlenirken, önümüzdeki yıl IWF West adıyla 25-27 Ağustos 2027 tarihlerinde San Antonio, Teksas'ta düzenleneceğini de söyleyelim. Atlanta'daki bir sonraki IWF edisyonu ise 22-25 Ağustos 2028 tarihlerinde düzenlenecek.

“ABD ÖNEMLİ BİR PAZAR”

“IWF Atlanta, özellikle ABD pazarını yakından görmek ve firmalarımızın buradaki temaslarını takip etmek açısından bizim için önemli bir fuar oldu. MAİB olarak Turkish Machinery markamızla fuarda yer aldık, aynı zamanda katılımcı firmalarımızı ziyaret ederek hem onların fuar değerlendirmelerini dinledik hem de pazardaki gelişmeleri yerinde görme imkânı bulduk. ABD, Türk makine sektörü açısından önemli ve üzerinde durulması gereken bir pazar. Burada kalıcı olabilmek için yalnızca fuara katılmak değil, pazarı düzenli takip etmek, doğru iş ortaklarıyla çalışmak ve firmalarımızın görünürlüğüne sürekli kılmak gerekiyor. IWF Atlanta'daki temasların da bu açıdan sektörümüze katkı sağlayacağını düşünüyorum.”

FATİH KAR
MAİB
YÖNETİM KURULU ÜYESİ

“TÜRK MAKİNELERİNİN GÜCÜNÜ SERGİLEDİK”

“IWF Atlanta, sektörümüz açısından hem mevcut ilişkilerin güçlendirilmesi hem de yeni iş bağlantılarının kurulması bakımından önemli bir organizasyon oldu. Fuar boyunca özellikle ABD ve Kuzey Amerika pazarına yönelik ilginin devam ettiğini gözlemledik. Üye firmalarımızın geliştirdiği makine ve teknolojilerin burada doğrudan sektör profesyonelleriyle buluşması, Türk ağaç işleme makine sektörünün üretim gücünü ve geldiği noktayı göstermesi açısından da değerliydi. AİMSAD olarak biz de gerçekleştirdiğimiz görüşmelerde sektörümüzün kabiliyetlerini, ihracat potansiyelini ve firmalarımızın sunduğu çözümleri aktarma fırsatı bulduk. Önümüzdeki dönemde bu tür uluslararası organizasyonların yeni iş birliklerine ve sektörümüzün

ARİF ONUR KAÇAK
AİMSAD
YÖNETİM KURULU ÜYESİ
VE GENEL SEKRETERİ

ABD pazarındaki konumunun güçlenmesine katkı sağlayacağını düşünüyoruz.”

bauma SAUDI ARABIA 2027

Milli Katılım Organizasyonu

İş ve inşaat makineleri, yapı malzemesi makineleri,
madencilik ekipmanları, inşaat araçları, kaldırma ve taşıma
sistemleri, komponent ve ilgili teknolojiler

8-11 Mayıs 2027 | Riyad / Suudi Arabistan

Başvuru: url.oaib.org.tr/bauma2027

Alan	Birim Fiyat (Konstrüksiyon hariç, Nakliye hariç)	Birim Fiyat (Konstrüksiyon dahil, Nakliye hariç)
Kapalı Alan	804 \$/m ²	1.150 \$/m ²
Açık Alan 70-300 m ²	402,5 \$/m ²	Açık alanda konstrüksiyon hizmeti yoktur.
Açık Alan 301-600 m ²	389,86 \$/m ²	
Açık Alan 601-999 m ²	366,85 \$/m ²	
Açık Alan 1.000 m ² ve üzeri	343,85 \$/m ²	

Açık alan: TÜRKİYE tanıtıcı totemler; firma başına ilave 2.000 \$.
İlave olarak, Zorunlu Kayıt Ücreti Firma Başına 862,50 \$'dır.

**TÜRKİYE'NİN
MAKİNECİLERİ**

"Dünya Bizimle Çalışıyor"

ROMANYA İLE TİCARETİN KÜLTÜREL ANAHTARLARI

TİCARET BAKANLIĞI'NIN HAZIRLADIĞI KOLAY İHRACAT-İŞ KÜLTÜRÜ PORTALI, TİCARETİN GÖZ ARDI EDİLEN AMA ÇOK ÖNEMLİ BİR YÖNÜNÜ ELE ALIYOR. ÇÜNKÜ İHRACAT YAPACAĞINIZ ÜLKENİN KÜLTÜREL KODLARINI ÖĞRENMEK, TİCARETTE SİZİ BİR ADIM ÖNE TAŞIYABİLİR. ESKİ OAİB GENEL SEKRETERİ ÖZKAN AYDIN'IN "ULUSLARARASI İŞ KÜLTÜRÜ" ADLI KİTABIYLA BAŞLADIĞIMIZ SERİYİ, ŞİMDİ TİCARET BAKANLIĞI İŞ KÜLTÜRÜ PORTALI İLE DEVAM ETTİRİYORUZ.

Tanışma ve selamlaşma

- ★ Rumenler sık giyinmeye çalışırlar. Renkli kıyafetler de tercih edilmektedir. Ayakkabıların temiz olmasına çok önem verirler.
- ★ İş görüşmeleri için daha rahat kıyafetler giyebilirler. Erkekler genellikle, özel törenler ve resmi davetler dışında takım elbise kullanmamakla beraber, kadınlar akşam yemeklerinde de daha gösterişli kıyafetler giyebilmektedirler. Genel olarak, iş görüşmeleri ve iş yemeklerinde takım elbise ya da sık yarı-resmî kıyafetler giyilmesi yeterli olacaktır.

Kıyafet

- ★ Geleneksel olarak ataerkil bir yapıya sahip olan Rumenler, yaş ve unvan ayrımı gözetebilmektedirler. Hitaplarda erkekler için "Domnul" kadınlar için "Doamna" kullanılırlar. İngilizce iletişimde Mr. Ms. ön eklerinin kullanılması uygun olacaktır. Ancak, ilişkilerdeki samimiyete bağlı olarak hiyerarşinin önemi de azalmaktadır.
- ★ Rumen halkı genellikle yabancılara karşı sıcakkanlıdır.
- ★ Romanya'da selamlaşma el sıkışmak suretiyle gerçekleştirilmektedir. Ayrıca erkeklerin bir kadın ile ilk tanışmalarında ve daha sonraki selamlaşmalarında el öpmeleri yaygın bir davranıştır.

Bu hususlara dikkat edin!

- ★ Romanya farklı unsurları bir arada barındıran çok kültürlü bir topluluk olarak değerlendirilebilir. Etnik, dini, tarihsel ve siyasi konularda yorum yapmaktan kaçınılması/dikkatli davranılması yanlış anlamaların ortaya çıkmaması için önemlidir.
- ★ Rumenler, Roman ya da Romen değildir. Roman, kökeni Hindistan olan göçer bir toplulukken, Romen (Rum), eski Roma İmparatorluğu halkına verilen isimdir.
- ★ Rumenlerin büyük bir çoğunluğu Ortodoks'tur. Ortodoksluk mezhebinin Paskalya ve bazı dini bayramları Hristiyanlığın diğer mezheplerinden farklı tarihlerde kutlanmaktadır. Yapılacak ziyaretlerde resmi tatil günleri için bu hususun dikkate alınması önem arz etmektedir.
- ★ Romanya'da hediye vermek çok yaygın bir davranıştır. Hediye almaktan ve vermekten genel olarak çok hoşlanırlar. İsim günleri, bayramlar, doğum günlerinin kutlanması önemlidir. Tanışma ziyaretlerinde hediye verilmesi yaygındır. Tanışma ziyaretlerinde çok pahalı

hediyelerden kaçınmak uygun olacaktır. Ziyaret edilecek kişi kadın ise çiçek hediye edilmesi yaygın olup buket içerisinde "tek" sayıda çiçek bulunmasına özen gösterilir, "çift" sayılı buketlerin cenaze çağrışımında bulunduğu değerlendirilir.

- ★ Yemeklerde çorba/ soğuk aperatif tabağı, ara sıcak, ana yemek ve tatlı sırayla servis edilmektedir. Tatlı servisinde "çatal" yerine "çay kaşığı" ile verilmektedir, "tatlı çatalı" kullanılmamaktadır. Sarma, çorba, salata kelimeleri Romanya'da da aynı anlamda kullanılmaktadır. Rumen halkı Türk mutfağını çok sever ve Türk yemekleri hakkında bilgi sahibidirler. Yemek ve içecekler ılık servis edilmektedir. Çorba, kahve gibi ürünlerin Türkiye'de alışılan standartlarda sıcak servis edilmesini sağlamak için ayrıca belirtmeniz gerekir. Davet veren kişi tarafından hesap ödenmesi yaygındır. Saygın restoranlarda en az yüzde 10 bahşiş verilmesi önem taşımaktadır. Evde davet verilmesi yaygın değildir.

Kurumsal Kültür

- ★ Rumenler dakikliğe prensip olarak önem vermekle birlikte uygulamada pek dikkat etmezler ve gecikmeleri mazur görürler. Yine de zamanında gelmek ve ev sahibi ya da ağırlayan taraf iseniz zamanından önce orda bulunmak uygun olacaktır.
- ★ İş toplantılarında ve sosyal ortamlarda kartvizit değişimi yaygındır. Rumenler kartvizitlerinde önce soyadı ardından ilk isim kullanılabilmektedir. Önadın kısaltmaları da yakın çevre tarafından kullanılabilmektedir.
- ★ Romanya iş dünyasında İngilizce yaygın olarak kullanılmakla birlikte, görüşme öncesinde Rumen tarafın İngilizce bilip bilmediğini teyit etmekte fayda bulunmaktadır. Mümkünse İngilizce Rumence tercümanlar tercih edilmelidir.

- ★ Toplantı düzenleri resmi olmakla birlikte protokol kuralları konusunda çok aşırı hassas davranmadıkları gözlemlenmektedir. Karar verme aşamasında genellikle ikili ve yüz yüze görüşmeleri tercih ederler.
- ★ İş ilişkilerinde özgüven önemli bir etken olmakla beraber, üstten bakan, ısrarcı tavırlar olumsuz sonuçlara neden olabilmekte ve muhatapların ya bürokratik süreçleri dayatmaları ya da ilişkiyi kesmeleri ile sonuçlanabilmektedir.
- ★ Rumenler kendilerine zaman ayırmaya özel hayatlarına önem verirler, mesai saatleri dışında iş ile ilgili olarak rahatsız edilmekten hoşlanmazlar hatta hafta sonlarında iş ile ilgili telefonunuza yanıt vermemeleri oldukça olasıdır.

DİJİTAL TERİMLER KILAVUZU MOMENT EXPO'DA

DİJİTAL DÖNÜŞÜMÜN 700'E YAKIN KAVRAMINI ÜÇ DİLDE SUNAN DİJİTAL TERİMLER KILAVUZU, TÜM İMALAT SEKTÖRLERİ TEMSİLCİLERİNCE İLGİYLE KARŞILANDI. BUNUNLA BİRLİKTE, DİJİTALLEŞMENİN EN DOĞRU ŞEKİLDE ANLAŞILABİLMESİ İÇİN DİJİTAL TERİMLER KILAVUZU'NDA YER ALAN İÇERİKLERİN, MOMENT EXPO SAYFALARINDA DA YER ALMASININ ÖNEMLİ OLDUĞUNA İNANIYORUZ.

Üretim ve ticaret alanları da dâhil olmak üzere, dijitalleşmeyle hayatımıza giren 700'e yakın kavramı ele alan, www.digital-glossary.com internet sitesi üzerinden yayına başlayan Dijital Terimler Kılavuzu, Türkçeleşmiş terimleri İngilizce ve Almanca karşılıkları ve kaynaklarıyla birlikte veriyor. Nesnelerin interneti, siber fiziksel sistemler, büyük veri, yapay zekâ ve ilişkili terimlerin de yer aldığı Kılavuz'da, iş dünyasının yeni süreçleriyle yeni teknolojik kavramların nasıl bulunduğu ve birbirini nasıl tamamladığı sorularının yanıtları, zengin görsel içerikle ve kullanıcı dostu bir yazılımla sunuluyor.

Sanal Veri Evreni

EN Metaverse

DE Metaverse

Kullanıcıların sanal olarak etkileşime girmesini sağlamak için sosyal medya, çevrim içi oyun, artırılmış gerçeklik (AR), sanal gerçeklik (VR) ve kripto para unsurlarının tüm özelliklerini bir araya getiren sayısal gerçeklik.

İlgili kavramlar:

Açık İnovasyon (Open Innovation), Açık Kaynaklı Donanım (Open Source Hardware), Açık Kaynaklı Yazılım (Open Source Software), Ağ Dayanıklılığı (Network Robustness), Alıcı (Receiver), Çok Katmanlı Algılayıcı (Multilayer Perceptron), Elektronik CRM (Electronic CRM), Evrişimli Sinir Ağı (Convolutional Neural Network), İnsansız Üretim/Karanlık Üretim (Lights out Manufacturing/Dark Production), Katma Değer Sistemi (Value Added System), Öngörülü Tedarik Zincirleri (Anticipatory Supply Chains), Tekrarlayan Sinir Ağı (Recurrent Neural Network), Tüketiciden Tüketicieye (Consumer to Consumer), Uygulama Özel Bütünleşik Devre (Application Specific Integrated Circuit), Uyum Testi (Conformance Testing), Web Erişilebilirliği (Web Accessibility), Y Kuşağı (Millennials).

Açıklama:

Sanal elektronik gerçekliği veya çevrim içi alanda gerçekliğin sanal olarak temsilini ifade eden bir kavramdır. Sanal veri evreni, internetin mobil internetten sonraki gelişme yönünü göstermektedir. Bu ortamın oluşması ve sanal varlık hissi yaratılması için; yapay zekâ (AI), sanal gerçeklik (VR), artırılmış gerçeklik (AR) gibi teknolojiler meta veri tabanında birlikte kullanılmaktadır. Kavram, Ekim 2021'de Facebook'un yeni adıyla Meta olarak ilan edilmesinden sonra konuşulmaya başlanmıştır. Bu kavram temelinde; meta veri tabanında hayal edilen pek çok şeyin yapılabileceği, yeni deneyimlerin yaşanabileceği bir sanal evren düşüncesi bulunmaktadır. Bu sanal evrende aynı fiziksel mekânda olmayan insanlar bir araya gelebilecek, çalışabilecek, oyun oynayacak, öğrenebilecek, alışveriş yapıp yeni etkileşimler kurabilecektir.

Terim

EN Term

DE Begriff

Nesnelerin yığınlarından, soyutlama yoluyla nesnelerin ortak özelliklerini belirleyen düşünce birimidir. Terim bir terminolojinin parçası olabilir.

İlgili kavramlar:

Semantik (Semantics).

Açıklama:

Bir nesnenin veya düşüncenin zihindeki soyut ve genel tasarımı, nesnelerin veya olayların ortak özelliklerini kapsayan ve bir ortak ad altında toplayan genel tasarımı ifade eder.

Uygulama

EN Application

DE Applikation

Belirli bir dizi gereksinimi karşılamak için uygulanan bir donanım/yazılım sistemidir.

İlgili kavramlar:

Uygulama Programı Arayüzü (Application Programming Interface), Yazılım (Software).

Açıklama:

Bir kullanıcı için doğrudan belirli bir işlevi yerine getiren ve sistem kontrolü, izleme veya yönetim ayrıcalıklarına erişim olmadan yürütülebilen yazılım programıdır. Dijital dönemde mal ve hizmet üretiminde müşteriler ve kullanıcılar üretim süreçlerinin odak noktasındadır. Üreticiler bu hızlı iletişim ortamında müşteriler ve kullanıcılardan kopmamak için çeşitli uygulamalar geliştirir. Uygulama programlama arayüzü (API) sayesinde bu uygulamalar; iş süreçlerine, hizmetlere, içerik ve verilere, müşteri kanallarına, dâhili ekiplere ve bağımsız geliştiricilere kolay ve güvenli şekilde bağlanırlar.

YEŞİL TERİMLER KILAVUZU SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMAYA REHBER OLUYOR

GÜNÜMÜZ İŞ DÜNYASININ ÖNEMLİ KONU BAŞLIKLARINDAN BİRİ OLAN YEŞİL DÖNÜŞÜM, SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMANIN EN ÖNEMLİ SAC AYAKLARINDAN BİRİ OLARAK DA ÖNEM TAŞIYOR. DİJİTAL TERİMLER KILAVUZU İLE BÜTÜNSELLİK İÇERİSİNDE TASARLANAN YEŞİL TERİMLER KILAVUZU, SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VE YEŞİL DÖNÜŞÜM KAVRAMLARININ DAHA İYİ ANLAŞILMASINI, İŞ DÜNYASININ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK STRATEJİLERİNİN DESTEKLENMESİNİ VE ŞİRKETLERE BU ALANDA REHBER OLMAYI HEDEFLİYOR.

İklım değişikliği, biyoçeşitlilik kaybı, çevre koruma, yenilenebilir enerjiler, sera gazları gibi konuları neredeyse her gün duyduğumuz bir dünyada yaşıyoruz. Bu ve benzeri konular; ekonomik, çevresel, sosyal ve yönetsel başlıklarından oluşan sürdürülebilir kalkınma ile yakın ilişkiler. Sürdürülebilirlik, kapsamı sürekli gelişen, dinamik bir süreç ve sürdürülebilirlik kavramları birçok devlet, şirket, yatırımcı, işletme için merkezi bir konuma gelmiş durumda. Ülkemizde, özellikle imalat/ihracat yapan iş dünyasının sürdürülebilirlik politikası araçları ve sürdürülebilirlikle ilgili gelişmeleri yakından takip etmesi, ilgili kavramları bilmesi ve bu alandaki gelişmelere uyum sağlaması da öncelikli hale geldi. MAİB'in hazırladığı Yeşil Terimler Kılavuzu, birçok uluslararası kaynaktan alınan ve şirketlere ve diğer kullanıcılara yararlı olabilecek önemli terimleri, Türkçe, İngilizce ve Almanca dillerindeki tanımları, açıklamaları ve ilgili kavramlarıyla <https://green-glossary.com/> internet adresinden okurlarına sunuyor.

Atık Azaltma Politikası

[EN] *Waste Reduction Policy*

[DE] *Abfallvermeidungsrichtlinien*

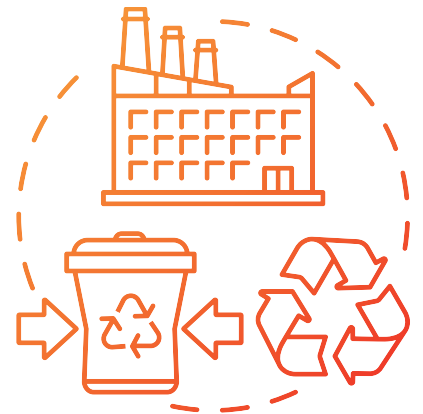
Kuruluşun kaynak azaltma, yeniden kullanım ve geri dönüşümü kullanarak atık bertarafını en aza indirme taahhüdünü açıklayan beyanını, atık azaltma programının uygulanması için kuruluş içinde sorumluluk verilmesini, atık azaltmak için atık azaltma programı kapsamında uygulanacak genel eylemlerin bir listesini, atık azaltma başarısını izlemek ve zaman içinde atık azaltma performansını iyileştirmek için atık azaltma programındaki izleme ve gözden geçirme bileşenlerinin tanımını içeren politikadır.

İlgili kavramlar:

Artık Atık (*Residual Waste*), Artık-Özel Atık (*Residual-Special Waste*), Atık Akışı (*Waste Stream*), Atık Bertarafı (*Waste Disposal*), Atık Değerlendirmesi (*Waste Assessment*), Atık Planı (*Waste Plan*), Atık Yönetimi (*Waste Management*), Atık Yönlendirme (*Waste Diversion*), Atıktan Kazanç (*Waste-to-Profit*), Biyolojik Olarak Parçalanabilir Atık (*Biodegradable Waste*), Geri Dönüştürülebilir Atık (*Recyclable Waste*), Nötr Atık (*Waste Neutral*), Sıfır Atık (*Zero Waste*), Zehirli ve Tehlikeli Atık (*Toxic and Hazardous Waste*).

Açıklama:

Atık azaltım politikası, atık yönetimi yaklaşımının dayandığı ana çerçeveyi oluşturur. Endüstriyel üretim bünyesinde üretilen atıkların azaltılması, atığın kalitesinin artırılması, zararlarının en aza indirgenmesi, geri dönüşümün, yeniden kullanımın ve geri kazanımın sağlanması bu politika kapsamına girmektedir. Atık azaltma yöntemleri ile amaçlanan; yeniden kullanım veya ürün yaşam süresini uzatma ve insan, sağlık ve çevre üzerindeki etkilerini azaltmaktır. Atıklar ortaya çıkmadan, bir planlama dâhilinde atığın azaltılmasını sağlayacak tekniklerin ve araçların devreye alınması gereklidir. Bu kapsamda, sırasıyla; envanter yönetim ve kontrolü, süreç yönetimi ve kontrolü, atık oluşturabilecek ürün miktarının azaltılması, çevre dostu malzemelerin ve üretim tekniklerinin, girdilerin sürece dâhil edilmesi gerekmektedir.

**Waste
Reduction**

Biyolojik Olarak Parçalanabilir

[EN] Biodegradable

[DE] Biologisch Abbaubar

Canlı organizmaların etkisiyle parçalanma yeteneğine sahip olan madde veya nesnedir.

İlgili kavramlar:

Biyoplastik (Bioplastic), Kompostlama (Composting), Mikroorganizmalar (Microorganisms), Yenilenebilir Ham Maddeler (Renewable Raw Materials).

Açıklama:

Canlı bir ekosistemde doğal olarak, biyolojik ajanlar ve özellikle bakterilerin etkisiyle, çevreye zarar vermeden parçalanma özelliğine sahip maddeleri ifade eden bir kavramdır. Esasen biyolojik olarak parçalanabilen tüm ürünler aynı değildir. Bazılarının parçalanması daha uzun zaman alabilir. Bu işlem sırasında ekolojik bir zarar etkisi ortaya çıkmaz.

Ekonomik Sürdürülebilirlik

[EN] Economic Sustainability

[DE] Ökonomische Nachhaltigkeit

Gerekli girdi kaynakları korunurken, ekonomik getirilerin maksimize edilmesidir.

İlgili kavramlar:

BM Küresel İlkeler Sözleşmesi (UN Global Compact), Döngüsel Ekonomi (Circular Economy), Sürdürülebilir İş Süreçleri (Sustainable Business Process), Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (Sustainable Development Goals), Sürdürülebilirlik (Sustainability), Yeşil Ekonomi (Green Economy).

Açıklama:

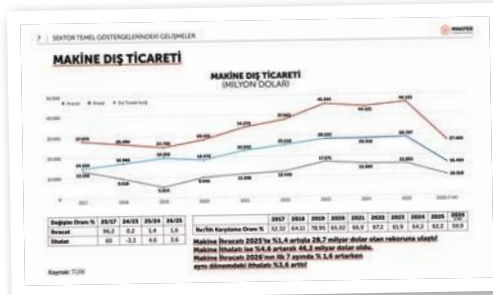
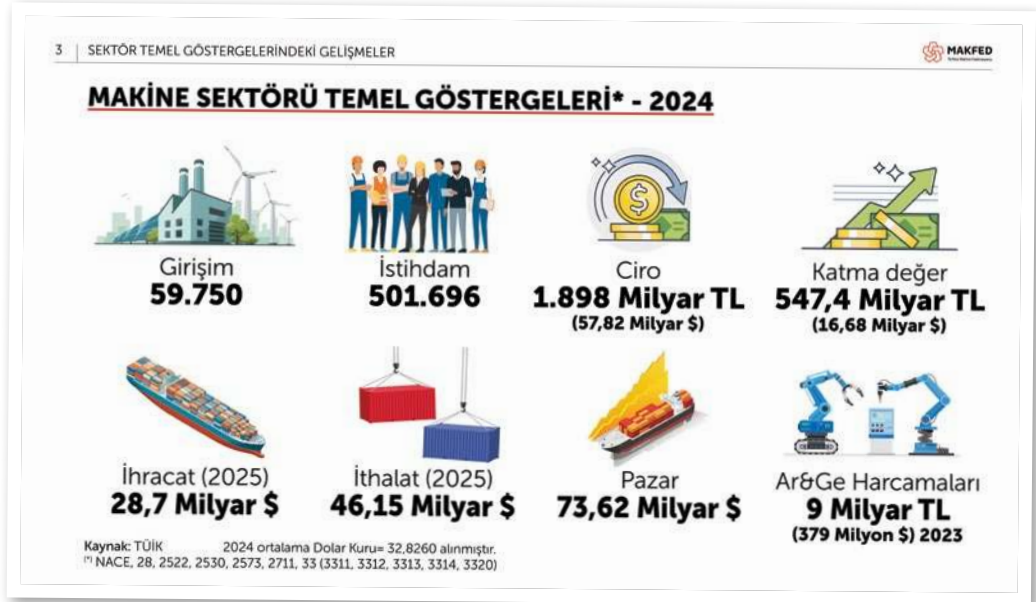
Dar anlamda sürdürülebilirlik, iklim değişikliğinin son yıllardaki ciddi sonuçlarına kadar genelde çevrenin temiz tutulması, bitki ve hayvanların korunması gibi konularla algılanmıştır. Çevresel hedeflerde istenilen sonuçların alınabilmesi için özel sektörün ekonomik, çevresel ve sosyal konularda daha fazla sorumluluk alması ve çalışma yapması istenmektedir. Bu konu, ürün ve üretim tasarımıyla paydaşlarla ortak çalışmalara, yeni iş modellerine, doğrusallıktan döngüsellığe geçiş gibi çok geniş ve karmaşık çalışmaları zorunlu kılmaktadır. Diğer taraftan, sürdürülebilirliğin gönüllülüğten zorunluluğa doğru hızla dönüşmesi konunun önemini ortaya koymaktadır.

MAKİNE VE TEÇHİZAT YATIRIMLARI TOPARLANIYOR, MAKİNE ÜRETİMİNDE DARALMA VE REKABET BASKISI DERİNLEŞİYOR!

TÜRKİYE MAKİNA FEDERASYONU'NUN (MAKFED) HAZIRLADIĞI "SEKTÖR TEMEL GÖSTERGELERİNDEKİ GELİŞMELER" BAŞLIKLİ ÇALIŞMA, TÜRK MAKİNE SEKTÖRÜNDE İÇ TALEBİ, ÜRETİMİ VE YATIRIMLARI CANLANDIRACAK POLİTİKALARA DUYULAN İHTİYACI ORTAYA KOYUYOR.

Makine ve teçhizat yatırımları, 2024 yılın-da yaşanan yüzde 1,66'lık daralmanın ardından 2025 yılının ikinci yarısından itibaren yeniden büyüme eğilimine girmiş; yıl genelinde yüzde 5'in üzerinde artış kaydedilmiş ve bu ivme 2026'nın ilk çeyreğinde de sürmüştü. Buna karşın, makine sanayisi üretimi 2024 yılından itibaren daralma sürecine girdi ve 2024'te yüzde 8,5, 2025'te ise yüzde 6,5 küçüldü. 2026'nın ilk yarısında da gerilemenin yüzde 4 ile devam ettiği görülüyor. İhracat, miktar bazında düşmesine rağmen birim fiyatlardaki rekor artış sayesinde değerini koruyarak 2025 yılında 28,7 milyar dolara ulaşmıştı. Ancak ithalatın yeniden yükselişe geçmesi ve özellikle Çin'in Türkiye pazarındaki payını artırması, dış ticaret dengesini ve yerli üreticilerin rekabet gücünü olumsuz etkilemeye devam ediyor. Öte yandan, kapasite kullanım oranının uzun dönem

ortalamasının belirgin şekilde altında kalması ve istihdamdaki zayıf seyir de sektörde talep yetersizliği

ile yüksek atıl kapasitenin sürdüğünü gösteriyor. Bu görünüm, ihracatın desteklenmesinin yanı sıra iç

talebi, üretimi ve yatırımları canlandıracak politikalara duyulan ihtiyacı ortaya koyuyor.

MAKFED'in hazırladığı Makine Sektörü Temel Göstergelerindeki Gelişmeler başlıklı detaylı sunum dosyasını sayfadaki linke tıklayarak inceleyebilirsiniz.
<https://www.makfed.org/images/s/sektortemelgoster3ceyrek.pdf>

“AVRUPA’NIN DÖNÜŞÜMÜNDE KİLİT ORTAK BİZİZ”

MAKİNA İMALATÇILARI BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI OSMAN FATİH İĞREK, AB’NİN HAZIRLADIĞI SANAYİ HIZLANDIRMA YASASI’NIN TÜRKİYE’NİN AVRUPA SANAYİ EKOSİSTEMİNDEKİ STRATEJİK KONUMUNU GÖZ ARDI ETMEMESİ GEREKTİĞİNİ SÖYLERKEN, TÜRK MAKİNE SANAYİSİNİN AVRUPA İÇİN RİSK DEĞİL, REKABET GÜCÜNÜ ARTIRAN GÜVENİLİR BİR ÜRETİM ORTAĞI OLDUĞUNU VURGULUYOR.

Avrupa Birliği’nin sanayi üretimini güçlendirmek amacıyla hazırladığı Sanayi Hızlandırma Yasası, Türk makine sektörünün gündemine hızlı bir giriş yaptı. Makina İmalatçıları Birliği (MİB) Yönetim Kurulu Başkanı O. Fatih İğrek de yaptığı değerlendirmede, düzenlemenin Avrupa’nın rekabetçiliğini artırma hedefini desteklediklerini belirterek, bu sürecin Türkiye gibi Avrupa sanayi sistemiyle bütünleşmiş üretim ortaklarını dışlayan bir anlayışla başarıya ulaşamayacağını altını çizdi.

Avrupa’nın yalnızca yeşil dönüşüme değil, aynı zamanda üretim kapasitesi, stratejik tedarik zincirleri ve sanayi dayanıklılığına da odaklandığını belirten İğrek, “Belirleyici olan, Avrupa’nın sanayi tabanını nasıl tanımlayacağı. Yasanın başarısı da buna bağlı olacak. Türkiye, Avrupa sanayi zincirine sonradan eklenmiş bir tedarikçi değil; Gümrük Birliği, ortak teknik standartlar ve uzun yıllara dayanan iş birliklerimiz sayesinde Avrupa üretim ekosisteminin ayrılmaz bir parçasıyız. Özellikle makine sektöründe entegrasyon çok güçlüdür. Türk makine üreticileri yalnızca ürün değil; mühendislik, bakım ve esnek

OSMAN FATİH İĞREK
MİB YÖNETİM KURULU BAŞKANI

üretim kabiliyeti de sunarak Avrupa ile karşılıklı bağımlılığa dayalı gerçek bir sanayi ortaklığı kurmuştur.” dedi.

“DAR MENŞE YAKLAŞIMI AVRUPA’YA DA ZARAR VERİR”

İğrek, 30 yılı aşkın süredir yürürlükte bulunan Gümrük Birliği’nin yalnızca ticari değil, aynı zamanda sanayi

entegrasyonunun doğal sonucu olduğunu söyledi. AB’nin stratejik bağımlılıklarını azaltma hedefini desteklediklerini belirten İğrek, Türkiye’nin gerçek üretim gücünün yalnızca menşe tartışmaları üzerinden değerlendirilmesinin doğru olmayacağını ifade etti. Dar kapsamlı menşe yorumlarının Avrupa açısından olumsuz sonuçlar doğurabileceğine de değinen İğrek, tedarikçi seçeneklerinin azalması, maliyetlerin yükselmesi ve teslim sürelerinin uzamasının Avrupa sanayisinin rekabet gücünü zayıflatılabileceği uyarısında bulundu. MİB olarak Sanayi Hızlandırma Yasası’na ilişkin görüşlerini Avrupa Komisyonu’na ilettiklerini açıklayan İğrek, düzenlemenin başarılı olabilmesi için Gümrük Birliği ortaklarının sisteme entegre yapısının korunması ve sürdürülebilirlik kriterlerinin coğrafi sınırlamalar yerine teknik performans esas alınarak belirlenmesi gerektiğini söyledi. İğrek, “Türk makine sanayisi Avrupa için bir bağımlılık riski değil; yakın, güvenilir ve teknik olarak uyumlu bir sanayi ortağıdır. Avrupa’nın rekabetçiliğini güçlendirecek bu süreçte Türkiye’nin stratejik rolünün dikkate alınmasını bekliyoruz.” değerlendirmesinde bulundu.

entegrasyonunun temelini oluşturduğunu belirterek, Sanayi Hızlandırma Yasası kapsamında Gümrük Birliği ortaklarından gelen ürünlerin AB menşeli içerikle eşdeğer kabul edilmesinin büyük önem taşıdığını ifade ederken, bu yaklaşımın Türkiye’ye ayrıcalık sağlamak anlamına gelmediğinin de altını çizdi ve bunun mevcut sanayi

DÖVİZ DÖNÜŞÜM DESTEĞİNİN SÜRESİ UZATILDI, YARARLANMA KOŞULLARI YENİDEN DÜZENLENİYOR

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI (TCMB) TARAFINDAN 1 AĞUSTOS TARİHLİ RESMÎ GAZETE'DE YAYIMLANAN "FİRMALARIN YURT DIŞI KAYNAKLI DÖVİZLERİNİN TÜRK LİRASINA DÖNÜŞÜMÜNÜN DESTEKLENMESİ HAKKINDA TEBLİĞDE (SAYI: 2023/5) DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ (SAYI: 2026/11)" İLE FİRMALARIN YURT DIŞI KAYNAKLI DÖVİZLERİNİ TÜRK LİRASINA DÖNÜŞTÜRMELERİ KARŞILIĞINDA SAĞLANAN DÖVİZ DÖNÜŞÜM DESTEĞİNE İLİŞKİN DÜZENLEMELERDE DEĞİŞİKLİKLER YAPILDI.

Bu çerçevede, yüzde 2 olan döviz dönüşüm desteğinin yüzde 3 olarak uygulanmasına ilişkin geçici düzenlemenin süresi 31 Temmuz 2026'dan 31 Ocak 2027'ye uzatıldı. Ayrıca, 1 Ekim'den itibaren geçerli olmak üzere, destekten yararlanma koşullarında da önemli değişikliklere gidiliyor. Firmaların döviz dönüşüm desteğinden yararlanabilmeleri için belirli bir süre boyunca döviz alımı yapma taahhüdü vermelerine ilişkin uygulama kaldırılırken, bunun yerine, firmaların TCMB tarafından belirlenecek

döviz pozisyonu oranını aşmamaları ve bu durumu aracı bankalara belgelendirmeleri şartı getirildi. Diğer yandan, TCMB, firmaların destek kapsamında satabilecekleri döviz tutarlarına veya alabilecekleri destek tutarlarına üst limitler getirebilecek. Söz konusu üst limitler, firma kârlılığı ile iş gücü maliyetinden oluşan katma değer tutarları dikkate alınarak belirlenecek. Aracı ihracatçılar tarafından yurda getirilen dövizler ise tedarikçi firmalar adına satılabilecek. Aracı bankalarsa, TCMB tarafından belirlenecek azami oranı aşmamak

üzere döviz dönüşüm desteği işlemleri için firmalardan komisyon alabilecek. Tebliğde ayrıca, gerçeğe aykırı beyanda bulunulduğunun veya destekten usulsüz yararlanıldığına tespit edilmesi hâlinde ödenen desteklerin kur farkı ve faiziyle birlikte geri alınması, ilgili firmaların döviz dönüşüm desteği talepleri ile TCMB kaynaklı

kredi başvuruları ve kullanım taleplerinin belirli sürelerle kabul edilmemesi ve gerekli görülmesi hâlinde suç duyurusunda bulunulması yönünde hükümler de getirildi. Döviz pozisyonu oranının hesaplanması, uygulanacak sınırlar ve diğer uygulama ayrıntıları TCMB tarafından belirlenecek usul ve esaslarla netleşecek.

SANAYİCİNİN YAPMASI GEREKENLER

- Döviz gelirinin yurt dışı kaynaklı olduğunu gösteren sözleşme, fatura, gümrük ve banka belgelerini işlem öncesinde hazır hale getirmek,
- Döviz varlıkları ve döviz yükümlülüklerini güncel şekilde hesaplayarak TCMB'nin belirleyeceği döviz pozisyonu şartına uygunluğu kontrol etmek,
- Aracı ihracatçı üzerinden çalışılıyorsa üretici/tedarikçi ilişkisini ve destek aktarımını ispatlayan sözleşme ve kayıtları düzenlemek,
- Grup şirketleri arasındaki ortaklık, oy hakkı ve kontrol ilişkilerini çıkarmak; olası yaptırımın diğer şirketlere sirayet riskini değerlendirmek,
- Döviz satışı yapılmadan önce destek uygunluğu, istenecek belgeler, banka komisyonu ve firma bazlı limit konusunda bankadan yazılı bilgi almak,
- Geçmiş dönem destek başvurularını ve beyanlarını Geçici Madde 3 bakımından yeniden incelemek.

Konu ile ilgili Resmi Gazete'de yayımlanan Tebliği aşağıdaki linke tıklayarak inceleyebilirsiniz.
<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2026/08/20260801-4.htm>

TÜRK İHRACATÇISI PPWR'YE HAZIR MI?

AVRUPA BİRLİĞİ'NİN AMBALAJ VE AMBALAJ ATIKLARI TÜZÜĞÜ (PACKAGING AND PACKAGING WASTE REGULATION- PPWR) KAPSAMINDA YER ALAN BAZI HÜKÜMLER 12 AĞUSTOS İTİBARIYLA UYGULANMAYA BAŞLANDI. YENİ TÜZÜK; PFAS KISITLAMALARI, GERİ DÖNÜŞTÜRÜLEBİLİRLİK, GERİ DÖNÜŞTÜRÜLMÜŞ İÇERİK, ETİKETLEME VE AMBALAJ MINİMİZASYONU BAŞLIKLARINDA YENİ YÜKÜMLÜLÜKLER GETİRİYOR.

Avrupa Birliği Ambalaj ve Ambalaj Atıkları Tüzüğü (PPWR), 12 Ağustos itibarıyla uygulanmaya başladı. Düzenleme; gıda ile temas eden ambalajlardaki kimyasal madde kısıtlamalarından geri dönüştürülebilirlik kriterlerine, geri dönüştürülmüş içerik hedeflerinden ambalaj minimizasyonuna kadar sektörün birçok alanını yeniden şekillendiriyor. Avrupa Birliği pazarına ürün sunan ve ihracat gerçekleştiren firmaları doğrudan ilgilendiren PPWR, ambalaj

sektöründe yeni bir uyum dönemini de beraberinde getiriyor. 11 Şubat 2025'te yürürlüğe giren ve 12 Ağustos itibarıyla uygulanmaya başlayan PPWR kapsamında Avrupa Komisyonu, uygulamaya ilişkin belirsizliklerin giderilmesi amacıyla geçtiğimiz 30 Mart'ta Rehber Doküman ile Sıkça Sorulan Sorular dokümanlarını yayımlamıştı.

PPWR'DE AMBALAJ TANIMINI KULLANIM AMACI BELİRLİYOR
PPWR rehberinde bir ürünün

ambalaj olarak değerlendirilmesinde yalnızca ürün türünün değil, kullanım amacı ve işlevinin de dikkate alınacağı belirtiliyor. Böylece aynı ürün, farklı kullanım senaryolarında farklı şekilde değerlendirilebilecek. Bu yaklaşım, firmaların ürün portföylerini ve pazara sundukları yardımcı unsurları PPWR kapsamı açısından yeniden incelemelerini gerekli hale getirebilir.

AB'YE İHRACATTA PPWR DOKÜMANTASYONU VE ETİKETLEME

AB dışından pazara sunulan ürünlerde PPWR yükümlülüklerinin yerine getirilmesinde AB'deki ithalatçılar da sorumluluk taşıyor. Türkiye'den ihracat yapan firmaların ise uygunluk değerlendirmeleri, teknik belgeler ve ürün verilerini sağlayabilecek güçlü bir dokümantasyon altyapısı oluşturması önem kazanıyor. Bu açıdan, Avrupa'ya ihracat yapan Türk şirketinin artık yalnızca ürününün içeriğini kontrol etmesi yeterli değil; ürünün içinde bulunduğu ambalajın kimyasal içeriğini de bilmesi gerekiyor. Daha

da önemlisi, “ambalajı ben üretmiyorum, tedarikçiden satın alıyorum” savunması ticari riskleri ortadan kaldırmıyor. Şirketlerin ambalaj tedarikçilerinden uygunluk beyanları ve gerektiğinde analiz sonuçları istemeleri gerekecek. PPWR kapsamında ayrıca, ambalajların malzeme bileşimi ve uygun atık yönetimi yöntemlerine ilişkin AB genelinde ortak bir etiketleme sistemi planlanıyor. Etiketleme hükümlerinin 12 Ağustos 2028'den itibaren uygulanması öngörülse de Avrupa Komisyonu ilgili uygulama düzenlemesinde gecikme yaşanacağını açıkladı. Bu durumun uygulama takvimine de yansımaları bekleniyor.

Söz konusu Tüzüğün uygulanmasına ilişkin detaylı bilgi edinmek isteyen ihracatçılar, Avrupa Komisyonu tarafından yayımlanan Rehber Doküman (Guidance), güncel Sıkça Sorulan Sorular (FAQ) ve Ticaret Bakanlığı'nın hazırladığı Türkçe “Sıkça Sorulan Sorular” dokümanını sayfadaki linklere tıklayarak inceleyebilirler.

Rehber Doküman (Guidance)

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=PI_COM%3AC%282026%293702&qid=1780906186144

Sıkça Sorulan Sorular (FAQ)

<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/ad14cb8f-8d4f-11f1-9262-01aa75ed71a1>

Türkçe “Sıkça Sorulan Sorular”

<https://ticaret.gov.tr/data/6a70794f269de18bd84c95f6/PPWR-SIK%C3%87A%20SORULAN%20SORULAR.pdf>

KOSGEB İŞLETME DEĞERLENDİRME RAPORU İLE İŞLETMENİZİN GELECEĞİNİ PLANLAYIN

İŞLETME DEĞERLENDİRME RAPORU (İDR), İŞLETMELERİN TİCARİ İLİŞKİLERİNDEN FİNANSMANA ERİŞİM SÜREÇLERİNE KADAR BİRÇOK ALANDA KENDİLERİNİ İFADE EDEBİLMELERİNE KATKI SAĞLIYOR.

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) tarafından işletmelerin mevcut durumlarını ve son beş yıllık performanslarını veri temelli olarak değerlendirebilmelerine imkân sağlayan İşletme Değerlendirme Raporu (İDR), işletmelerin ticari ilişkilerinden finansmana erişim süreçlerine kadar birçok alanda kendilerini ifade edebilmelerine katkı sağlıyor. Ekonominin temel dinamiklerinden biri olan KOBİ'lerin önemli bir bölümünü mikro ve küçük ölçekli işletmeler oluşturuyor. Bu işletmeler; finansmana erişim, nitelikli insan kaynağı ve kurumsallaşma gibi alanlarda çeşitli ihtiyaçlarla karşı karşıya kalırken, işletmelerin kendi mevcut durumlarını doğru şekilde değerlendirebilmeleri ve performanslarını sektörleriyle karşılaştırabilmeleri de önem taşıyor. Bu ihtiyaçtan hareketle KOSGEB tarafından geliştirilen İşletme Değerlendirme Raporu (İDR), işletmelerin mevcut durumlarını yorum katılmaksızın, farklı kamu

kurum ve kuruluşlarının idari kayıtlarından elde edilen veriler üzerinden ortaya koymak amacıyla 2019 yılının son çeyreğinde dijital bir ürün olarak işletmelerin kullanımına sunuldu. Bugüne kadar yaklaşık 80 bin adet İşletme Değerlendirme Raporu ile işletmeler; sektörlerinde Türkiye geneli ve bölgeleirindeki konumlarını, geçmiş dönem performanslarını ve finansal gelişimlerini değerlendirme imkânı buldu.

İŞLETMELERİN PERFORMANSINA BÜTÜNCÜL BAKIŞ

KOSGEB İşletme Değerlendirme Raporu; Gelir İdaresi Başkanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu, Ticaret Bakanlığı ve Türk Patent ve Marka Kurumu başta olmak üzere ilgili kurumların verilerinin analiz edilmesiyle oluşturuluyor. Rapor, işletmenin farklı yönleriyle değerlendirilmesine imkân sağlayan kapsamlı bir veri seti sunuyor.

İDR'de;

- "İşletme Künyesi" bölümünde işletmenin kimlik, sektör ve teknoloji düzeyine ilişkin bilgiler,
- "Genel Sıralama" bölümünde net satış hasılatı, aktif büyüklük ve çalışan prim gün sayısı bakımından işletmenin sektörüne göre Türkiye ve bölge içerisindeki sıralaması,
- "İnsan Kaynakları" bölümünde çalışan ve prim gün sayısının son beş

TİCARİ ÜRÜNLER

KOSGEB İşletme Değerlendirme Raporu (IDR)

İşletmenizin ülke genelindeki ve sektördeki konumunu, son 5 yıldaki gelişimini ve mali durumunu sektör ortalamasıyla karşılaştırın.

Şahsi Rapor
120 TL

Satın Al

Diğer Kişi Raporu
240 TL

Satın Al

Ülke Genelindeki Sıralamanızı İnceleyin

İşletmenizin net satış, aktif büyüklük ve çalışan prim gün sayısı verilerini ülke geneli ile karşılaştırın.

Net Satışlar

Sektördeki Sıralamanız
1.065 / 5.723

ÖB verilerine göre net satışlarda %38,6'lık dilimdesiniz.

Aktif Büyüklük

Sektördeki Sıralamanız
700 / 2.961

ÖB verilerine göre aktif büyüklükte %24'lük dilimdesiniz.

Çalışan Prim Gün Sayısı (4A)

Sektördeki Sıralamanız
2.360 / 5.215

SOK verilerine göre çalışan priminde %43,5'lik dilimdesiniz.

yıllık değişimi ve sektör karşılaştırmaları,

- “Ar-Ge, Yenilik ve Markalaşma” bölümünde fikri ve sınai haklar ile Ar-Ge harcamalarına ilişkin bilgiler,
- “Verimlilik” bölümünde iş gücü ve yatırım verimliliğine ilişkin göstergeler,
- “İhracat” bölümünde ihracat durumu, yurt dışı satışların toplam satışlar içerisindeki payı, ihracat tutarları, ürün ve ülke çeşitliliğine ilişkin bilgiler,
- “Finansman” bölümünde ise işletmenin mali yapısı, borç ödeme gücü, varlık-kaynak yapısı, kârlılık, büyüme ve finansal performansına ilişkin analizler yer alıyor.

Bu kapsamlı rapor sayesinde işletmeler, yalnızca kendi geçmiş performanslarını değil, aynı zamanda sektörlerindeki ve bölgelerindeki

konumlarını da veri temelli olarak değerlendirebiliyor.

İŞLETMELERE ÖZ DEĞERLENDİRME İMKÂNİ SUNUYOR

İşletme Değerlendirme Raporu, işletmeler açısından yalnızca mevcut durumu gösteren bir rapor olmanın ötesinde, geçmiş beş yıllık performansın izlenmesine ve işletmenin gelişim alanlarının değerlendirilmesine imkân sağlayan bir öz değerlendirme aracı niteliği taşıyor. İşletmeler rapor aracılığıyla güçlü ve geliştirilmesi gereken yönlerini daha net görebiliyor, sektörlerindeki konumlarını karşılaştırabiliyor ve yönetim süreçlerinde veri temelli karar alma imkânlarını güçlendirebiliyorlar. İşletmelerden alınan geri bildirimlerde de IDR'nin ticari ilişkilerde, ihracat bağlantılarında, kamu kurum ve kuruluşlarıyla ilişkilerde ve finans

sektörüne erişimde işletmeyi tanıtıcı ve kendisini ifade etmesini sağlayan temel bir doküman olarak değerlendirildiği görülüyor.

IDR'NİN GÜVENLİ PAYLAŞIMINA İMKÂN SAĞLANDI

İşletme Değerlendirme Raporu'nun işletmeler tarafından üçüncü kişilerle dijital ortamda paylaşılması ve destek sağlayan kurum ve kuruluşlar ile finans kuruluşlarının, işletmenin rızası doğrultusunda rapora erişebilmesine yönelik ihtiyaçların artması üzerine KOSGEB ile Kredi Kayıt Bürosu arasında bir iş birliği de gerçekleştirildi.

Bu kapsamda, veri paylaşımı ve veri güvenliği konusundaki hassasiyetler gözetilerek, işletmenin açık rızası doğrultusunda raporun güvenli şekilde paylaşılmasına imkân sağlayan Findeks Platformu

üzerinden IDR'nin sunulmasına başlandı.

YENİ IDR VERSİYONU İŞLETMELERİN KULLANIMINDA

Gerçekleştirilen sistem entegrasyonlarının ardından, işletmelerin 2021-2025 dönemine ilişkin verilerini içeren yeni İşletme Değerlendirme Raporu versiyonu Findeks Platformu üzerinden sunulurken, işletmeler Findeks Platformu üzerinden kendi raporlarını 120 TL karşılığında temin edebiliyor; işletmenin rıza vermesi koşuluyla üçüncü kişiler tarafından talep edilen IDR ise 240 TL karşılığında alınabiliyor. İşletmelerin ve rapor talep edecek üçüncü kişilerin Findeks Platformu'na üye olması gerekiyor.

Raporun temin edilmesine ilişkin ayrıntılı bilgilere sayfada göreceğiniz linklerle ulaşabilirsiniz.

Findeks KOSGEB İşletme Değerlendirme Raporu sayfası için

https://www.findeks.com/urunler/kosgeb-isletme-degerlendirme-raporu-idr?utm_source=chatgpt.com

Örnek İşletme Değerlendirme Raporu için (Türkçe)

https://webdosya.kosgeb.gov.tr/Content/Upload/Dosya/%C4%B0DR/2026/O%CC%88RNEK_I%CC%87DR_2021-2025_TR.pdf

1501-TÜBİTAK SANAYİ AR-GE DESTEK PROGRAMI ÇAĞRISI BAŞVURUYA AÇILDI

KÜÇÜK VE ORTA BÜYÜKLÜKTEKİ İŞLETMELER (KOBİ) ÖLÇEĞİNDEKİ KURULUŞLARIN PROJE ESASLI ARAŞTIRMA-TEKNOLOJİ GELİŞTİRME VE YENİLİKÇİLİK FAALİYETLERİNİN DESTEKLENMESİ HEDEFİYLE 1501 SANAYİ AR-GE DESTEK PROGRAMI ÇAĞRISI BAŞVURUYA AÇILDI.

Tüm sektör ve teknoloji alanlarında yeni bir ürün tasarımı ve geliştirme çalışması, mevcut bir ürünün iyileştirilmesi, ürün kalitesi veya maliyet düşürücü nitelikte yeni tekniklerin, yeni üretim teknolojilerinin geliştirilmesi konularında, firmanın teknolojik rekabet gücünü artıracak Ar-Ge projelerinin destekleneceği çağrı kapsamında, “Çağrıya Özel Şartlar” linkinde yer alan “TÜBİTAK 2026-2028 Öncelikli Ar-Ge ve Yenilik Konuları” başlıklarında sunulan projelere öncelik verilecek. Çağrıya son başvuru tarihi ise 26 Ekim 2026 olarak belirlenmiş durumda.

Proje önerilerinin şu hedeflerden bir ya da daha fazlasını karşılaması, değerlendirme aşamasında dikkate alınacak:

- Firmanın uluslararası pazara yönelik teknolojik ürün veya süreç geliştirme kapasitesinin artırılması,
- Müşteri gereksinimlerini ya da pazar boşluğunu hedef alan çözüm önerilerinin ticari prototipe dönüştürülmesi,
- Aynı veya farklı alanlarda faaliyet gösteren KOBİ’lerin ortak proje çalışmaları gerçekleştirmesi,
- Üniversite iş birliği ile proje geliştirilmesi,
- Üniversiteler, araştırma

altyapıları, kamu araştırma merkez ve enstitülerinden transfer edilen teknolojilerin olgunlaştırılarak yeni ürün ve süreçlere dönüştürülmesi,

- Yüksek teknoloji alanlarında ürün ve teknoloji geliştirilmesi.

ÇAĞRI KAPSAMINDA SAĞLANACAK DESTEKLER

1501-Sanayi Ar-Ge Destek Programı kapsamında projeye uygulanacak destek oranı, firmanın desteklenen proje sayısına göre kademelendirilerek belirlenecek:

- Firmanın desteklenen ilk beş projesi için destek

oranı yüzde 75 ve hibe destek tutarı en fazla 20 milyon TL (sağlanan destek geri ödemesiz hibe şeklindedir),

- Firmanın desteklenen 6’ncı projesi ve sonraki projeleri için destek oranı yüzde 60 ve hibe destek tutarı en fazla 20 milyon TL (sağlanan destek geri ödemesiz hibe şeklindedir).

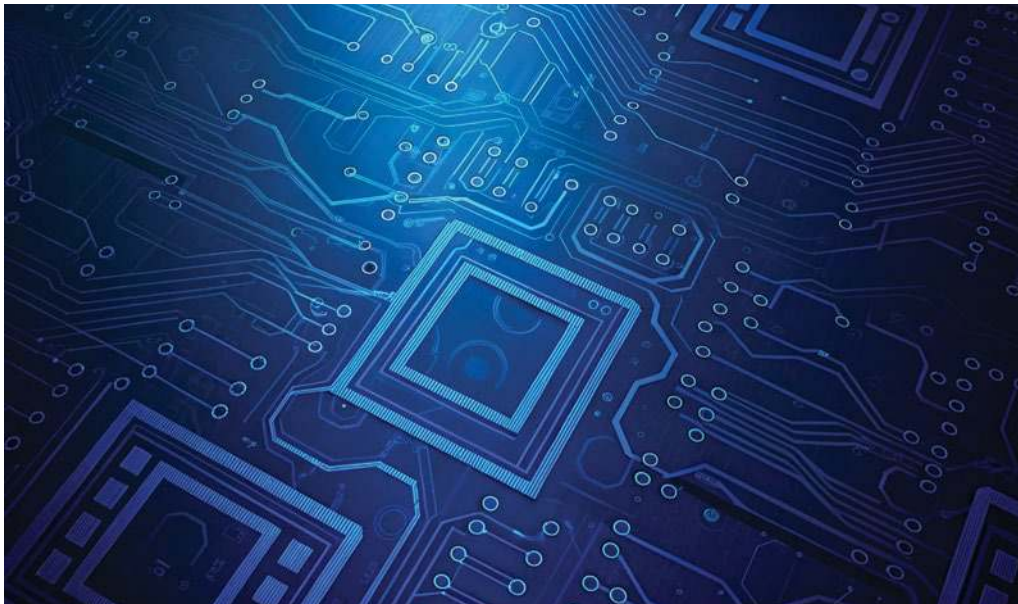
ÇAĞRI KAPSAMINDA DESTEKLENEN GİDERLER

- Personel giderleri,
- Seyahat giderleri,
- Alet, teçhizat, yazılım ve yayın alım giderleri,
- Malzeme ve sarf giderleri,
- Yurt içi ve yurt dışı danışmanlık hizmeti ve diğer hizmet alım giderleri,
- Ar-Ge kurum ve kuruluşlarına yaptırılan Ar-Ge hizmet giderleri.

Çağrı duyurusu dokümanı için
https://tubitak.gov.tr/sites/default/files/2026-07/1501_Sanayi_Ar-Ge_Destek_Programi_2026-2_Proje_Cagri_Metni_13.07.2026_v2.pdf

Çağrıya Özel Şartlar-TÜBİTAK 2026-2028 Öncelikli Ar-Ge ve Yenilik Konuları dokümanı için
https://tubitak.gov.tr/sites/default/files/2026-07/TUBITAK_2026-2028_Ar-Ge_ve_Yenilik_Konulari-v01.07.2026.pdf

TEYDEB Ön Kayıt Birimi iletişimi için
teydeb.onkayit@tubitak.gov.tr

1507-TÜBİTAK KOBİ AR-GE BAŞLANGIÇ DESTEK PROGRAMI ÇAĞRISI BAŞVURUYA AÇILDI

KÜÇÜK VE ORTA BÜYÜKLÜKTEKİ İŞLETMELER (KOBİ) ÖLÇEĞİNDEKİ KURULUŞLARIN TEKNOLOJİK VE YENİLİK KAPASİTELERİNİN GELİŞTİRİLEREK DAHA REKABETÇİ OLMALARI, SİSTEMATİK PROJE YAPABİLMELERİ, KATMA DEĞERİ YÜKSEK ÜRÜN GELİŞTİREBİLMELERİ, KURUMSAL ARAŞTIRMA TEKNOLOJİ GELİŞTİRME KÜLTÜRÜNE SAHİP OLMALARI, ULUSAL VE ULUSLARARASI DESTEK PROGRAMLARINDA DAHA ETKİN YER ALMALARI HEDEFİYLE 1507-KOBİ AR-GE BAŞLANGIÇ DESTEK PROGRAMI ÇAĞRISI BAŞVURUYA AÇILDI.

Tüm sektör ve teknoloji alanlarında yeni bir ürün tasarımı ve geliştirme çalışması, mevcut bir ürünün iyileştirilmesi, ürün kalitesi veya maliyet düşürücü nitelikte yeni tekniklerin, yeni üretim teknolojilerinin geliştirilmesi konularında, firmanın teknolojik rekabet gücünü artıracak Ar-Ge ve yenilik projelerinin destekleneceği çağrıya son başvuru tarihi 11 Kasım 2026 olarak belirlenmiş durumda. 1507-TÜBİTAK KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı Çağrısı kapsamında, proje önerilerinin şu hedeflerden bir ya da daha fazlasını karşılaması, değerlendirme aşamasında dikkate alınacak:

- Firmanın teknolojik ürün veya süreç geliştirme kapasitesinin artırılması,
- Müşteri gereksinimlerini ya da pazar boşluğunu hedef alan çözüm önerilerinin ticari prototipe dönüştürülmesi,
- Aynı veya farklı alanlarda faaliyet gösteren KOBİ'lerin ortak proje çalışmaları gerçekleştirmesi.

ÇAĞRI KAPSAMINDA SAĞLANACAK DESTEKLER

1507- KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı kapsamında, yenilik tanımı çerçevesinde; yeni bir ürün üretilmesi, mevcut bir ürünün geliştirilmesi, iyileştirilmesi, ürün

kalitesi veya standardının yükseltilmesi veya maliyet düşürücü nitelikte yeni tekniklerin, yeni üretim teknolojilerinin geliştirilmesi konularında yürütülen Ar-Ge nitelikli projeler desteklenecek.

ÇAĞRI KAPSAMINDA DESTEKLENEN GİDERLER

- Personel giderleri,
- Seyahat giderleri,
- Alet, teçhizat, yazılım ve yayın alım giderleri,
- Malzeme ve sarf giderleri,
- Yurt içi ve yurt dışı danışmanlık hizmeti ve diğer hizmet alım giderleri,
- Ar-Ge kurum ve kuruluşlarına yaptırılan Ar-Ge hizmet giderleri.

DESTEK ORANI

Programın destek oranı yüzde 75 olarak uygulanacak ve sağlanacak destek hibe şeklinde (geri ödemesiz) olacak. Diğer yandan, 1512-Girişimcilik Destek Programı ile desteklenen firmalar ile 1812-TÜBİTAK Yatırım Tabanlı Girişimcilik Destek Programı Uygulama Esasları kapsamında Aşama 2'yi 31 Aralık 2024 tarihinden önce tamamlayan veya proje bitiş tarihi 31 Aralık 2024 ve öncesi olan firmalar için üçüncü aşama proje başvuruları bu çağrı dışında sürekli yapılabilirken, 1507-TÜBİTAK KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı Çağrısı yapıldığında desteklenen projenin devamı niteliğinde bile olsa üçüncü aşama başvurusu sayılmayacağı ve bu çağrı kapsamında değerlendirileceğini de hatırlatalım.

Çağrı duyurusu dökümanı için
https://tubitak.gov.tr/sites/default/files/2026-07/1507_KOBİ_Ar-Ge_Baslangic_Destek_Programlari_2026-2_Proje_Cagri_Metni_13.07.2026_v2.pdf

TEYDEB Ön Kayıt Birimi ile iletişimi için
teydeb.onkayit@tubitak.gov.tr

AVRUPA YÖNÜNÜ AR-GE VE İNOVASYONA ÇEVİRMELİ

AVRUPA KRİTİK BİR DÖNÜM NOKTASINDA, AVRUPA REKABETÇİLİĞİNE İLİŞKİN DRAGHİ RAPORU, ÖNEMLİ BİR GERÇEĞİ AÇIKÇA ORTAYA KOYUYOR: AVRUPA'DA VERİMLİLİK ARTIŞI DURMA NOKTASINA GELDİ. ABD VE ÇİN İLE ARASINDAKİ İNOVASYON AÇIĞI GİDEREK BÜYÜRKEN, AVRUPA EKONOMİSİ YAVAŞ ANCAK GERİ DÖNDÜRÜLMESİ GÜÇ BİR GERİLEME RİSKİYLE KARŞI KARŞIYA...

Rekabetçilik Pusulası (Competitiveness Compass) ve AB'nin siyasi öncelikleri, bu eğilimin tersine çevrilmesi amacıyla araştırma, geliştirme ve inovasyonu Avrupa stratejisinin merkezine yerleştiriyor. Araştırma, geliştirme ve inovasyon ekosisteminin temel paydaşlarını temsil eden 86 Avrupa kuruluşu da bu tespiti tamamen destekliyor ve AB kurumlarını, Araştırma ve İnovasyon için bir sonraki Çerçeve Programı'nın (**Framework Programme for Research and Innovation-FP10**) tasarlanması ve finansmanında aynı ölçüde iddialı adımlar atmaya acilen davet ediyor.

Draghi Raporu, Avrupa'nın rekabet gücü açığını kapatabilmesi için yıllık ilave 800 milyar avroluk yatırım yapılması gerektiğini vurgularken, sürdürülebilir verimlilik artışının temel itici gücü olarak Ar-Ge ve inovasyonu gösteriyor. İnovasyon odaklı verimlilik artışı yalnızca ekonomik bir gereklilik değil; aynı zamanda Avrupa'nın yeşil ve dijital dönüşümünü, açık stratejik özerkliğini ve sosyal modelini finanse edebilmesinin tek gerçekçi yolu. FP10, bu dönüşümü hızlandırmak için Avrupa Birliği'nin en temel politika aracı olarak öne çıkararak, özel sektör yatırımlarını harekete geçirme, teknolojilerin olgunlaşmasını destekleme ve hiçbir üye devletin tek başına oluşturamayacağı sınır ötesi iş birliği ekosistemlerini geliştirme konusundaki başarısı sayesinde FP10, Avrupa'nın ihtiyaç duyduğu ölçekte ve hızda dönüşümü gerçekleştirebilecek benzersiz bir konuma sahip bulunuyor.

Buna karşın, AB'nin Ar-Ge ve inovasyona yönelik mevcut harcamaları bu zorluğun üstesinden gelmek için açıkça yetersiz kalıyor. Avrupa, Ar-Ge harcamalarının GSYİH içindeki payı bakımından başlıca küresel rakiplerine kıyasla önemli

ölçüde daha düşük düzeyde yatırım yaparken, Horizon 2020 Programı'nın nihai değerlendirmesinin (ex-post evaluation) açıkça ortaya koyduğu üzere, Çerçeve Programı'nın yarattığı kaldırıcı etkisi sayesinde AB'nin yaptığı her 1 avroluk kamu yatırımı, özel sektör ve ulusal düzeyde katlanarak daha fazla eş finansmanı harekete geçiriyor. Bu nedenle FP10 bütçesinin azaltılması veya mevcut seviyede tutulmasının, kısa vadeli tasarruf sağlıyor gibi görünse de gerçekte yanlış bir ekonomi politikası olarak değerlendiriliyor. Böyle bir yaklaşım, Avrupa'da verimlilik artışının

yeniden sağlanması için kritik öneme sahip olan kamu-özel sektör ortaklıklarını, teknolojilerin olgunlaşmasını destekleyen geliştirme süreçlerini ve nitelikli insan kaynağı ağlarını önemli ölçüde zayıflatabilir. Bu doğrultuda, 86 Avrupa kuruluşunun imzaladığı bildiri, AB kurumlarını şu adımları atmaya davet ediyor:

- 2028-2034 Çok Yıllı Mali Çerçeve (Multi Annual Financial Framework, MFF) kapsamında, Draghi Raporu ve Rekabetçilik Pulusu'nda ortaya konulan hedeflerle orantılı olarak FP10 bütçesinin kayda değer ölçüde artırılması,

- Güçlendirilmiş II. Sütun (Pillar II) kapsamında, iş birliğine dayalı ve sanayi odaklı Ar-Ge ve inovasyon faaliyetlerinin desteklenmesi; kamu-özel sektör ortaklıklarının yatırım risklerini azaltmaya, teknolojilerin ticarileşme öncesi olgunlaşma süreçlerini hızlandırmaya ve araştırma mükemmeliyetini verimlilik artışı sağlayacak, pazara hazır yeniliklere dönüştürmeye devam etmesinin güvence altına alınması,
- FP10 ile Avrupa Rekabet Fonu'nun (ECF), temel araştırmadan ticarileştirme ve ölçek büyümeye kadar

uzanan Ar-Ge ve inovasyon ekosisteminin tüm aşamalarını destekleyecek şekilde tasarlanması; bu desteğin AB'nin stratejik öncelikleri ile sanayinin açıkça tanımlanmış ihtiyaçları doğrultusunda, yeşil ve dijital dönüşümün yanı sıra Avrupa'nın güvenliği ve dayanıklılığına katkı sağlayacak biçimde sunulması (Burada, ECF ile FP10'un hem yeterli bütçeye sahip olması hem de yönetim yapıları ve birbirini tamamlayan işleyişlerinin korunması; inovasyon döngüsünün tamamının desteklenmesi, Avrupa'nın sanayi tabanının güçlendirilmesi ve AB'nin rekabetçilik hedeflerinin gerçekleştirilmesi için vazgeçilmez olarak vurgulanıyor).

Avrupa'nın önündeki fırsat penceresi hızla daralıyor. Önümüzdeki aylarda Çok Yıllı Mali Çerçeve'ye (MFF) ilişkin alınacak kararlar, Avrupa'nın küresel rekabette güçlü olabilmesi ve refahını sürdürabilmesi için gerekli Ar-Ge ve inovasyon kapasitesine sahip olup olmayacağını da belirleyecek. Bildiriyi imzalayan 86 Avrupa kuruluşu, Avrupa'nın acilen ihtiyaç duyduğu inovasyon odaklı verimlilik artışını sağlayabilecek; iddialı, yeterli kaynaklarla desteklenen ve amacına uygun şekilde tasarlanmış bir FP10'un oluşturulması amacıyla AB kurumlarıyla iş birliği yapmaya hazır olduklarını açıkça beyan ediyorlar.

MAİB'in Türkçeleştirdiği "Güçlü Bir FP10 İçin Ortak Bildiri" metnini, bildirinin orijinalini ve imzacı 86 kuruluşun listesini aşağıdaki linklerle inceleyebilirsiniz.

TÜRKÇE METİN

<https://www.makinebirlik.com/images/d/library/88036b54-7b3f-4823-8550-3ab3c0098dc6.pdf>

ORJİNAL METİN

<https://www.cecimo.eu/wp-content/uploads/2026/07/SHOs-Joint-Statement-on-FP10-Final.pdf>

ALMAN MAKİNE SANAYİSİNDEN GÜNCEL GELİŞMELER

ALMAN MAKİNE İHRACATI YILIN İLK YARISINDA BEKLENENDEN İYİ PERFORMANS GÖSTERDİ

Alman makine ve tesis üreticilerinin ihracatı, 2026 yılının ilk yarısında zorlu küresel koşullara rağmen beklenden daha sınırlı bir gerileme gösterdi. VDMA verilerine göre ocak-haziran döneminde Almanya'dan toplam 99,3 milyar avro değerinde makine ve tesis ihraç edildi. İhracat geçen yılın aynı dönemine göre nominal olarak yüzde 0,8, fiyat etkisinden arındırıldığında ise yüzde 2,5 azaldı. VDMA, bu düşüşte jeopolitik gerilimlerin, ABD'nin gümrük politikalarının ve Çin pazarındaki zayıflığın etkili olduğunu belirtti. Buna karşın ikinci çeyrekte ihracatın büyük ölçüde istikrar kazanması ve yalnızca haziran ayında yüzde 6,8 artış kaydedilmesi, yılın ilk yarısındaki kaybın daha büyük olmasını engelledi. ABD'ye yapılan ihracat, Donald Trump yönetiminin gümrük politikaları ve güçlü avroya rağmen ikinci çeyrekteki toparlanmanın etkisiyle yüzde 0,5 artarak yaklaşık 13 milyar avroya ulaştı. Çin'e ihracat ise yaklaşık yüzde 14 düşerek 7 milyar avronun biraz üzerinde kaldı. Avrupa Birliği ülkelerine yönelik ihracat yüzde 1,3 artarken özellikle Fransa ve Hollanda'daki gelişmeler bu artışa katkı sağladı. Sektör yılın ikinci yarısına ise temkinli yaklaşıyor. ABD pazarındaki toparlanmanın belirsiz gümrük politikaları nedeniyle sürdürülebilirliği konusunda soru işaretleri bulunurken, Çin'de zayıf talep ve artan yerel rekabet Alman üreticileri zorlamaya devam ediyor. VDMA, Alman makine sektörünün ihracat pazarlarını çeşitlendirebilmesi için yeni serbest ticaret anlaşmalarının hızlandırılması ve Avrupa iç pazarının daha rekabetçi ve işlevsel hale getirilmesi gerektiğini vurguluyor.

Kaynak: <https://www.maschinenmarkt.vogel.de/maschinenbau-exporte-juni-plus-halbjahresminus-2026-a-0ace05284011745388211a66ccf3a196/>

ALMAN MAKİNE İMALATI SEKTÖRÜ, GAZ TEDARİKİNDEN ENDİŞE DUYUYOR

Almanya'da doğal gaz depolarının doluluk oranlarının düşük seyretmesi, özellikle makine ve tesis mühendisliği sektöründe kış aylarına yönelik endişeleri artırıyor. VDMA'nın açıklamasına göre depoların son dönemde yaklaşık yüzde 50 seviyesinde olması, 2011'den bu yana bu dönem için görülen en düşük oranlardan biri. Sektörde doğal gazın birçok kritik üretim sürecinde kullanılması nedeniyle olası bir fiziksel gaz sıkıntısının veya fiyatların keskin şekilde yükselmesinin Alman sanayisinin üretim süreçleri açısından ciddi risk oluşturabileceği belirtiliyor. VDMA, enerji tedarikçileri, toptancılar ve federal hükümetin arz güvenliğini sağlama konusunda sorumluluk taşıdığını vurgulayarak, kış gelmeden önce yeterli doğal gaz rezervinin oluşturulması için zamanında önlem alınması çağrısında bulunurken, Federal Ekonomi Bakanı Katherina Reiche ise daha önce yaptığı açıklamada gelecek kış Almanya'da doğal gaz sıkıntısı beklemediklerini ve böyle bir durumun yaşanmaması için gerekli önlemlerin alınacağını ifade etmişti.

Kaynak: <https://www.maschinenmarkt.vogel.de/vdma-warnt-niedrige-gasspeicher-maschinenbau-a-248e75c462d22470be9565faf129462e/>

ALMANYA-ÇİN TİCARET DENGESİ ÇİN LEHİNE BOZULUYOR

Çin'in Almanya'ya ihracatı temmuz ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 17,4 artarak 12,3 milyar dolara yükselirken, Almanya'dan yaptığı ithalat yüzde 2,7 azalarak yaklaşık 7,9 milyar dolara geriledi. Ocak-Temmuz döneminde ise Çin'in Almanya'ya ihracatı yüzde 18,8 artışla 79,7 milyar dolara ulaşırken, Almanya'dan ithalat yalnızca yüzde 1,1 artarak 53 milyar dolar seviyesinde kaldı. Böylece Çin'in Almanya karşısındaki ticaret fazlası yaklaşık 27 milyar dolara çıktı. Bu gelişme özellikle otomotiv ve makine sektörlerinde Çinli şirketlerle rekabet etmekte zorlanan Alman üreticiler üzerindeki baskıyı artırıyor. Buna karşılık Çin'in diğer bölgelerden yaptığı ithalat daha güçlü bir seyir izledi; temmuz ayında ASEAN ülkeleri, Rusya, Afrika ve ABD'den yapılan ithalatta çift haneli artışlar kaydedildi.

Kaynak: <https://www.maschinenmarkt.vogel.de/china-deutschland-handel-ungleichgewicht-handelsueberschuss-a-69431d76b4a737acf14b57c897d319bc/>

KAZAKİSTAN, AVRUPA İLE ASYA'YI BİRBİRİNE DAHA DA YAKLAŞTIRIYOR

Kazakistan, Hazar Denizi, Güney Kafkasya ve Türkiye üzerinden Avrupa ile Asya'yı bağlayan "Orta Koridor"un en önemli merkezlerinden biri olmayı hedeflerken, Avrupa ile Asya arasındaki ticarette stratejik konumunu güçlendirmek amacıyla ulaşım altyapısına büyük yatırımlar yapıyor. Cumhurbaşkanı Kasım Cömert Tokayev'in öncülüğünde yaklaşık 800 kilometrelik Beineu-Saksaulsk otoyolu başta olmak üzere demir yolları, sınır geçişleri ve lojistik merkezleri geliştirilirken, yeni otoyolun Çin ile Avrupa arasındaki transit güzergâhı yaklaşık 1.000 kilometre kısaltması ve taşıma sürelerini azaltması bekleniyor. Jeopolitik gerilimler ve daha güvenli tedarik zinciri arayışları nedeniyle bu güzergâh Avrupa için de giderek önem kazanıyor. Almanya açısından ise daha hızlı ve dayanıklı taşıma bağlantıları; makine, otomotiv, kimya, lojistik ve ticaret sektörlerine avantaj sağlayabilir. Ayrıca batarya, yarı iletken ve enerji sektörlerinde ihtiyaç duyulan kritik hammaddelerin tedarikinde Orta Koridorun stratejik önemi artıyor.

Kaynak: <https://www.maschinenmarkt.vogel.de/kasachstan-ausbau-mittlerer-korridor-logistik-a-a6e0c8d2317859570e8c421f48a66336/>

İHRACATÇILAR, TURKISH CARGO İLE ÜRÜNLERİNİ 30 ÜLKEDE 49 ŞEHRE İNDİRİMLİ ULAŞTIRACAK

TÜRKİYE İHRACATÇILAR MECLİSİ (TİM) İLE TÜRK HAVA YOLLARI'NIN (THY) İHRACATÇILARIN ÜRÜNLERİNİ PAZARLARA HIZLI VE İNDİRİMLİ ULAŞTIRMAK İÇİN BAŞLATIKLARI İŞ BİRLİĞİ DEVAM EDİYOR. TİM İLE THY'NİN HAVA KARGO MARKASI TURKISH CARGO, İHRACATÇILARA İNDİRİMLİ KARGO TAŞIMA İMKÂNI SUNAN PROTOKOLÜ YEDİNCİ KEZ YENİLEDİ. PROTOKOL UYARINCA TURKISH CARGO, TÜRK İHRAÇ ÜRÜNLERİNİ 30 ÜLKEDE 49 DESTİNASYONA YÜZDE 34 İNDİRİM AVANTAJI İLE TAŞIYACAK.

Türkiye İhracatçılar Meclisi Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Gültepe, protokol imza töreninde yaptığı konuşmada, uygun maliyetli hava kargo taşımacılığının rekabetçi bir ihracat için stratejik önem taşıdığını vurgularken, hava kargo taşımacılığında Türkiye'nin şanslı bir ülke olduğunu belirterek şu sözleri kullandı: "Arkamızda dünyanın en geniş uçuş ağına sahip ve küresel hava kargonun devleri arasında yer alan THY gibi bir bayrak taşıyıcımız var. Turkish Cargo, ihracat yolculuğumuzda hep önemli bir paydaşımız oldu. Bugün, güçlü yol arkadaşlığımızı bir adım daha ileriye taşıyarak imzaladığımız yedinci iş birliği protokolüyle ihracatçımıza sunduğumuz paketi hem nicelik hem nitelik olarak daha da büyüttük. Protokolle uçuş ağıımızı 30 ülkede 49 destinasyona çıkarıyoruz. Maliyetlerin ihracatçılarımızı zorladığı bu dönemde,

protokolümüz ihracatçılarımızın önünü açıyor. Son 10 yılda toplam ihracatımız yüzde 78 artarken, hava kargoyla ihracatımız yüzde 150'lik bir artış kaydetti. Daha önceki altı protokol çerçevesinde yaklaşık 11 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirildi. Bu artıştaki katkısı için THY ailesine teşekkür ediyorum.”

“TÜRK İHRACATÇISININ PAZARLARA ERİŞİMİNİ ÖNCELİK OLARAK GÖRÜYORUZ”

THY Yönetim Kurulu ve İcra Komitesi Başkanı Prof. Dr. Murat Şeker ise konuşmasında Türk ihracatçısının küresel pazarlara erişimini kolaylaştırmayı ve Türkiye'nin ihracat hedeflerini desteklemeyi bir öncelik olarak gördüklerini söyleyerek şöyle devam

etti: “Bu doğrultuda Türkiye İhracatçıları Meclisi ile yürüttüğümüz İhracat Kampanyası

Protokolü’nü kampanya kapsamındaki destinasyon sayısını artırarak yedinci kez

yeniledik. Yenilenen iş birliği sayesinde ihracatçılarımız Çin, Hindistan, Endonezya, Vietnam, Pakistan, ABD gibi stratejik pazarların da olduğu 49 destinasyona neredeyse iç hat taşıma maliyetleriyle ürünlerini ulaştırabilecek. Doğru pazara doğru zamanda rekabetçi maliyetlerle ulaşan her bir ürünün, üreticilerimize yeni ticari fırsatlar sunarken ülkemizin ihracat gelirine de katkı sağlayacağına inanıyoruz. THY olarak ihracatçılarımızın küresel rekabetteki gücünü artırmaya ve ülkemizin ihracat hedeflerini desteklemeye devam edeceğiz.”

Genel kargo, bozulabilir kargo, farmasötik kargo, balık, et, meyve ve sebze gönderilerini kapsayan protokol, 1 Temmuz-31 Ekim tarihleri arasında geçerli olacak.

BORLED'DEN TÜRKİYE'NİN İLK YERLİ HAVA KAÇAK TESPİT CİHAZI BORVISION L1 SANAYİDE ENERJİ KAYIPLARINA YERLİ TEKNOLOJİYLE ÇÖZÜM

40 YILI AŞKIN KÖKLÜ GEÇMİŞİYLE TÜRKİYE'NİN YERLİ SANAYİ GÜCÜ BORSAN GRUBU BÜNYESİNDE FAALİYET GÖSTEREN BORLED, SANAYİDE ENERJİ VERİMLİLİĞİNİ DİJİTALLEŞTİREN DEVRİM NİTELİĞİNDE BİR YENİLİĞE İMZA ATTI. BORLED TARAFINDAN GELİŞTİRİLEN BORLED BORVISION L1, BASINÇLI HAVA SİSTEMLERİNDEKİ KAÇAKLARI TESPİT EDİYOR. BORLED BORVISION L1, BU ALANDA İLK VE TEK YERLİ ÜRETİM CİHAZ OLMA ÖZELLİĞİNİ TAŞIYOR.

Yaklaşık 25 milyon dolar düzeyindeki Ar-Ge yatırımlarının meyvelerinden biri olan bu ürün, Türkiye'nin enerji ve teknoloji ithalatına olan dolaylı bağımlılığını azaltma potansiyeli taşıyor. Sanayi tesislerinde basınçlı havanın yaklaşık yüzde 20 ila yüzde 30'unun fark edilmeden kaçaklar yoluyla kaybedilmesi, işletmeler için görünmeyen devasa bir maliyet kalemi oluşturuyor. BORLED'in yeni teknolojisi, üretimi durdurmadan, insan duyusuna ihtiyaç duymadan kayıpların anlık olarak izlenmesini sağlıyor ve önleyici tedbirleri kolaylaştırıyor.

KISA SÜREDE KENDİNİ AMORTİ EDEN STRATEJİK VERİMLİLİK YATIRIMI

Sanayi kuruluşları için BORLED Borvision L1, bir ölçüm cihazının çok ötesinde, elektrik maliyetlerini doğru-
dan düşüren ve kendini kısa sürede amorti eden stratejik bir yatırım aracı olma özelliği taşıyor.

Maliyet ve operasyonel avantaj: Kaçakların azaltılmasıyla kompresör yükü azalır, bakım

giderleri düşer ve üretim sürekliliği korunur.

Yerli üretim gücü: Yerli üretim olması sayesinde daha uygun maliyet, hızlı servis desteği ve teşvik avantajları sunarak yatırımın geri dönüş süresini kısaltır.

Rekabetçi güç: İşletmelere sürdürülebilir bir maliyet

avantajı kazandırarak küresel pazarda rekabet güçlerini artırır.

KESİNTİSİZ HASSAS İZLEME

Geleneksel gezici cihazların aksine BORLED Borvision L1, yüksek hassasiyetli sensörleriyle gürültülü

endüstriyel ortamlarda bile kaçakları gerçek zamanlı analiz edebiliyor. Endüstri 4.0 hedefleriyle uyumlu, dijital veri işleme ve raporlama altyapısı sunan ürün, gereksiz enerji tüketimini engelleyerek karbon ayak izini azaltıyor ve işletmelerin "Yeşil Dönüşüm" hedeflerine de katkı sağlıyor.

ERMAKSAN, YENİ EVO-IV SERVO HYBRID ABKANT İLE KARBON AYAK İZİNİ AZALTIYOR

SPVM/SPLM TABANLI KAPALI DEVRE HİDROLİK SİSTEM VE YÜZDE 100 SERVO MOTOR TEKNOLOJİSİNİ BİR ARAYA GETİREN EVO-IV SERVO HYBRID; GELENEKSEL HİDROLİK ABKANTLARA GÖRE YÜZDE 65'E KADAR ENERJİ TASARRUFU, 15 DESİBELE KADAR GÜRÜLTÜ AZALTIMI VE YAKLAŞIK YÜZDE 60 DAHA AZ YAĞ TÜKETİMİ SUNUYOR.

Ermaksan, tam servo motor teknolojisini kapalı devre hidrolik sistemle birleştiren yeni nesil abkant presi EVO-IV Servo Hybrid ile önemli ölçüde iyileştirmeler sunuyor. SPVM/SPLM press kontrol sistemi üzerine inşa edilen makine; enerji verimliliği, düşük işletme maliyeti ve sessiz çalışma performansı ile geleneksel hidrolik abkantlara güçlü bir alternatif olarak öne çıkıyor.

YÜZDE 100 SERVO MOTOR TEKNOLOJİSİ İLE TAM KONTROL

EVO-IV Servo Hybrid'de ana motor ve arka dayama motorları dâhil olmak üzere tüm eksen hareketleri servo motor teknolojisiyle yönetiliyor. Bu yapı; hız ve kuvvetin her iş parçasının gereksinimlerine göre anlık olarak optimize edilmesini sağlar. 200-10-190 mm/s hız çevrimi, yüksek üretkenlik ve hassas büküm kontrolü için gereken dinamiği bir arada sunuyor.

KAPALI DEVRE HİDROLİK SİSTEM: SADE, KOMPAKT VE GÜVENİLİR

SPVM/SPLM tabanlı kapalı

devre hidrolik sistem ise motor, pompa, filtre ve ana bloğu tek bir entegre yapıda bir araya getiriyor. Bu birleşik tasarım iç düzeni sade ve kompakt tutarken, bakım erişimini kolaylaştırıyor ve servis maliyetlerini aşağı çekiyor. Daha az bileşen, daha az arıza noktası ve daha yüksek makine kullanılabilirliği anlamına da geliyor.

YÜZDE 65'E KADAR ENERJİ TASARRUFU, YÜZDE 60 DAHA AZ YAĞ TÜKETİMİ

Geleneksel hidrolik abkantlara kıyasla EVO-IV Servo

Hybrid, enerji tüketiminde yüzde 65'e kadar tasarruf sağlıyor. Bu değer; 220 tonluk bir abkant preste, sekiz saatlik üretim sürecinde 870 çevrim esas alınarak ölçülürken, kapalı devre hidrolik sistem sayesinde yağ tüketimi ise yaklaşık yüzde 60 oranında azalıyor. Bu veriler hem çevresel sürdürülebilirlik hem de işletme giderleri açısından somut ve ölçülebilir bir kazanım ortaya koyuyor.

15 DESİBELE KADAR GÜRÜLTÜ AZALTIMI

Servo hibrit teknoloji, geleneksel hidrolik sistemlerin

yarattığı sürekli pompa gürültüsünü büyük ölçüde ortadan kaldırıyor. Karşılaştırmalı koşullarda 15 dB'e kadar gürültü azaltımı sağlayan EVO-IV Servo Hybrid, uzun vardiyalarda daha sessiz ve konforlu bir üretim ortamı sunuyor.

EVO-IV Servo Hybrid, abkant pres teknolojisinde sürdürülebilirliği ve verimliliği merkeze alan bir yaklaşımı temsil ederken, enerji, gürültü ve bakım maliyetleri üzerindeki ölçülebilir etkileriyle yalnızca çevre dostu değil aynı zamanda ekonomik açıdan da güçlü bir tercih haline geliyor.

**MİB'İN
YERLİ MALİ
TEBLİĞİ
REHBERİ
SÜREÇLERİ
KOLAYLAŞTIRIYOR**

MAKİNA İMALATÇILARI BİRLİĞİ

TÜRKİYE'DE 1 OCAK 2026 İTİBARIYLA TAM OLARAK UYGULANMAYA BAŞLANAN YENİ YERLİ MALİ TEBLİĞİ, KAMU ALIMLARINDA VE BELGELENDİRME SÜREÇLERİNDE KÖKLÜ DEĞİŞİKLİKLER GETİRİYOR. SGM-2024/10 SAYILI TEBLİĞ İLE İŞLETMELERİN YERLİ MALİ BELGESİ ALMA ŞARTLARI DİJİTALLEŞEREK SADECE BEYANA DAYALI OLMaktan ÇIKIP, ÇOK DAHA DENETLENEBİLİR VE ŞEFFAF BİR YAPIYA KAVUŞTU. MAKİNA İMALATÇILARI BİRLİĞİ'NİN HAZIRLADIĞI KAPSAMLI DİJİTAL REHBER, YENİ DÖNEMİN DETAYLARINI, GETİRDİĞİ MEKANİZMALAR VE YERLİ ÜRETİM EKOSİSTEMİNE SAĞLADIĞI AVANTAJLARI TÜM HATLARIYLA İNCELİYOR.

MİB'in hazırladığı Yerli Mali Tebliği Rehberi'ne ulaşmak; makine imalatçıların Yerli Mali Belgesi hazırlık çalışmalarına fikir vermek ve yürürlükteki mevzuat kapsamında ön değerlendirme yapmalarına yardımcı olmak amacıyla hazırlanan "Yerli Katkı Oranı Hesaplama Modülü"nü incelemek için sayfadaki linkleri takip edebilirsiniz.

Yerli Mali Tebliği Rehberi
<https://mib.org.tr/kategori/yerli-mali/>

Yerli Katkı Oranı (YKO) Hesaplama Modülü
<https://mib.org.tr/verlimali/hesaplama/>

MAKİNE SEKTÖRÜ İÇİN NEDEN KRİTİK BİR ÖNEME SAHİP?

Yeni Yerli Malı Belgesi sistemi, özellikle makine imalat sanayisi açısından üç temel nedenden dolayı büyük bir önem taşıyor:

- **Karmaşık Yapı ve YKO Hesabı:** Makine sektörü; çok sayıda ara malı, komponent, elektronik parça, hassas mekanik unsur, motor, sürücü, kontrol sistemi, yazılım ve ithal teknoloji girdisinin bir arada kullanıldığı oldukça karmaşık bir sektördür. Bu durum, Yerli Katkı Oranı (YKO) hesabını çoğu ürün bakımından basit bir matematik işlemi olmaktan çıkarıyor.
- **Yüksek Ürün Çeşitliliği:** Makine imalatında inanılmaz bir ürün çeşitliliği bulunuyor. Aynı firmanın, dışarıdan bakıldığında benzer görünen ancak tamamen farklı teknik özelliklere sahip onlarca farklı modeli olabiliyor. Bu nedenle şirketlerin artık “ürün bazında” özel bir belge stratejisi kurması gerekiyor.
- **Rekabet Avantajı:** Kamu alımları, büyük yatırım projeleri, savunma sanayisi, enerji, ulaştırma, altyapı, belediye yatırımları ve sanayi destekleri göz önüne alındığında, sağlam temellere oturan bir “yerli malı” statüsünün, üreticilerimize sahada bir rekabet avantajı sağlaması bekleniyor.

YERLİ ÜRETİCİ İÇİN NEDEN BÜYÜK BİR FIRSAT?

Makina İmalatçıları Birliği, bu tebliğin yerli üretimi koruyan ve teşvik eden yapısının önemini vurgulamak istiyor. Bu yeni sistem gerçek üreticiler için önemli bir fırsat doğuruyor; çünkü Ar-Ge çalışmaları, geliştirilen yazılımlar, fikri mülkiyet hakları, geri dönüşüm çabaları, yerli tedarik ağları ve ülkenin stratejik üretim kapasitesi yeni sistemde çok daha görünür ve ödüllendirilir hale geliyor. Yerli sanayicinin emeği ve yatırımı, bu tebliğ sayesinde hak ettiği değeri resmi olarak tescil ettirebilir.

Yeni SGM-2024/10 sayılı Yerli Malı Tebliği ve buna bağlı uygulama esasları, Türkiye’de “yerli üretim” tanımını çok daha teknik, şeffaf ve denetlenebilir bir hale getiriyor. Artık bir ürünün yerli malı olması, sadece “Türkiye sınırları içinde üretilmiş olmasıyla” açıklanamayacak. Ürünün içinde ne kadar yerli katma değer bulunduğu, ithal edilen girdilerin niteliği, teknolojik katkı düzeyi, tedarik zincirinin yapısı, üretimin “esaslı aşamalarının” nerede gerçekleştiği ve tüm bu bilgilerin dijital olarak doğrulanabilir olması asıl belirleyici kriterler olacak.

BU REHBER NEDEN ÖNEMLİ?

Tebliğin sunduğu avantajlar büyük olsa da sistemin getirdiği şeffaflık beraberinde önemli sorumluluklar da doğuruyor. Yeni sistem, hazırlıksız firmalar için bazı riskleri barındırıyor. Eksik tedarikçi belgesi sunmak, maliyet hesabını yanlış yapmak, kapasite raporunu güncel tutmamak, hatalı katsayı kullanmak, ithal girdiyi yanlış sınıflandırmak veya basit bir montaj işlemini “yerli üretim” gibi sunmaya çalışmak ciddi yaptırımlara yol açabilir. Denetimlerin ve hesaplamaların eskiye göre çok daha hassas olacağı unutulmamalı. Bu sebeple, Yerli Malı Belgesi almak isteyen firmaların bu rehberi ve ilgili kurumların yayımlarını dikkatle inceleyip aksiyon almaları şiddetle tavsiye ediliyor.

YENİ YERLİ MALİ TEBLİĞİ, AMACI VE KAMU İHALELERİNDEKİ ÖNEMİ

Yerli Mali Tebliği, kamu alımlarında ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın yerli mala ilişkin uygulamalarında, bir ürünün hangi şartlarla “yerli malı” sayılacağını ve bunun nasıl belgelendirileceğini düzenleyen temel mevzuat çerçevesidir. Tebliğ, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 63'üncü maddesine dayanırken; kamu alımlarında yerli ürünlere tanınan avantajın daha sağlam, ölçülebilir ve denetlenebilir bir zemine oturtulmasını amaçlamaktadır.

Yeni düzenlemenin hazırlık niteliğindeki bazı hükümleri 5 Kasım 2025 tarihinde yürürlüğe girmiş, uygulamanın esasını oluşturan ana hükümler ise 1 Ocak 2026 itibarıyla yürürlüğe alınmıştır. Böylece 2026 yılı başından itibaren Yerli Mali Belgesi başvurularında yeni sistem fiilen uygulanmaya başlandı. Yeni Tebliğ ile asıl hedef, yerli üretimi basit montajdan ayıran, katma değeri ve üretim sürecini görünür kılan daha güçlü bir belgelendirme rejimi kurmaktır. Makine sanayisinin uzun süredir işaret ettiği sorunlardan biri, yerli katkı iddiasının çoğu durumda kapasite raporu ve sınırlı belge denetimiyle sonuçlandırılması; teslim edilen ürünün mevzuatın aradığı yerli katkı oranını gerçekten taşıyıp taşımadığının yeterince test edilememesiydi. Kamu alımlarında yerli ürüne sağlanan avantajın uygulamada zayıflaması da aynı sorunun bir uzantısıydı. Bu çerçevede sanayi sicil belgesi, üretim konusu uyumu, yerli katkı oranı, zorunlu yerli girdi yaklaşımı, teknik uzman ve mali uzman incelemesi, Sanayi Bilgi Sistemi (SBS) üzerinden dijital başvuru, TOBB/TESK kontrolü ile ara kontrol ve inceleme mekanizmaları, sistemin ana unsurları haline getirildi. Böylece yerli malı tespiti, yalnızca beyana dayalı bir işlem olmaktan çıkarıldı; teknik ve mali olarak doğrulanabilen bir yapıya dönüştürüldü.

SADECE FİYAT AVANTAJI DEĞİL, ÜRÜNÜN “YERLİLİK PASAPORTU”

Yeni yaklaşım, ürünün Türkiye'de ne ölçüde katma değer yarattığını, ithal girdilere ne kadar bağımlı olduğunu, üretim sürecinin hangi aşamalarının Türkiye'de gerçekleştiğini, tedarik zincirinin ne kadar izlenebilir olduğunu ve üreticinin dijital olarak doğrulanabilir veri sunup sunmadığını esas alıyor. Bu nedenle Yerli Mali Belgesi, yeni dönemde kamu ihalelerinde fiyat avantajı sağlayan bir belge olma niteliğinin yanında; ürünün teknik, mali ve üretimsel kimliğini gösteren bir “yerlilik pasaportu” olarak önem kazanıyor. Yerli Mali Belgesi'nin en görünür etkisi ise kamu ihalelerinde ortaya çıkıyor. Belge, kamu ihalelerinde yerli malı teklif eden isteklilere sağlanan fiyat avantajının uygulanabilmesi için teknik ve hukuki dayanak oluşturuyor. Ancak yeni sistemde bu avantajdan yararlanmak daha disiplinli bir belge yönetimi gerektiriyor. Belgenin alınmış olması da tek başına yeterli değil; belgenin dayandığı bilgilerin doğru olması, YKO hesabının mevzuata uygun yapılması, tedarikçi belgelerinin geçerli olması, üretim sürecinin fiilen Türkiye'de gerçekleşmesi ve ara kontrol veya resen inceleme halinde tüm bilgilerin doğrulanabilir olması gerekiyor. Belge iptal edilirse kamu ihalesinde sağlanan avantaj da ortadan kalkıyor. Bu nedenle Yerli Mali Belgesi, ihale stratejisinin parçası olduğu kadar kurumsal risk yönetiminin de parçası haline gelmiş durumda.

YERLİ KATKI ORANI (YKO) NASIL HESAPLANIR?

Yeni sistemin merkezinde Yerli Katkı Oranı, yani YKO bulunmaktadır. Sanayi ürünleri bakımından bir ürünün yerli malı kabul edilebilmesi için temel olarak üç şartın birlikte sağlanması gerekir:

- Ürün, Sanayi Sicil Belgesi'ne sahip bir işletme tarafından üretilmeli,
- Üretim sürecinin önemli aşamaları ve ekonomik yönden gerekli görülen en son esaslı işçilik ve eylemler Türkiye'de yapılmış olmalı,
- Ürünün Yerli Katkı Oranı en az yüzde 51 olmalı.

Bu üç şart, yeni sistemin ana omurgasını oluşturuyor. Bunlardan biri eksik olduğunda, ürünün yerli malı olarak belgelenmesi mümkün olmayabilir.

Yeni düzenleme, sadece montaj veya basit birleştirme işlemlerini yeterli görmüyor; yurt dışından getirilen parçaların Türkiye'de sınırlı bir işlemle geçirilerek nihai ürün haline getirilmesi artık tek başına yerli malı sayılmak için yeterli görülmeyecek. Ürünün Türkiye'de gerçekten üretimsel bir dönüşüme uğraması, esaslı işçilik ve üretim aşamalarının burada gerçekleşmesi ürünün yerli malı sayılması için kritik önem taşıyor.

Özetle, Yerli Katkı Oranı, ürünün nihai maliyeti içinde yerli girdilerin ve Türkiye'de yaratılan katma değer ağırlığını gösteriyor. Genel mantık ise şu: Nihai ürün maliyetinden ithal girdi maliyeti ayrıştırılır; kalan kısım yerli katkı olarak değerlendirilir. Bu hesaplamada satış, pazarlama ve finansman gibi üretim dışı giderler maliyet hesabına dâhil edilmez.

$$\text{Yerli Katkı Oranı} = \frac{\text{Nihai Ürün Maliyet Tutarı (TL)} - \text{Nihai Ürün İçindeki İthal Girdi Maliyet Tutarı (TL)}}{\text{Nihai Ürün Maliyet Tutarı (TL)}} \times 100$$

Ancak, yeni sistemde YKO hesabı sadece "yerli girdi / toplam maliyet" gibi basit bir formülden de ibaret değil. Bazı girdiler için özel katsayılar uygulanırken, bazı girdiler yüzde 100 yerli sayılıyor. Yerli girdiler içinse Yerli Katkı Oranı Raporu veya Yerli Malı Belgesi aranıyor. Bu belgelerin bulunmadığı bazı durumlarda ise Sanayi Sicil Belgesi olan tedarikçiden alınan girdiler Bakanlıkça belirlenen oranlarda (yüzde 40 oranında) yerli kabul ediliyor. Diğer taraftan, girdi 0,1 katsayılı ithal girdi listesinde yer alıyor ve Sanayi Sicil Belgesi sahibi işletmeler tarafından Türkiye'de üretiliyorsa yüzde 60 oranında yerli girdi olarak dikkate alınıyor. Bu nedenle firmaların ürün bazında ayrıntılı bir "girdi haritası" çıkarması gerekiyor.

GİRDİ HARİTASINDA AYRIM YAPILMASI GEREKEN GİRDİLER VE VERİLER

Firmaların ürün bazında hazırlaması gereken girdi haritasında şu ayırım net yapılmalıdır:

- Yerli Malı Belgesi olan girdiler,
- Yerli Katkı Oranı Raporu bulunan girdiler,
- Sanayi Sicil Belgesi olan işletmelerden alınan Yerli Katkı Oranı Raporu bulunmayan girdiler,
- Küçük tutarlı girdiler,
- İthal girdiler,
- 0,1 veya 0,6 katsayılı ithal girdi listelerinde yer alan girdiler,
- Geri dönüşümden elde edilen girdiler,
- Elektrik, su ve doğal gaz gibi üretim sürecinde kullanılan girdiler,
- Türkiye'de tescilli patent, faydalı model, marka gibi fikri mülkiyet unsurlarına ilişkin giderler,
- Teknolojik Ürün Belgesi bulunan ürünler.

Bu ayırım doğru yapılmadığında, ürünün YKO'su yanlış hesaplanabilir. Yanlış hesaplama ise sadece belgenin reddiyle değil, belge alındıktan sonra iptal, yaptırım ve geriye dönük sorumluluk riskleriyle sonuçlanabilir.

Soru: Ürünün YKO'su yüzde 45 çıktı, hiçbir belge alamaz mıyım?

Yerli Malı Belgesi alamazsınız; çünkü sanayi ürünleri için YKO'nun en az yüzde 51 olması gerekir. Ancak ürününüz için Yerli Katkı Oranı Raporu düzenlenebilir. Böylece ürününüzün içindeki yerli katkı oranı belgelenmiş olur ve bu ürün başka bir nihai ürünün girdisi olarak kullanıldığında, o üreticinin YKO hesabına katkı sağlayabilir.

Soru: Yerli Katkı Oranı Raporu nasıl alınır?

Üretici, kayıtlı olduğu ilgili oda veya borsaya başvurur. Oda veya borsa, ürünün yerli katkı oranını teknik ve mali veriler üzerinden inceler ve raporu düzenler. Bu rapor, Yerli Malı Belgesi yerine geçmez; ancak tedarik zincirinde ürünün yerli katkı payını belgeleyen önemli bir araçtır.

Soru: Yerli Malı Belgesi alamayan bir ürünün yine de ticari değeri olabilir mi?

Evet, özellikle ana sanayiye veya büyük üreticilere girdi sağlayan firmalar bakımından Yerli Katkı Oranı Raporu önemlidir. Ürün nihai olarak Yerli Malı Belgesi alamasa bile, içindeki yerli oran başka bir üreticinin hesabında kullanılabilir.

TEKNOLOJİK ÜRÜN BELGESİ, YAZILIM VE YÜKSEK TEKNOLOJİ ÜRETİMİ

Yeni sistemde Ar-Ge, teknoloji geliştirme ve yazılım ürünleri özel olarak destekleniyor. Ar-Ge projesi sonucunda geliştirilen ve Teknolojik Ürün Belgesi'ne (TÜR Belgesi) sahip olan ürünler için YKO hesabına doğrudan 10 puan eklenirken, Bakanlık bu puanı teknoloji düzeyi ve yeşil dönüşüm kriterleri çerçevesinde 20 puana kadar artırabiliyor. Yazılım ürünleri bakımından ise farklı bir yaklaşım benimsenmiş: Yazılım ürünlerinde klasik anlamda YKO hesabı yapılmıyor, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'ndan alınmış Teknolojik Ürün Belgesi bulunan yazılımlar doğrudan yüzde 100 yerli kabul ediliyor. Bu düzenleme, yerli yazılım, dijitalleşme, otomasyon, yapay zekâ, endüstriyel yazılım, kontrol sistemleri ve üretim teknolojileri alanında faaliyet gösteren firmalar için kritik önem taşıyor.

Soru: Bir Ar-Ge projesi sonucunda ürün geliştirdik ancak henüz seri üretime yeni geçiyoruz. Teknolojik Ürün Belgesi bize ne sağlar?

TÜR Belgesi, ürününüzün YKO hesabına doğrudan puan katkısı sağlar. Bu katkı, özellikle ithal girdi oranı yüksek ancak teknolojik katma değeri Türkiye'de oluşan ürünlerde yüzde 51 eşliğini aşmak bakımından önemli olabilir.

DİJİTAL BAŞVURU SÜRECİ, ERP KULLANIMI VE VERİ TUTARLILIĞI

Yeni sistemin en önemli özelliklerinden biri, sürecin dijitalleşmesi. Başvurular e-Devlet üzerinden erişilen Sanayi Bilgi Sistemi aracılığıyla yapılırken, TOBB ve TESK tarafından kurulan çevrim içi sistemde başvuru, teknik inceleme, mali inceleme, belge düzenleme, ara kontrol ve Bakanlık erişimi dijital kayıt altına alınıyor. Böylelikle;

- Başvuru süreci izlenebilir hale geliyor,
- Yanlış, eksik veya tutarsız veri sunma riski ise daha ciddi boyuta ulaşıyor.

Sisteme yüklenen maliyet kırılımları, faturalar, tedarikçi bilgileri, üretim reçeteleri, Sanayi Sicil Belgesi bilgileri ve kapasite raporları, Bakanlık tarafından geriye dönük incelenebiliyor. Bu nedenle firmaların başvuru öncesinde kendi iç veri setlerini uyumlu hale getirmesi gerekiyor. Bu açıdan, büyük ölçekli işletmeler için ERP sistemi kullanımı belirli kolaylıklar sağlayabilir. Kurumsal kaynak planlama programı kullanan işletmelerde, mali uzmanın verileri onaylaması halinde oda fatura asıllarını başvuru aşamasında tek tek talep etmeyebilir. Ancak ara kontrol veya Bakanlık incelemesi halinde tüm belgelerin sunulması yükümlülüğü devam eder.

Soru: Büyük ölçekli bir şirketiz, binlerce faturayı odaya nasıl sunacağız?

ERP sistemi kullanıyorsanız ve mali uzmanınız tüm verileri onaylıyorsa, oda fatura asıllarını başvuru aşamasında tek tek talep etmeyebilir. Ancak ara kontrollerde, resen incelemelerde veya gerekli görülen hallerde tüm belgeleri sunmanız gerekir.

Soru: Dijital sistemde yapılan başvurular neden daha riskli olabilir?

Çünkü sistemde bırakılan her veri dijital iz niteliğindedir. Başvuru anında girilen maliyet bilgileri, tedarikçi beyanları, üretim bilgileri ve teknik raporlar daha sonra Bakanlık veya TOBB tarafından incelenebilir. Bu nedenle başvuru verilerinin geriye dönük olarak doğrulanabilir olması gerekir.

YERLİ MALİ BELGESİ İÇİN HAZIRLIK KONTROL LİSTESİ

Firmaların Yerli Mali Belgesi için hazırlık çalışmalarında aşağıdaki adımları uygulamasını öneriliyor:

- Ürün bazında yerli ve ithal girdi envanteri çıkarılmalı,
- Her ürün için maliyet kısımları güncellenmeli,
- Sanayi Sicil Belgesi ve kapasite raporu ile üretim konusu uyumu kontrol edilmeli,
- Tedarikçilerin Sanayi Sicil Belgesi, Yerli Mali Belgesi ve varsa Yerli Katkı Oranı Raporu talep edilmeli,
- Girdilerin 0,1 ve 0,6 katsayılı listelerde yer alıp almadığı belirlenmeli,
- Yerli Mali Belgesi veya Yerli Katkı Oranı Raporu bulunmayan Sanayi Sicil Belgesi sahibi tedarikçilerden alınan girdilerde, 0,1 katsayılı liste kapsamındaki için yüzde 60; diğer girdiler için yüzde 40 yerli kabul oranı dikkate alınmalı,
- 0,1 ve 0,6 katsayılı cetvellerin haziran ve aralık ayı güncellemeleri takip edilmeli; ayrıca başvuru, belge yenileme ve kritik girdi değişikliği öncesinde güncel cetveller yeniden kontrol edilmeli,
- Küçük tutarlı girdilerin toplam maliyet içindeki payı kontrol edilmeli,
- Elektrik, su, doğal gaz, geri dönüşüm girdileri ve fikri mülkiyet giderleri ayrı izlenmeli,
- Teknolojik Ürün Belgesi alınabilecek ürünler belirlenmeli,
- Yazılım ürünleri için TÜR Belgesi durumu kontrol edilmeli,
- ERP sistemindeki ürün reçeteleri, GTİP'ler, maliyet hesapları ve fatura kayıtları gözden geçirilmeli,
- Ara kontrol ve resen inceleme ihtimaline karşı tüm belgeler dijital olarak arşivlenmeli,
- Ticari sır niteliğindeki bilgilerin kimlerle, hangi sistemler üzerinden ve hangi yetkiyle paylaşıldığı kayıt altına alınmalı,
- Mali uzman ve teknik uzmanla çalışmadan önce firmalar kendi iç ön kontrolünü tamamlamalı.

DİKKAT!

MİB'in hazırladığı Yerli Mali Tebliği Rehberi'nde lütfen,

- Yeni Yerli Mali Tebliği'nde İthal Girdi Katsayıları ve 0,1-0,6 Listelerinin Önemi
- Yeni Yerli Mali Tebliği ile Tedarik Zinciri Yönetimi
- Yeni Yerli Mali Tebliği'nde Yerli Kabul Edilen Özel Girdiler
- Yerli Katkı Oranı Hesaplamaları: Örnek Senaryolar
- Kurumsal Görev Dağılımı ve Bakanlığın Müdahale Yetkisi
- Denetim, Yaptırım ve İtiraz Mekanizmaları **başlıklarını da dikkatle inceleyiniz.**

PAKİSTAN

YÜZ ÖLÇÜMÜ

881.940 km²

NÜFUS

245,1 milyon (2026 yılı tahmini)

ÖNEMLİ ŞEHİRLER

İslamabad (Başkent)
Karaçi
Lahor
Faysalabad
Ravalpindi
Gucranvala
Peşaver
Multan
Haydarabad
Kuetta

ETNİK GRUPLAR

%45 Pencabi
%15 Peştun
%15 Sindhi
%10 Seraiki
%8 Muhacir
%4 Beluci
%3 Diğer milletler

DİL

İngilizce (Resmi Dil), Urduca
(Milli Dil), Pencabi, Sindhi,
Seraiki, Peştuca, Beluci

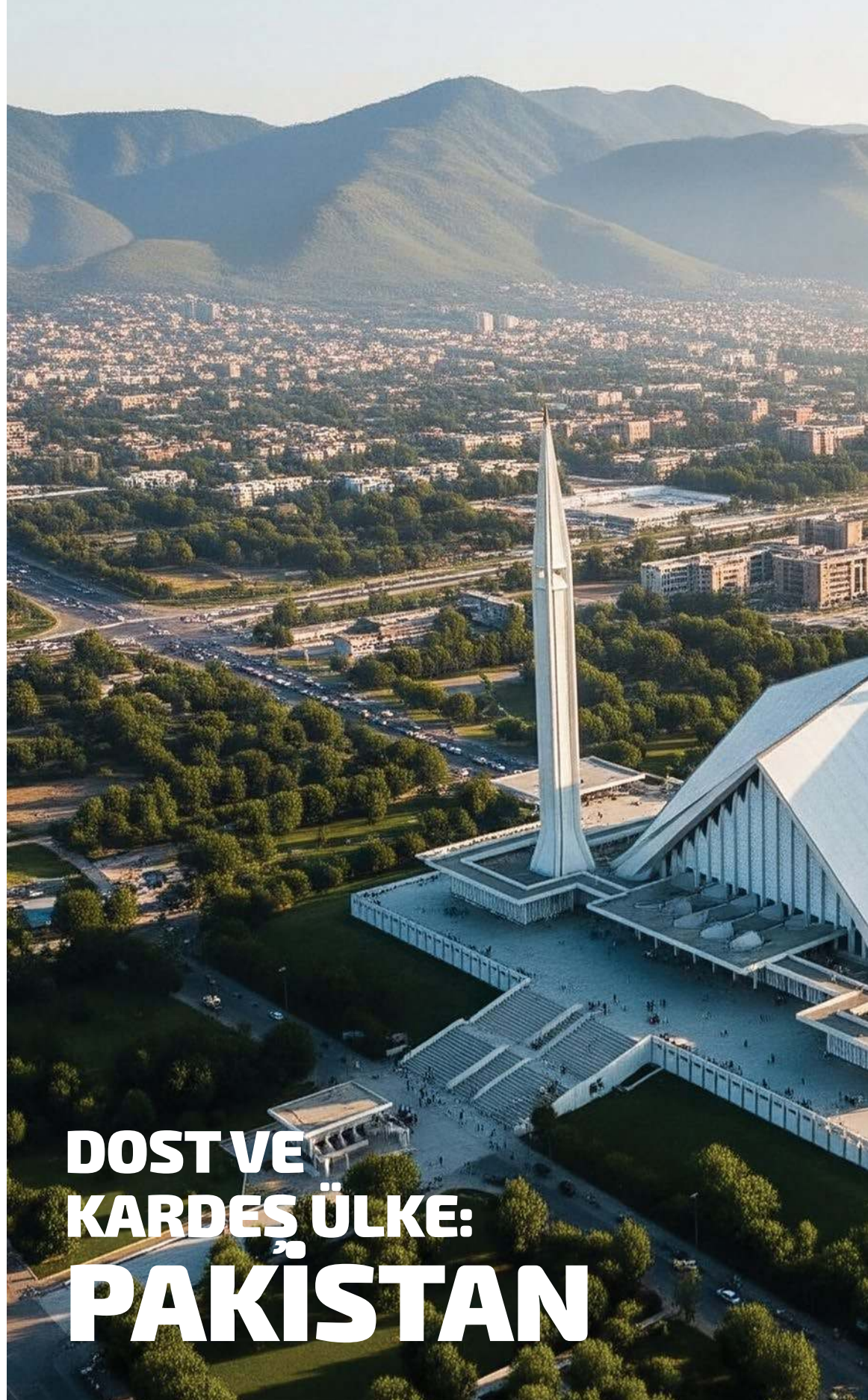
DİN

%96,5 Müslüman,
%3,5 Hristiyan, Hinduizm,
Sihizm ve Budizm

PARA BİRİMİ

Pakistan Rupisi (PKR)
1 Dolar: 277,75 PKR
(24 Ağustos 2026 itibarıyla)

CIA The World Factbook ve
T.C. Dışişleri Bakanlığı Pakistan
İslam Cumhuriyeti Künyesi

DOST VE
KARDEŞ ÜLKE:
PAKİSTAN

ENDÜSTRİYEL
BÜYÜMESİNDE TEKSTİL
SEKTÖRÜNÜN ÖNEMLİ
BİR ROL ÜSTLENDİĞİ
PAKİSTAN, 245
MİLYONLUK NÜFUSUYLA
DÜNYANIN EN
KALABALIK DOKUZUNCU
ÜLKESİDİR. UZUN YILLAR
BOYUNCA ÇEŞİTLİ
SİYASİ VE EKONOMİK
PROBLEMLERLE KARŞI
KARŞIYA KALAN
PAKİSTAN, HALEN
GSYİH'SİNİN ÖNEMLİ BİR
BÖLÜMÜNÜ TARIMSAL
FAALİYETLERDEN
KARŞILARKEN,
SANAYİ YATIRIMLARINI
ARTIRMAK İÇİN
KAPSAMLI EKONOMİK
PROGRAMLAR
UYGULAMAYA DA DEVAM
EDİYOR.

Dünyanın 42'nci büyük ekonomisi olan Pakistan'ın ekonomik gelişiminde, ülkenin milli gelirinin yaklaşık yüzde 20'sini oluşturan tarım sektörü önemli bir paya sahiptir. Başlıca tarım ürünleri; pamuk, buğday, pirinç, şeker kamışı ve mısırdır. Pakistan'ın sanayileşmesinde tekstil sektörü ağırlıklı bir rol üstlenmektedir. Pek çok tüketim malı açısından kendi kendine yetebilen Pakistan'da pamuk ve yün dokumacılığı, hazır giyim sanayi, deri ve deri mamulleri, çimento, sağlık ürünleri ve şeker, meşrubat gibi işlem görmüş gıda maddeleri temel endüstri malları arasında yer almaktadır. Ayrıca, kimyasal madde üretimi de son dönemde önemli bir gelişim göstermiştir. Dünya Bankası "İş Yapma Kolaylığı" endeksinde 108'inci sırada yer alan Pakistan'daki çalışabilir iş gücü nüfusun yüzde 28'i kadardır. Nüfusun yüzde 50'si tarımda ve yüzde 18'i imalat sektörlerinde çalışırken, yüzde 17'si de ticaretle uğraşmaktadır. İşsizlik oranı kentlerde yüzde 9'a kadar çıkarken, kırsalda yüzde 6 civarında ölçülmektedir. BM İstatistik Birimi verilerine

göre, 2025 yılında toplam 30,7 milyar dolarlık ihracat ve 65 milyar dolarlık ithalat yapan ülkenin en yakın ticaret partnerleri ise Çin, ABD, Birleşik Krallık, BAE ve Endonezya'dır. Türkiye, 2025 yılında Pakistan'a 407 milyon dolarlık ihracat yaparken Pakistan'dan 179 milyon dolarlık ithalat yapmıştı.

SÖMÜRGEÇİLİK 1947'DE KURTULDU

Pakistan, Hint Alt Kıtası ile ortak bir tarihe sahiptir. Dolayısıyla bölgenin Pakistan devletinin tarih sahnesine çıktığı 1947 yılına kadarki tarihi Hindistan tarihiyle birlikte ele alınır. Dünyanın en eski ve en büyük medeniyetlerinden biri olan Hint medeniyetinin doğup geliştiği bu coğrafya, tarih boyunca onlarca büyük devlete ev sahipliği yapmış, yüzlerce etnik kökenin ve binlerce dilin halen canlı biçimde varlığını sürdürdüğü bir bölgedir. Bölgenin ilk yerleşimcilerinin Dravidler ve Vedalar olduğu, Hint-Âri kökenli beyazlarınsa bölgeye MÖ 2 binli yıllarda geldiği tahmin edilmektedir. İlerleyen çağlarda bölgeye Persler, Yunanlılar, Makedonlar, Akhınlar, Türkler ve Afganlar gelmiştir. 10'uncu yüzyıldan itibaren Gazneliler

aracılığıyla bölgede İslamiyet yayılmaya başlamış ve ardından Delhi Sultanlığı ve Babür İmparatorluğu dönemlerinde de İslamiyet etkisi güçlenmiştir. Birleşik Krallık'ın 17'nci yüzyıldan itibaren bölgeye olan ilgisi 19'uncu yüzyıl ortalarında sömürge yönetimine dönüşürken, 1858 yılında Hindistan resmen Birleşik Krallık yönetimine bağlanmıştır. Bu tarihten itibaren bölgenin asli unsuru olan Müslümanlar ve Hindular tarafından yürütülen bağımsızlık mücadeleleri 20'nci yüzyılın ortalarına kadar devam etmiştir. Ülkenin kuzeybatısı ve doğusunda kurulacak bir Müslüman devleti fikri ilk olarak 1930 yılında Muhammed İkbal tarafından ortaya atılmış, Mevlana Muhammed Ali, Muhammed Ali Cinnah gibi isimler de bu süreçte önemli rol oynamıştır. İkinci Dünya Savaşı sonrasında Birleşik Krallık'ın bölgeden çekilmesi üzerine Hindistan'da bulunan Müslümanlar Pakistan adıyla kurdukları yeni devletle 14 Ağustos 1947'de bağımsızlıklarını ilan etmiş; ancak devam eden yıllarda pek çok yönetim sorunlarıyla karşılaşmıştır. Geleneksel olarak var olan devlet kurumlarının

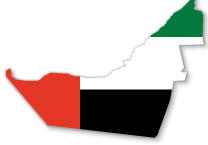
Hindistan'da kalması sebebiyle yeni devlette tüm idari, hukuki, mali ve siyasi yapı yeni baştan kurulurken, Hindistan ve Pakistan arasında gerçekleşen Hindu ve Müslüman mübadelesi sebebiyle 10 milyon civarında insan Pakistan'a gelmiş, bu da farklı etnik ve kültürel yapıları sahip kesimler arasında birçok sorunu beraberinde getirmiştir. Yeni devletin karşı karşıya kaldığı bir diğer önemli sorunsal, dünyada biçimde ülkenin Hindistan'ın doğu ve batısında birbirinden 1.700 kilometre uzak olan iki parçadan oluşmuş olmasıydı. Doğu Pakistan, 1971'deki iç savaşın ardından Bangladeş adıyla bağımsızlığını ilan ederek Pakistan ile bağlarını koparmıştır. Diğer yandan, 1947'deki bağımsızlığın ardından sonra bölgede bulunan ve sayıları 500'ü bulan irili ufaklı pek çok yönetim biriminin (racalık, sultanlık, nizamlık, prenslik gibi) idari olarak iki ülkeden birini tercih etmeleri konusunda mutabakata varılmış ve bunların tamamına yakını Hindistan'a bağlanmışsa da, ilk etapta bağımsız kalmayı tercih eden Cammu-Keşmir bölgesinin daha sonra Hindistan

PAKİSTAN 2025'TE HANGİ ÜLKELERE MAKİNE İHRAÇ ETTİ?

TOPLAM: 300 MİLYON DOLAR

1. SİNGAPUR
67,0 MİLYON DOLAR
%294,7 ARTIŞ ▲

2. BAE
30,5 MİLYON DOLAR
%2,8 ARTIŞ ▲

3. AFGANİSTAN
25,9 MİLYON DOLAR
%44,3 AZALIŞ ▼

4. ABD
20,0 MİLYON DOLAR
%46,7 ARTIŞ ▲

23. TÜRKİYE
2,6 MİLYON DOLAR
%67,6 AZALIŞ ▼

DİĞER
154 MİLYON DOLAR
%13,6 ARTIŞ ▲

Kaynak: BM İstatistik Bölümü verileri.

PAKİSTAN 2025'TE HANGİ ÜLKELERDEN MAKİNE İTHAL ETTİ?

TOPLAM: 4,8 MİLYAR DOLAR

1. ÇİN
2,9 MİLYAR DOLAR
%53,5 ARTIŞ ▲

2. ABD
270,1 MİLYON DOLAR
%20,4 ARTIŞ ▲

3. ALMANYA
252,4 MİLYON DOLAR
%64,5 ARTIŞ ▲

4. JAPONYA
201,9 MİLYON DOLAR
%55,4 ARTIŞ ▲

7. TÜRKİYE
73,9 MİLYON DOLAR
%38,1 ARTIŞ ▲

DİĞER
1 MİLYAR DOLAR
%30,0 ARTIŞ ▲

Kaynak: BM İstatistik Bölümü verileri.

tarafından işgal edilmesiyle birlikte günümüze kadar devam eden Keşmir sorunu ortaya çıkmış ve bölge ikiye ayrılmıştır. Bugün Keşmir'in büyük bir bölümü Cammu-Keşmir adıyla Hindistan'da, bir kısmı Azad Keşmir adıyla Pakistan tarafında, küçük

bir kısmı da Çin'in kontrolü altındadır.

EN BÜYÜK SORUN İSTİKRAR

Pakistan, 245 milyonluk nüfusu, yüksek genç nüfus oranı, tarıma elverişli toprakları, uluslararası ticaret

güzergahı açısından stratejik konumu ve daha pek çok olumlu özelliği bünyesinde barındırmasına karşın, henüz bu potansiyelini karşılayacak bir ekonomik yapıya sahip değildir. Uzun yıllardır devam eden iç karışıklıklar ve siyasi istikrarsızlık,

başta Keşmir meselesi olmak üzere Hindistan ile yaşanan sorunlar, komşu Afganistan'da devam eden işgal ve savaşların olumsuz etkileri, ABD tarafından gerçekleştirilen askeri operasyonlar ve doğal afetler sebebiyle Pakistan, diğer

GSYİH*:
407,8 MİLYAR DOLAR

GSYİH BÜYÜME ORANI*:
YÜZDE 3,6

KBGSYİH*:
BİN 700 DOLAR

İŞSİZLİK ORANI*: YÜZDE 6,9

EKONOMİNİN SEKTÖREL DAĞILIMI:
YÜZDE 55 HİZMETLER
YÜZDE 20 SANAYİ
YÜZDE 25 TARIM

TÜRKİYE İLE TOPLAM TİCARETİ:
586,3 MİLYON DOLAR

İHRACAT:
30,7 MİLYAR DOLAR

İHRACATINDA BAŞLICA ÜLKELER:
ABD, ÇİN, BİRLEŞİK KRALLIK

BAŞLICA İHRACAT KALEMLERİ:
TEKSTİLLER, TAHILLAR, PAMUK

İTHALAT:
65 MİLYAR DOLAR

İTHALATINDA BAŞLICA ÜLKELER:
ÇİN, BAE, ENDONEZYA

BAŞLICA İTHALAT KALEMLERİ:
MİNERAL YAKITLAR VE YAĞLAR, ELEKTRİKLİ MAKİNE VE EKİPMANLAR, HAYVANSAL VE BİTKİSEL YAĞLAR, MAKİNE VE AKSAMLARI, DEMİR ÇELİK MAMULLERİ

*IMF, 2026 tahmini

Kaynak: CIA The World Factbook, BM İstatistik Bölümü verileri ile T.C. Ticaret Bakanlığı Pakistan Ülke Sayfası

"EKONOMİSİ VE İHRACATININ SADECE PAMUK-TEKSTİL VE BUĞDAY ÜÇLÜSÜ OLARAK SON DERECE DAR BİR TABANA SIKIŞMIŞ OLMASI, PAKİSTAN'I DIŞ ŞOKLARA VE DALGALANMALARA AÇIK, KIRILGAN BİR HALE GETİRİYOR."

alanlarda olduğu gibi ekonomi alanında da beklenen sıçramayı gerçekleştirememiştir. Buna karşın ülke son 10 yılda ortalama yüzde 3,7'lik bir büyüme trendi yakalayarak 1980'li ve 1990'lı yıllardaki büyüme trendini sürdürmüştür. Ülkede işsizlik oranı resmi rakamlara göre yüzde 6 olsa da gerçekte bu oranın daha yüksek olduğu düşünülmektedir. Ülkenin en önemli sorunlarından biri olan yoksulluk ise ülke nüfusunun yaklaşık üçte birini kuşatmış durumdadır.

EKONOMİNİN

BEŞTE BİRİ TARIMSAL ÜRETİME BAĞLI

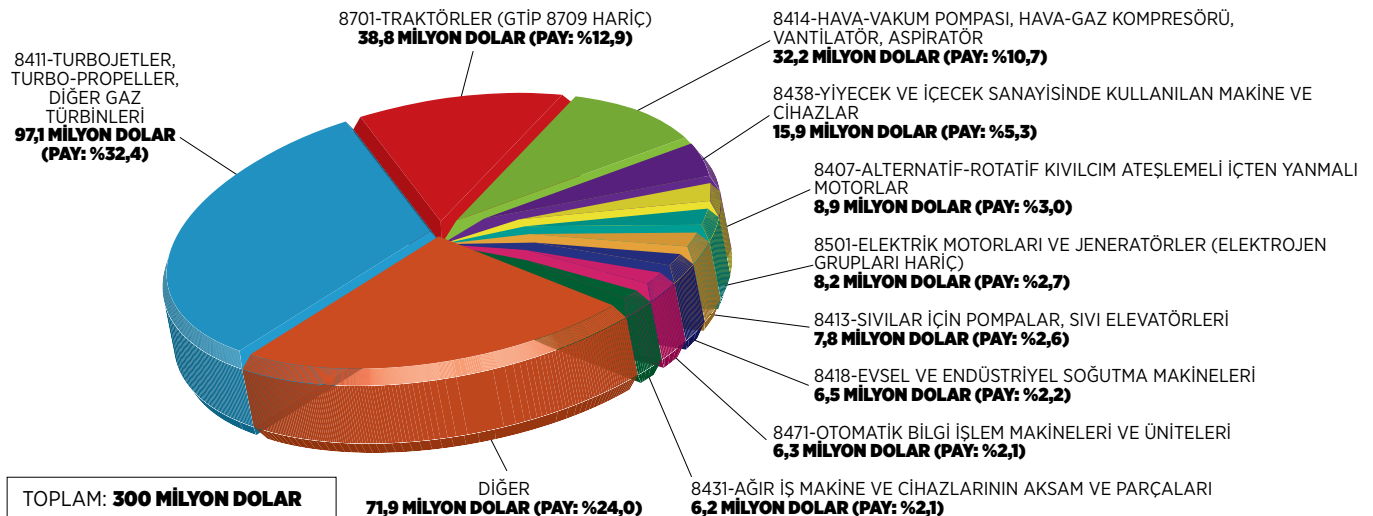
Pakistan'ın ekonomik gelişiminde tarım sektörünün payı çok büyüktür. Ülkede GSYİH'nin yaklaşık yüzde 21'ini tarım sektörü oluşturur. Başlıca tarım ürünleri; pamuk, buğday, pirinç, şeker kamışı ve mısırdır. Bağlantılı şekilde, Pakistan'ın endüstriyel büyümesindeki en önemli sanayi kolu ise tekstildir. Pek çok tüketim mali açısından kendi kendine yeterli olan Pakistan'da pamuk ve yün dokumacılığı, hazır

giyim sanayisi, deri ve deri mamulleri, çimento, sağlık ürünleri ve şeker, meşrubat gibi işlem görmüş gıda maddeleri Pakistan'ın temel endüstri malları arasında yer alır. Ayrıca kimyasal madde üretimi de ülkede önemli bir gelişme göstermiştir.

İHRACATINI ÇEŞİTLENDİRMEYE ÇALIŞIYOR

Pakistan ekonomisinin büyüme performansına dönemler itibarıyla bakıldığında, 1980'ler boyunca yıllık ortalama yüzde 6 olan

PAKİSTAN 2025'TE HANGİ MAKİNELERİ İHRAÇ ETTİ?

Kaynak: BM İstatistik Bölümü verileri.

LAHOR

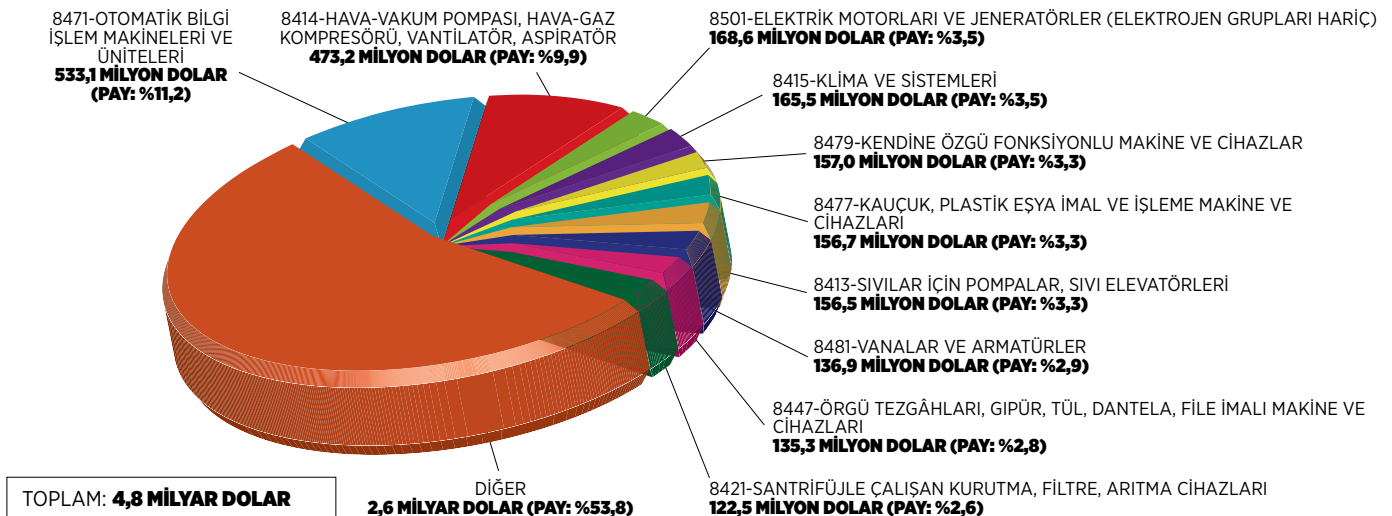
“UZUN YILLAR BOYUNCA İÇ SİYASİ İHTİLAFLARA MARUZ KALAN PAKİSTAN'DA YABANCI YATIRIMLAR İLE SANAYİ ÜRÜNLERİ İHRACATI OLDUKÇA DÜŞÜK SEVİYEDE GERÇEKLEŞİYOR.”

oranın 1990'ların ilk yarısında yüzde 5'e, ikinci yarısında ise yüzde 4'e gerilediği görülür. Ekonominin ve ihracatın sadece pamuk-tekstil ve buğday üçlüsü olarak son derece dar bir tabana sıkışmış olması, ülke ekonomisini doğal olarak dış şoklara ve dalgalanmaların etkilerine açık ve “kırılgan” bir hale getirmiştir. Kamu açıkları ve dış açıklar gibi makroekonomik dengesizlikler de istikrarlı ve yüksek büyüme oranlarının önündeki en ciddi engeller olarak durmaktadır. İmalat sanayi ise, 11 Eylül

2001 saldırısından sonra geniş çaplı bir bunalıma girmekle birlikte, hemen ertesinde lağvedilen ABD yaptırımları ve sektöre açılan yeni krediler sayesinde toparlanma yoluna girmiştir. Bu alandaki en büyük sorun, Hindistan ile girilen siyasi ve askeri gerginliktir. Gerginlik, bu bölgede (Afganistan ve terör eylemleri sorunlarının ön plana çıkması nedeniyle) ikinci plana düşmüş gibi görünmesine karşın, sürekli bir “potansiyel rahatsızlık kaynağı” olarak ortada durmakta ve ekonomik performansın üzerinde

olumsuz etki yaratmaktadır. Ülkenin dış ticaret hacmi son yıllarda 100 milyar dolar seviyelerinde seyretmekte, bunun 30 milyar dolarını ihracat, 70 milyar dolarını ise ithalat oluşturmaktadır. 2025 yılında dış ticaret 30,7 milyar dolarlık ihracat ve 65 milyar dolarlık ithalatla 96 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Başlıca ihracat kalemleri tekstil ürünleri, deri, pamuk, pirinç, buğday, tıbbi cihazlar, spor malzemeleri, kimyasallar, dondurulmuş balık ve çimento; başlıca ithalat ürünleri ise mineral yakıtlar, palm

PAKİSTAN 2025'TE HANGİ MAKİNELERİ İTHAL ETTİ?

Kaynak: BM İstatistik Bölümü verileri.

"PAKİSTAN, URDU DİLİNDE VE FARS DİLİNDE 'PAK ÜLKE' ANLAMINA GELİR. 'PAKİSTAN' SÖZCÜĞÜ İSE İLK KEZ RAHMAT ALİ TARAFINDAN, BÖLGEDEKİ MÜSLÜMAN TOPRAKLARINI BELİRTMEK İÇİN 1934'TE KULLANILMIŞ VE BİRLEŞİK KRALLIK'IN ESKİ HİNDİSTAN SÖMÜRGESİNİN BEŞ ESKİ EYALETİNİN HARFLERİNDEN TÜRETİLMİŞTİR. BU EYALETLER BUGÜN PAKİSTAN'I OLUŞTURMAKTADIR (PENCAP, AFGANYA, KEŞMİR, SİND VE BELUCİSTAN)."

yağı, makineler, elektronik cihazlar, otomobil ve diğer taşıtlar, hurda demir-çelik, hurda gemi ve taş kömürüdür. Çin ihracatta yüzde 30'a yaklaşan, ithalatta yüzde 7 seviyelerinde seyreden payı ile Pakistan'ın en önemli ticaret ortağı konumundadır. Onu, ihracatta yüzde 20'ye yaklaşan payı ile ABD izlerken, dış ticaretteki diğer ana aktörler Birleşik Krallık, BAE, Endonezya, Almanya, Suudi Arabistan, Afganistan ve İspanya'dır.

İKİ ÜLKE TİCARETİ ÇOK YETERSİZ

Türkiye ile Pakistan arasındaki ilişkiler, iki ülke ve toplumları arasındaki dini, siyasi ve kültürel değerlerdeki yakınlığın da etkisiyle son derece olumlu ve güçlü bir düzeyde devam etmektedir. Hint Altı kıtası'nın Türkiye'nin milli mücadele sürecine verdiği destek Türk halkı tarafından her zaman minnetle hatırlanmış ve Türk halkı da Pakistan halkının yaşadığı sıkıntılı süreçlerde her zaman büyük bir özveri ile onların yanında olmuştur. Bununla birlikte, iki ülke arasında ticaret hacmi yakın iş birliğine göre yetersiz

sayılabilir. 2025 yılında iki ülke arasındaki ticaret 600 milyon dolara yaklaşırken, mevcut dış ticaret hacminin iki ülkenin potansiyelinin çok altında olduğu düşünülmektedir.

Türkiye'nin Pakistan'a en çok ihraç ettiği ürünler deniz taşıtları, pamuk ve pamuk ürünleri, tekstil makineleri, elektrikli makine ve cihazlar, tahıl ürünleri, tıbbi cihazlar, plastikler ve mamulleri ile eczacılık ürünleri olarak sıralanırken, Türkiye'nin Pakistan'dan ithalatında ise demir veya alaşımsız çelikten yarı mamuller, tekstil ürünleri, silah barutu, hava taşıtları, kauçuktan eşya, kimyevi maddeler ve ölçüm cihazları öne çıkmaktadır.

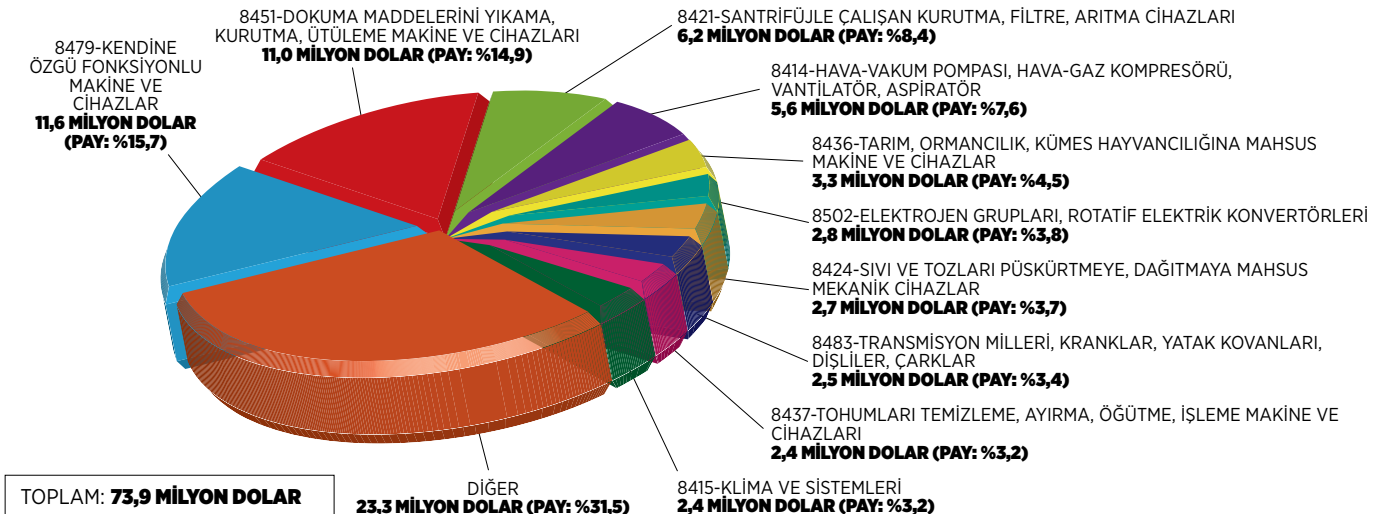
MAKİNE PAZARINDAKİ PAYIMIZ ARTABİLİR

Pakistan'ın makine özelinde ticaret rakamlarını incelediğimizde, BM İstatistik Bölümü verilerine göre ülkenin makine ihracatının, geçtiğimiz yıl yüzde 19,8 artışla 300 milyon dolar olarak kayda geçtiğini görüyoruz. Pakistan'ın en çok makine ihraç ettiği ülkeler sıralamasında ilk sırada 67 milyon dolarla Singapur

yer alırken, ikinci sıradaki BAE 2025'te Pakistan'dan 30,5 milyon dolarlık makine alımı yaptı. Üçüncü sıradaki Afganistan'a da 25,9 milyon dolarlık makine ihraç edildi. 2025'te Türkiye ise Pakistan'dan gerçekleştirdiği makine ithalatında yüzde 67,6'lık düşüşle 23'üncü sırada yer aldı ve 2,6 milyon dolar değerinde makine alımı yaptı. Bu dönemde Pakistan'ın Türkiye'ye gerçekleştirdiği 179,1 milyon dolarlık toplam ihracat içindeki makinenin payı da yüzde 1,46 olarak kayda geçti. Aynı dönemde Pakistan'ın toplam ihracatının 30,7 milyar dolar olduğunu ve makine ihracatının toplam ihracattan yüzde 0,97 pay aldığını da söyleyelim.

Diğer yandan, makine ithalatının, 65 milyar dolarlık toplam ithalattan yüzde 7,3 pay aldığı Pakistan'da, 2025'te yüzde 45,8'lik artışla 4,8 milyar dolar tutarında makine ithal edildi. BM İstatistik Bölümü verilerine göre Pakistan'ın en fazla makine ithal ettiği ilk 10 ülke listesinin ilk sırasında 2,9 milyar dolarla Çin yer alırken, listenin ikinci sırasında bulunan ABD'den 270,1 milyon dolar

PAKİSTAN 2025'TE TÜRKİYE'DEN HANGİ MAKİNELERİ İTHAL ETTİ?

Kaynak: BM İstatistik Bölümü verileri.

değerinde makine ithal edildi, üçüncü sıradaki Almanya'dan da 252,4 milyon dolarlık makine alımı yapıldı. Bu dönemde Pakistan,

toplam makine ithalatında 7'nci sırada yer alan Türkiye'den de yüzde 38,1'lik artışla 73,9 milyon dolarlık makine ithalatı gerçekleştirdi.

Bu veriyle, Pakistan'ın toplam 4,8 milyar dolarlık makine ithalatından 2025'te Türkiye'nin aldığı payın ancak yüzde 1,5 seviyesinde

kaldığını; Pakistan'ın Türkiye'den yaptığı toplam ithalat içinde makinenin payının ise yüzde 18,14 olduğunu hatırlatalım.

PAKİSTAN İLE TİCARETTE DİKKAT EDİLMESİ GEREKENLER?

1. Pakistan'ın resmi dili İngilizce, milli dili ise Urduca'dır. Urduca, Arap alfabesinden geliştirilmiş olup 40 harfli alfabe ile yazılır. Urdu dilinde; Arapça, Farsça, Sanskritçe ve Türkçe izlerine rastlamak mümkündür. İş toplantılarında ise genellikle İngilizce kullanılır.
2. Pakistan'da erkekler kendi arasında, kadınlar da kendi aralarında selamlaşır. Erkekler el sıkıktan sonra sağ ellerini kalplerine götürürler. Erkekler arasında el sıkışma sonrasında kucaklaşma çok yaygındır. Bir Pakistanlı kadın elini uzatmadan siz asla uzatmayın.
3. Pakistanlılar konuşurken yakın durmayı severler, kendinizi geri çekmeyin. Her zaman gülerek değil gülümseyerek konuşun ve konuşurken sürekli göz teması kurmaktan kaçının.
4. Pakistan'da unvanlar çok önemlidir. Muhatabınıza resmi bir şekilde ve tam unvanıyla hitap etmeniz gerekir. Kartvizitinizde varsa akademik ve profesyonel unvanlarınızın da belirtilmesi yararlı olur. Pakistanlılar bu karta göre size nasıl davranacaklarını kestirmeye çalışacaklardır.
5. Kartvizitlerin iki elle ya da sağ elle verilmesi ve alınması gerekir. Kartı cebinize ya da çantanıza koymadan önce dikkatle incelemelisiniz.
6. Pakistan'da isimler; toplumsal sınıfları, sosyal statüleri, mensup olunan kabileyi ve meslekleri gösteren hususları içerir. Pakistanlıların isimleri; anlamca birbirini tamamlayan iki isimden oluşur. Bu isimlerden birinin kullanılması asıl anlamı vermeyeceğinden, iki ismin birlikte kullanılması doğru olacaktır. Pakistan'da yakın dostlar arasında bile ilk isim kullanılması yaygın değildir. Ancak en doğrusu, muhatabınıza kendisine nasıl hitap etmeniz gerektiğini sormanızdır.
7. Pakistanlılar geleneksel kıyafetleri olan "salwar" (pantolon) ve "kameez" (gömlek) giyerler. Genel olarak Pakistan'da "smart casual-günlük" tarz kıyafetler yaygındır. İş görüşmelerine ise klasik takım elbise giyerek ve kravat takarak gitmeniz kesinlikle tavsiye edilir. Kıyafetinizin sade, temiz ve gösterişsiz olmasına dikkat edin. Kadınların kısa kollu, dekolte ve çok dar kıyafet giymemeleri gerekir, bazen başörtüsü takmaları da gerekebilir. O nedenle kadınların yanlarında başörtüsü bulundurmaları yararlı olur.
8. Pakistan'da çok katı bir hiyerarşik yapı vardır. Yaşa ve statüye büyük saygı gösterilir. Yaşlılar bilge olarak kabul edilir.
9. Pakistanlılar tanıdıkları ve güvindikleri insanlarla iş yapmak isterler. Bu dostluk ve güven ilişkisinin kurulması biraz zaman alabilir. Bir şirkete tanıdığınız başka bir Pakistanlı ile gitmeniz ve onun sizi tanıştırması daha doğru olur. Sizi yakından tanımak için aileniz, aile kökenleriniz ve şahsi gelirinizle ilgili sorular sorabilirler.
10. Pakistanlılar tartışma yaratmamaya özen gösterirler ve bu nedenle size doğru cevap vermeyebilirler.
11. Pakistanlılar size açık ve net olmazlar ve düşüncüklerini söylemezler. Ancak çok yakın dostluk ilişkisi kurulduktan sonra size gerçek düşüncelerini söylerler. Ne düşüncüklerini öğrenmek için aynı konuyu birkaç farklı şekilde sorup cevap almaya çalışın.
12. Pakistanlılar telefon, faks ya da e-postayla haberleşmek yerine her zaman yüz yüze görüşmeyi tercih ederler.
13. Pakistanlılar hiçbir zaman dakik değildir. Sizin zamanında gelmeniz beklenir ama kendileri çok geç gelebilir. Toplantı salonuna girerken bile toplantının ertelendiğini ya da iptal edildiğini öğrenebilirsiniz.
14. Görüşme esnasında sözünüz sık sık kesilebilir veya siz konuşurken salona farklı biri girip farklı bir konuda konuşmaya başlayabilirler. Zaman zaman tansiyon yükselir ve kendi aralarında Urduca görüşmeye başlarlar. Bu durumlarda sizin sakın bir şekilde beklemeniz önerilir.
15. Konulara girmeden önce uzun uzun sohbet edilir. Görüşmeler çok yavaş yürür, hızlanması için baskı yapmanız için bozulmasından başka bir işe yaramaz. Görüşmelerin tamamlanması için birkaç kez seyahat etmeniz gerekir. Görüşmelerin ortasında ekibinizi değiştirirseniz, her şey yeniden başlar.
16. Pakistanlılar çok sıkı müzakerecidirler. Fiyat, her zaman en önemli görüşme konusudur.
17. Pakistan'da üst düzey şirket yöneticileri, çalışanların babası gibi görülür.
18. Pakistan'da hiçbir şekilde sol elinizi kullanmayın. Sol el kirli kabul edilir.
19. Pakistan'da alkollü içki genel olarak yasaktır. Ancak bazı uluslararası zincir otellerde içki servisi yapılabilir.
20. Çay veya kahve ikram edildiğinde asla reddetmeyin. Bardağınız siz içtikçe doldurulacaktır. Daha fazla içmek istemiyorsanız bardağınızı dolu tutmaya çalışın.
21. Pakistan'da bir erkek kadına çiçek veremez; eğer bir davet alır ve ev sahibesine çiçek götürürseniz, bu çiçeklerin "eşiniz, anneniz ya da kız kardeşiniz tarafından gönderildiğini" özellikle belirtmelisiniz.
22. Bir Pakistanlı restoranda hesabı ya da yaptığınız bir alışverişi ödemek isterse kabul etmeyin.

Kaynak: 1- Özkan Aydın, "Uluslararası İş Kültürü", s. 248-253
2- Ticaret Bakanlığı, Pakistan İş Kültürü Sayfası

MAKİNE GÜVENLİĞİNDE KURALLAR YENİDEN YAZILIYOR

MAKİNE GÜVENLİĞİNDE YENİ DÖNEM, AB'NİN 2023/1230 SAYILI YENİ MAKİNE REGÜLASYONU'NUN 20 OCAK 2027'DE UYGULANMASIYLA BAŞLAYACAK. DÜZENLEME; MEKANİK VE ELEKTRİKSEL RİSKLERİN YANI SIRA YAZILIM, SİBER GÜVENLİK, UZAKTAN ERİŞİM VE YAPAY ZEKÂ DESTEKLİ SİSTEMLERİ DE GÜVENLİK DEĞERLENDİRMESİNİN KAPSAMINA ALACAK. AİMSAD YÖNETİM KURULU ÜYESİ VE GENEL SEKRETERİ ARIF ONUR KAÇAK, TÜRK MAKİNE ÜRETİCİLERİNİN YENİ YÜKÜMLÜLÜKLERE UYUM SAĞLAMAK İÇİN HAZIRLIKLARINI ŞİMDİDEN BAŞLATMASI GEREKTİĞİNİ BELİRTEREK, ÖZELLİKLE AVRUPA BİRLİĞİ'NE İHRACAT YAPAN ÜRETİCİLERİN RİSK DEĞERLENDİRMELERİNİ, TEKNİK DOSYALARINI VE UYGUNLUK SÜREÇLERİNİ BUGÜNDEN GÖZDEN GEÇİRMESİ GEREKTİĞİNE DİKKAT ÇEKİYOR.

Avrupa Birliği pazarına makine ihraç eden firmalar için 2027, yeni bir uyum döneminin başlangıcı

olacak. Teknik dosyalardan risk değerlendirmelerine, yazılım güvenliğinden makine öğrenmesi kullanan güvenlik bileşenlerine kadar

birçok başlık, Yeni Makine Regülasyonu ile yeniden ele alınacak. AİMSAD Yönetim Kurulu Üyesi ve Genel Sekreteri Arif Onur Kaçak,

AİMSAD Dergisi'nde yayımlanan makalesinde, düzenlemenin Türk makine sektörüne getireceği değişiklikleri, üreticilerin karşılaştacağı yeni

sorumlulukları ve Türk firmalarının Avrupa pazarındaki konumlarını korumak için bugünden yapması gereken hazırlıkları bakın nasıl anlatıyor?

YENİ MAKİNE REGÜLASYONU NEDİR? NEDEN GÜNDEME GELDİ VE NE ZAMAN UYGULANMAYA BAŞLAYACAK?

Yeni Makine Regülasyonu, Avrupa Birliği'nde makinele- rin güvenli şekilde tasarlanması, üretilmesi ve piyasaya sunulmasına ilişkin kuralları günümüzün teknolojik gelişmelerine uyarlamak amacıyla hazırlandı. Mevcut düzenlemenin yürürlüğe girdiği dönemden bu yana yapay zekâ, uzaktan erişim, bağlantılı sistemler, yazılım tabanlı güvenlik fonksiyonları ve otonom makineler gibi birçok yeni teknoloji üretim süreçlerine dâhil oldu. Yeni regülasyon da bu teknolojilerden kaynaklanabilecek riskleri dikkate alarak makine güvenliği alanındaki kuralları kapsamlı biçimde yeniliyor. Düzenleme, 20 Ocak 2027 tarihinden itibaren Avrupa Birliği genelinde uygulanmaya başlayacak ve mevcut Makine Direktifi'nin yerini alacak. Bu tarihten sonra AB pazarına sunulacak makinelerin yeni güvenlik, uygunluk değerlendirmesi, teknik dokümantasyon ve izlenebilirlik şartlarını karşılaması gerekecek. Burada belirleyici olan makinenin üretim tarihi değil, Avrupa Birliği pazarına ilk kez arz edildiği tarih olacak. Bu nedenle özellikle Avrupa Birliği'ne ihracat yapan makine üreticilerimizin geçiş sürecini son ana bırakmadan ürünlerini, risk değerlendirmelerini, teknik dosyalarını ve uygunluk süreçlerini şimdiden gözden geçirmeleri büyük önem taşıyor.

REGÜLASYON HANGİ ÖNEMLİ DEĞİŞİKLİKLERİ GETİRİYOR?

Yeni düzenleme, makine güvenliğini yalnızca mekanik ve elektriksel risklerle sınırlı tutmayarak yazılım güvenliği, siber güvenlik, uzaktan erişim, bağlantılı sistemler, otonom çalışma ve yapay zekâ destekli uygulamaları da kapsamına alıyor. Üreticilerin, makinele- rin dijital bileşenlerinden ve yazılım güncellemelerinden kaynaklanabilecek riskleri de değerlendirmesi gerekecek. Bunun yanı sıra dijital kullanım talimatları, teknik dokümantasyon ve ürün izlenebilirliği konularında yeni yükümlülükler getiriliyor. Dijital kullanım talimatlarının tercih edilmesi halinde, kullanıcıların bu belgelere nasıl erişeceğinin açık biçimde belirtilmesi gerekecek. Bazı yüksek riskli makine gruplarında uygunluk değerlendirme süreçleri de değişirken, firmaların tasarım, Ar-Ge, kalite ve satış sonrası hizmetler birimlerini yeni gerekliliklere göre hazırlaması önem taşıyor.

REGÜLASYONUN YAPAY ZEKÂYA YAKLAŞIMI NASIL?

Makine Regülasyonu, yapay zekâ ve makine öğrenimi tabanlı sistemleri, makinenin güvenli çalışmasını etkiledikleri ölçüde ele alıyor. Avrupa Komisyonu, yeni düzenlemenin güvenlik fonksiyonları yapay zekâ ile desteklenen makineler ile güvenlikle ilgili yazılım verileri ve kontrol sistemlerine yönelik yeni hükümler içerdiğini belirtiyor. Bu kapsamda üreticilerin, söz konusu sistemlerin makinenin kontrolü veya güvenlik fonksiyonları üzerinde oluşturabileceği riskleri değerlendirmesi ve öngörülebilir kullanım koşullarında güvenli çalışmasını sağlaması gerekiyor. Düzenleme ayrıca tamamen veya kısmen kendi

kendine gelişen davranış ya da mantığa sahip sistemlerin, makinenin yaşam döngüsü boyunca oluşturabileceği tehlikelerin de dikkate alınmasını öngörüyor. Güvenlik işlevi yerine getiren ve makine öğrenimi yaklaşımları kullanan güvenlik bileşenleri ise daha sıkı uygunluk değerlendirme prosedürlerine tabi tutuluyor.

TÜRKİYE'DEKİ MAKİNE ÜRETİCİLERİ YENİ REGÜLASYONA UYUM SAĞLAMAK İÇİN NELER YAPMALI?

Özellikle Avrupa Birliği'ne ihracat yapan firmalarımızın 20 Ocak 2027 tarihini beklemeden hazırlıklara başlaması gerekiyor. İlk olarak ürün grupları yeni regülasyon kapsamında incelenmeli ve mevcut uygulamalarla yeni yükümlülükler arasındaki farklar belirlenmeli. Ardından risk değerlendirmeleri; yalnızca mekanik ve elektriksel tehlikeleri değil, yazılım, siber güvenlik, uzaktan erişim, yapay zekâ ve bağlantılı sistemlerden kaynaklanabilecek riskleri de kapsayacak şekilde güncellenmeli. Teknik dosyalar, kullanım talimatları, uygunluk beyanları ve ürün izlenebilirliği süreçleri yeniden gözden geçirilmeli. Firmalar, ürettikleri makinelerin yüksek riskli kategoriler arasında yer almadığını ve bir onaylanmış kuruluşla çalışılmasının gerekip gerekmediğini de belirlemeli. Bunun yanında kullanılan standartların yeni regülasyon karşısındaki durumu ürün bazında değerlendirilmelidir. Tasarım, Ar-Ge, kalite, yazılım ve satış sonrası hizmetler birimlerinin bu sürece birlikte hazırlanması büyük önem taşıyor. Uyum çalışmalarını son döneme bırakmadan bugünden başlatan firmalarımızın AB pazarındaki rekabet gücünü ve ihracat sürekliliğini koruyacağını düşünüyoruz.

ARİF ONUR KAÇAK
AİMSAD YÖNETİM KURULU ÜYESİ VE
GENEL SEKRETERİ

ETS YÖNETMELİĞİ YÜRÜRLÜĞE GİRDİ

TÜRKİYE EMİSYON TİCARET SİSTEMİ YÖNETMELİĞİ'NİN RESMİ GAZETE'DE YAYIMLANMASIYLA BİRLİKTE TÜRKİYE'NİN ULUSAL KARBON PİYASASININ HUKUKİ ÇERÇEVESİ ÇİZİLDİ. YÖNETMELİKLE BÜYÜK EMİSYON KAYNAKLARINA İZİN, TAHSİSAT, RAPORLAMA VE YENİ YÜKÜMLÜLÜKLER GELİYOR. EPIAŞ'IN İŞLETECEĞİ PİYASADA KURALLARA UYMAYANLARA AĞIR CEZALAR DA ÖNGÖRÜLÜYOR.

Türkiye'de ulusal karbon piyasasının hukuki altyapısını oluşturan Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) yönetmeliği, 27 Ağustos

itibarıyla Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Düzenleme ile sera gazı emisyonlarının izlenmesi, raporlanması ve şirketlerin karbon tahsisatı alıp

satabileceği piyasanın temel işleyiş kuralları belirleniyor.

KAPSAM VE İZİN SÜREÇLERİ
Sisteme, yıllık emisyonu

50 bin ton CO₂ eşdeğerinin üzerinde olan Kategori B ve Kategori C tesisleri dâhil edilecek. Okul, üniversite, hastane ve savunma sanayi tesisleri ETS'den muaf

tutulurken, emisyonlarını izleme, raporlama ve doğru-
lama yükümlülükleri devam
edecek.
Diğer yandan, yönetmelikle,
işletmelerin faaliyetlerini
sürdürebilmeleri için İklim
Değişikliği Başkanlığı'ndan
beş yıl geçerli "Sera gazı
emisyon izni" almaları zorun-
lu kılınıyor. İzin yenileme baş-
vuruları ise süre bitiminden
en az altı ay önce yapılacak.
Sisteme girecek işletme-
lere emisyon izni almaları
için üç yıllık geçiş süresi
tanınırken, Karbon Piyasası
Kurulu bu süreyi iki yıla kadar
uzatabilecek.

PIYASA İŞLEYİŞİ VE KARBON TAHSİSATLARI

İşletmelerin salabileceği top-
lam sera gazı miktarı bir üst
sınırla belirlenecek ve tahsi-
satlar İşlem Kayıt Sistemi'nde
ihraç edilecek. Tahsisatların
bir bölümü tesislerin üretim
seviyesi ve emisyon yoğun-
luğuna göre ücretsiz dağıtı-
lacak, kalanı birincil piyasada
ihale yoluyla satılacak.
ETS piyasasının işletmecisi
ise Enerji Piyasaları İşletme

AŞ (EPİAŞ) olacak. İşlemler,
sürekli ticaret yöntemiyle
çalışan ikincil piyasalarda
da gerçekleştirilebilecekken,
fiyatlarda aşırı dalgalan-
mayı önlemek amacıyla
piyasa istikrar rezervi
kurulacak; Karbon Piyasası
Kurulu gerektiğinde asga-
ri ve azami fiyat aralıkları
belirleyebilecek.
Diğer yandan işletmeler,
doğrulanmış emisyonlarına
denk gelen tahsisatları takip
eden yılın kasım ayının son iş
gününe kadar teslim etmek
zorunda olacak.

UYGULANACAK İDARİ PARA CEZALARI

Doğrulanmış emisyon rapo-
runun süresinde sunulmama-
sı durumunda, 627.450 TL ile
6.274.500 TL (ETS tesisleri
için ceza iki katı uygulanac-
cak) ceza miktarı; izinsiz,
süresi bitmiş veya iptal
edilmiş izinle faaliyet göster-
me durumunda ise 1.254.900
TL ile 12.549.000 TL ceza
miktarı uygulanacak.
Türkiye Emisyon Ticaret
Sistemi ilk etapta, kapsamı ve
süresi Karbon Piyasası Kurulu
tarafından belirlenecek bir

pilot uygulamayla faaliyete
geçecek. Pilot kapsamın-
daki işletmeler, ilk İzleme

Metodolojisi Planlarını iki ay
içinde sunmakla yükümlü
olacak.

TR ETS'NİN KAPSAMI

Yönetmelik'in Ek-1'inde, belirli kapasite eşiklerini sağlayan
yakıt yakma, petrol rafinasyonu, demir-çelik ve diğer metal,
klinker, cam, seramik, kâğıt-karton ve çeşitli kimyasal mad-
delerin üretimi dâhil olmak üzere çeşitli faaliyetler sayılıyor.
Bu faaliyetleri yürüten tesisler, biyokütleden kaynaklanan
karbondioksit (CO₂) hariç ve transfer edilen CO₂ dahil
olmak üzere, kurulu kapasiteye göre ihtiyatlı olarak hesap-
lanan yıllık emisyon miktarları esas alınarak üç kategoriye
ayrılıyor.

Buna göre yıllık emisyonu;

- 50.000 ton CO₂ eşdeğeri veya altında olan tesisler
Kategori A,
- 50.000 ton CO₂ eşdeğeri üzerinde ve 500.000 ton CO₂
eşdeğeri veya altında olan tesisler Kategori B,
- 500.000 ton CO₂ eşdeğeri üzerinde olan tesisler ise
Kategori C olarak sınıflandırılıyor.

TR ETS, Kategori B ve Kategori C tesisleri kapsarken,
Kategori A tesisler TR ETS kapsamı dışında kalmakla
birlikte, izleme, raporlama ve doğrulamaya ilişkin yüküm-
lülükler tabi olmaya devam edecekler. Ek-1'deki faaliyet-
lerden herhangi birini gerçekleştiren işletmelerin diğer Ek-1
faaliyetleri de kapasite gözetilmeksizin Yönetmelik kap-
samına dâhil edilmiş durumda. Araştırma-geliştirme veya
test faaliyetlerinin yürütüldüğü ya da münhasıran biyokütle
kullanılan tesis veya tesis bölümleri Yönetmelik kapsamı
dışındayken, okul, üniversite, hastane ve savunma sanayisi
kuruluşlarına ait tesisler de izleme, raporlama ve doğru-
lama yükümlülükleri saklı kalmak üzere TR ETS kapsamı
dışında yer alıyor.

KURUMSAL LONGEVITY: ŞİRKETLERİN GENÇLİK FORMÜLÜ

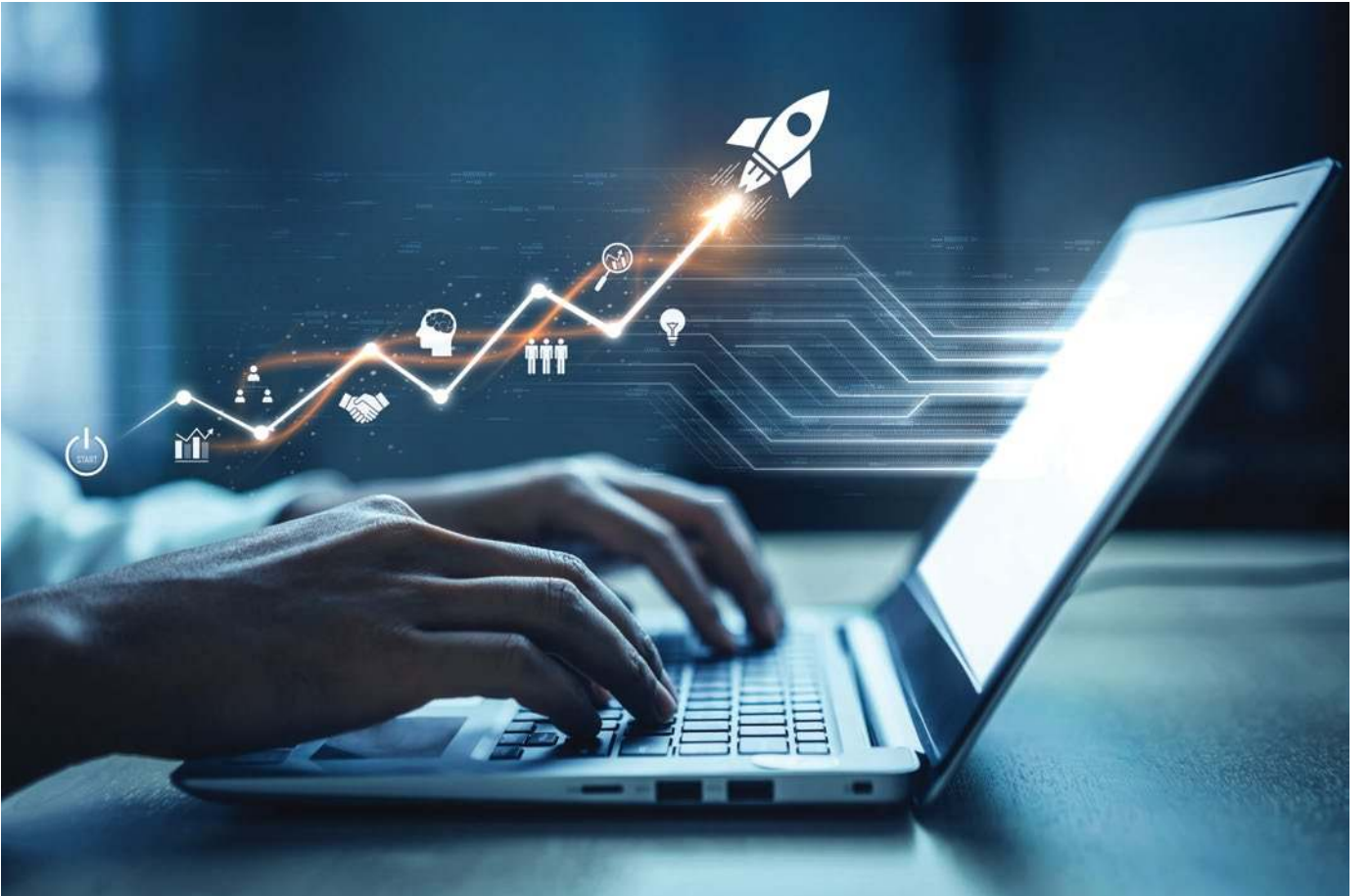
SAĞLIKLI VE UZUN YAŞAMIN YENİ YAKLAŞIMI LONGEVITY, ARTIK ŞİRKETLERİN DE DÖNÜŞÜM GÜNDEMİNDE YER ALIYOR. ŞİRKETLER; İNOVASYON KAPASİTESİNİ ARTIRMAK, ÇALIŞAN BAĞLILIĞINI GÜÇLENDİRMEK VE KURUMSAL HAFIZAYI KORUMAK AMACIYLA KURUMSAL LONGEVITY UYGULAMALARINA YATIRIM YAPIYOR.

Dil bilimci, eğitimci ve yazar Seda Yekeler, geliştirdiği nörolojik temelli eğitim modelleriyle şirketlere Kurumsal Longevity Danışmanlığı sunuyor. Bu kapsamda şirketlerin Kurumsal Zihnin Yaş Analizi hazırlanırken, çalışma ve dinlenme alanları iletişimi,

öğrenmeyi ve ortak üretimi destekleyecek şekilde yeniden tasarlanıyor. SEYEV Vakfı ile yüzde 100 yerli dil öğrenme uygulaması Lingozone'un kurucusu olan dil bilimci, yazar ve eğitimci Seda Yekeler, son yıllarda küresel ölçekte yükselen Longevity yaklaşımının iş dünyasının da en önemli

gündemlerinden biri haline geldiğini vurguluyor. Yekeler, "Kurumsal Longevity, bir şirketin yalnızca ekonomik ömrünü uzatmayı değil, değişen ekosisteme uyum sağlayabilen, kendini sürekli yenileyebilen bir organizasyon yapısı oluşturmayı hedefleyen bütünsel bir dönüşüm yaklaşımıdır. Kurumsal Longevity;

şirketlerin yalnızca bilanço tablolarını değil, kurumsal zihin yaşını da genç tutma sanatıdır. Bir organizasyonun, tıpkı insan hücreleri gibi sürekli yenilenme kapasitesine sahip olması gerekir. Bu yaklaşım; krizlere karşı stratejik dayanıklılık kazandırırken, tükenmişliği azaltan öğrenen bir kurum kültürü oluşturur

ve farklı kuşaklar için cazip bir çalışma ortamı yaratarak yetenek kaybını minimuma indirir.” diyor.

ÇALIŞANLARIN BİYOLOJİK YAŞLANMA SÜREÇLERİNİ TAKİP EDEN ŞİRKETLER VAR

Kurumsal Longevity, geleneksel insan kaynakları anlayışının ötesine geçerek biyolojik ve zihinsel performans iş süreçlerine entegre eden yeni nesil bir yönetim yaklaşımı olarak öne çıkıyor. Bu anlayışın tüm dünyada yer bulmaya başladığı belirten Yekeler, sözlerini şöyle sürdürüyor: “İskandinav ülkeleri, Singapur, Japonya ve ABD başta olmak üzere özellikle de Silikon Vadisi ekosistemi öncü rol üstleniyor. Bilişim ve finans sektöründeki birçok öncü kuruluş, çalışanlarının biyolojik yaşlanma süreçlerini, uyku düzenlerini ve zihinsel performanslarını kurumsal sürdürülebilirlik stratejilerinin önemli bir parçası olarak değerlendiriyor.”

KURUMSAL ZEKÂYI GENÇ TUTMANIN REÇETESİ: DİLİ ÖĞRENMEK YA DA ETKİN KULLANMAK

Seda Yekeler, yabancı dil edinmenin ve etkin kullanmanın yalnızca iletişim becerisi kazandırmadığını aynı zamanda beynin en güçlü bilişsel egzersizlerinden biri olduğunu da vurguluyor: “Dil, insan beyninin en güçlü nörolojik egzersizidir. Kurumsal Longevity perspektifinden bakıldığında yabancı dil edinimi ve iş yaşamında aktif kullanımı, beynin analitik düşünmeden sorumlu sol yarım küresi ile yaratıcılık ve empatiyi yöneten sağ yarım küresini eş zamanlı çalıştıran en etkili araçlardan biridir. Broca ve Wernicke

bölgelerinin aktif kullanılması, beyin plastisitesini destekler ve bilişsel yaşlanmanın yavaşlamasına katkı sağlar. Bir dili öğrenmek ya da etkin biçimde kullanmak, kurumsal zekânın genç kalmasını sağlayan en güçlü yatırımlardan biridir. Çalışanların zihinsel kasları güçlendikçe kurumların da uzun vadeli dayanıklılığı artar.”

“ÇALIŞANLARINI ZİHİNSEL OLARAK DESTEKLEYEN ŞİRKETLERDE İNOVASYON ARTIYOR”

Yekeler, Longevity uygulamalarının bir maliyet değil, yüksek geri dönüş sağlayan stratejik yatırımlar olduğunu da belirtiyor: “Zihinsel ve fiziksel açıdan desteklenen çalışanların odaklanma süreleri uzar, hata oranları azalır. Kronik yorgunluk, stres kaynaklı sağlık harcamaları ve devamsızlık oranları düşerken, işe bağlı ancak verimsiz çalışma davranışı da önemli ölçüde azalır. Mutlu, odaklanmış ve zihinsel olarak güçlü insan kaynağı ise inovasyonu hızlandırarak şirketlerin ciro ve kârlılıklarını doğal olarak yukarı taşır.”

Yekeler, çalışan beklentilerinin de değiştiğine dikkat çekerek şu değerlendirmede bulunuyor: “Çalışanlar artık yalnızca maaşla motive olmuyor. Kişisel gelişimlerine, sağlıklarına ve gelecekteki iyi olma hallerine yatırım yapan kurumlarla çalışmak istiyorlar. Şirketinin biyolojik, zihinsel ve ruhsal sağlığına yatırım yaptığını gören çalışanın kuruma bağlılığı çok daha güçlü hale geliyor. Tükenmişlik hissinden uzak, enerjisi yüksek çalışanlar işlerini yalnızca bir sorumluluk olarak değil, kendilerini gerçekleştirebildikleri bir alan olarak görüyor. Bu da daha yaratıcı ve yenilikçi çözümleri beraberinde getiriyor.”

ZİHİNSEL İHTİYAÇLAR İÇİN KİŞİYE ÖZEL PROGRAMLAR YAYGINLAŞMALI

Seda Yekeler’e göre bu dönüşümü başlatmak isteyen liderlerin ilk adımı, Kurumsal Longevity’yi yalnızca spor salonu üyeliği ya da sağlıklı beslenme uygulamalarından ibaret görmemek olmalı: “Liderler öncelikle bunun stratejik bir kültür dönüşümü olduğunu kabul etmeli. Ardından çalışanların zihinsel ve fiziksel ihtiyaçlarını analiz ederek kişiselleştirilmiş gelişim programları oluşturmali. Kurum içi eğitimlerde teknik yetkinliklerin yanı sıra nörolojik kapasiteyi geliştiren uygulamalara, beyin loblarının dengeli çalışmasını destekleyen yöntemlere ve yabancı dili aktif kullandıran zihinsel egzersizlere yer verilmeli. Ayrıca başarı, kısa vadeli sonuçlarla değil, en az 3-5 yıllık sürdürülebilirlik perspektifiyle değerlendirilmelidir.”

Yekeler, modern çalışma alanlarının da bu dönüşümün önemli bir parçası olduğunu belirterek, “Bugüne kadar tasarlanan dinlenme alanları çalışanların kısa süreli mola vermesi amacıyla planlanıyordu. Kurumsal Longevity yaklaşımı ise bu alanları bilişsel yenilenme merkezlerine dönüştürüyor. Yeni nesil çalışma alanları; doğru nefes teknikleri, nöro-linguistik uygulamalar, yabancı dil pratikleri ve zihinsel egzersizleri bir araya getirerek çalışanların odaklanmasını artıran yaşam alanlarına dönüşüyor. Böylece fiziksel konfor ile zihinsel yenilenme aynı ekosistemde buluşuyor.” diyor. Yekeler, şirkete özel sürdürülebilir yaşam protokollerinin oluşturulması ve yönetici kadrolarının geleceğe uyum sağlayan liderler olarak yetiştirilmesinin de Kurumsal Longevity danışmanlığının temel yapı taşları arasında yer aldığını sözlerine ekliyor.

SEDA YEKELER
DİL BİLİMCİ, EĞİTİMCİ VE YAZAR

İSG ZORUNLULUK DEĞİL, YAŞAM BİÇİMİ OLMALI

2023'TE SOSYAL GÜVENLİK KURUMU VERİLERİNE GÖRE TÜRKİYE'DE 681 BİN İŞ KAZASI YAŞANDI, 1.966 KİŞİ HAYATINI KAYBETTİ. ÜSKÜDAR ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ BÖLÜMÜ DR. ÖĞR. ÜYESİ SERTAÇ TEMUR, İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİNİN YALNIZCA İŞYERLERİYLE SINIRLI OLMADIĞINI SÖYLERKEN TOPLUMSAL BİLİNCE VURGU YAPIYOR.

İş sağlığı ve güvenliğinin amacı, insanların sağlıklı ve güvenli bir yaşam sürmesini sağlamaktır.

Sağlıklı olma durumunun kişinin fiziksel, psikolojik ve sosyal açıdan sağlıklı olması anlamına geldiğini dile getiren Dr. Öğr. Üyesi Sertaç Temur, "İş sağlığı ise çalışma ortamında kişinin sağlıklı olma durumunu sağlaması adına yapılan uygulamaları; iş güvenliği ise çalışma ortamının kişinin güvende olması adına yapılması veya alınması gereken güvenlik önlemleri anlamına gelmektedir. Buradan iş sağlığı ve güvenliğinin temel amacı, en yalın haliyle, çalışanların ya da daha genel bir tabirle insanların sağlıklı ve güvenli bir yaşama sahip olmasıdır. İnsan hayatından daha değerli bir şey olmadığını düşündüğümüzde, işyerlerinde yürütülen her faaliyetin öncelikli hedefi; çalışanı olası kazalardan, meslek hastalıklarından, fiziksel ve ruhsal zararlardan korumak olmalıdır. Bu sadece işyerinin değil, toplumun genel refahı için de hayati öneme sahiptir." diyor.

6331 SAYILI KANUN ÖNEMLİ BİR DÖNÜM NOKTASI

2012 yılında yürürlüğe giren 6331 sayılı İş Sağlığı

ve Güvenliği Kanunu'nun alandaki en önemli adımlardan biri olduğunu vurgulayan

Dr. Öğr. Üyesi Sertaç Temur, "Bu yasa ile her işyerinde risk değerlendirmesi yapılması,

çalışanlara eğitim verilmesi ve iş güvenliği uzmanlarının görevlendirilmesi

gibi zorunluluklar getirildi. 2012 yılından günümüze 6331 sayılı İSG Kanunu'nun üzerinde günümüz şartlarına ve Türk çalışma kültürüne uyumluluk sağlanması adına birçok düzenleme de yapıldı. Mevzuatsal açıdan yapılan bu yenilikler ve gelişmeler ülkemizde işyerlerinde güvenlik kültürünün oturtulması adına önemli birer adım ve sistemli bir yapıya dönüştürmekte yol gösterici niteliktedir." ifadesinde bulunuyor. Mevzuatta yapılan güncellemelerin işyerlerinde güvenlik kültürünün oluşturulmasına katkı sağladığını ifade eden Dr. Öğr. Üyesi Sertaç Temur, "Ancak mevzuatlar

kâğıt üzerinde kaldığında, bu kazanımlar gerçek hayatta karşılık bulamayabiliyor. Uygulamada, denetimlerin yetersizliği, işverenlerin sadece yasal zorunlulukları yerine getirme motivasyonu ile hareket etmesi ve bazı çalışanların farkındalık düzeyinin düşük olması gibi nedenlerle sistem tam anlamıyla işleme hâle geliyor. Oysa güvenli bir çalışma ortamı için mevzuatların içselleştirilmesi, bir alışkanlık hâline getirilmesi gerekiyor." diyor.

**GÜVENLİK KÜLTÜRÜ
YAŞAM TARZI
HALİNE GELMELİ**
İş sağlığı ve güvenliğinde

kalıcı başarının "güvenlik kültürü" ile mümkün olabileceğini dile getiren Dr. Öğr. Üyesi Sertaç Temur, şöyle devam ediyor: "Güvenlik kültürü, iş sağlığı ve güvenliğinin yalnızca bir prosedür değil, yaşam tarzı hâline gelmesini ifade eder. Bu kültürün oluşması ise yalnızca işyerlerinde değil, okullarda, evlerde hatta toplu taşımalarda dahi güvenli davranış biçimlerinin benimsenmesiyle mümkündür. Toplumun geneline yayılan bir güvenlik bilinci, yalnızca bugünü değil, yarını da güvence altına alır. Güvenlik kültürünün yaygınlaştırılması yönünde bugünden atılacak adımlar ancak 10-15 yıl içinde çok daha güvenli bir toplum yapısının temellerini atmamıza imkân sağlayacaktır."

İSG ÖNLEM DEĞİL, YAŞAM DEĞERİDİR

İş sağlığı ve güvenliğinin yalnızca bir önlem paketi olarak görülmemesi gerektiğini de vurgulayan Dr. Öğr. Üyesi Sertaç Temur, "Uzun vadeli hedefe ulaşabilmek için tümevarım yönteminin izlenmesi önemli bir strateji olacaktır. Küçük yaşta çocuklar yeni alışkanlıkları daha kolay kazandıkları için, güvenlik kültürü eğitimlerinin erken yaşlarda verilmesi büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, bireylerin lise ve üniversite mezuniyetlerinden sonra büyük bir kısmını işyerlerinde geçirmeleri nedeniyle, işyerlerinde kazanılan güvenli davranışlar zamanla bireyin genel yaşamına da sirayet eder. Bu da güvenlik kültüründe toplumsal bir dönüşümün başlamasında etkili olacaktır. Eğitim, iletişim, katılım ve örnek davranışlar, bu sürecin temel bileşenleridir. İSG yalnızca bir önlem paketi değil, yaşamı önceleyen bir değerdir." diyerek sözlerini noktalıyor.

**DR. ÖĞR. ÜYESİ SERTAÇ
TEMUR**
ÜSKÜDAR ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ BÖLÜMÜ

PROFESYONELLERİN YALNIZCA YARISI SİBER GÜVENLİK EĞİTİMİ ALIYOR İNSAN HATASI, İHLALLERİ TETİKLİYOR

KASPERSKY’NİN TÜRKİYE GENELİNDEKİ PROFESYONELLERLE GERÇEKLEŞTİRDİĞİ “İŞ YERİNDE SİBER GÜVENLİK: ÇALIŞAN BİLGİSİ VE DAVRANIŞI” BAŞLIKLIL BİR ANKET, PROFESYONELLERİN YALNIZCA YÜZDE 49’UNUN DİJİTAL TEHDİTLER KONUSUNDA EĞİTİM ALDIĞINI ORTAYA KOYUYOR. BU BİLGİ EKSİKLİĞİ, SİBER GÜVENLİK İHLALLERİNİN ÇOĞUNUN İNSAN HATASINDAN KAYNAKLANDIĞI GÖZ ÖNÜNE ALINDIĞINDA ÇOK KRİTİK BİR DURUMA İŞARET EDİYOR. BULGULAR, BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ DEPARTMANLARININ NET YÖNERGELER SAĞLAMASININ VE KURULUŞLARIN HER SEVİYEDEKİ ÇALIŞANA ULAŞACAK YAPILANDIRILMIŞ, UYGULAMALI SİBER GÜVENLİK EĞİTİMLERİ SUNMASININ ÖNEMİNİ BİR KEZ DAHA GÖZLER ÖNÜNE SERİYOR.

Günümüzde birçok siber saldırı, insan psikolojisini istismar ederek dijital savunmaları aşmak amacıyla kasıtlı olarak tasarlanıyor. “Sosyal mühendislik” yöntemleri, çalışanların güvenliğini

ve aciliyet algısını kullanarak, onları hassas bilgileri paylaşmaya veya sahte işlemler başlatmaya ikna ediyor. Kaspersky’nin Türkiye, Güney Afrika, Kenya, Pakistan, Mısır, Suudi Arabistan ve BAE’de bilgisayar kullanarak çalışan

profesyoneller ve iş sahipleriyle yapılan 2.800 çevrim içi görüşme ile gerçekleştirdiği ankete katılan profesyonellerin neredeyse yarısı (yüzde 34) son bir yıl içinde, organizasyonlarından, meslektaşlarından veya tedarikçilerden

geliyormuş gibi görünen dolandırıcılık mesajlarıyla karşılaştığını bildirirken, yüzde 11’i bu tür yanıltıcı iletişimlerin sonucunda olumsuz etkiler yaşadıklarını ifade ediyor. İnsan faktörüyle yakından bağlantılı diğer siber güvenlik

sorunları arasında şifrelerin ele geçirilmesi, hassas verilerin sızdırılması, güncellenmemiş bilişim teknolojileri sistem ve uygulamaları ile kilitlenmemiş veya şifrelenmemiş cihazlar yer alıyor. Oysa insan kaynaklı siber saldırılar, uygun eğitim ve farkındalık ile önlenabilir. Katılımcıların yüzde 16'sı siber güvenlik bilgisi eksikliği nedeniyle bilişim teknolojileriyle ilgili hatalar yaptığını kabul ederken, aynı zamanda eğitim, bilişim teknolojileri dışı çalışanlar arasında siber güvenlik farkındalığını artırmanın en etkili yöntemi olarak da öne çıkıyor: Profesyonellerin yüzde 65,5'i, vaka hikâyeleri (yüzde 18) ve hukuki sorumluluk hatırlatmaları (yüzde 40) gibi diğer seçeneklere kıyasla eğitimi tercih ediyor. Bu bulgular, siber güvenlik eğitiminin organizasyonel savunmanın temel bir katmanı olduğunu gösteriyor. Diğer yandan, katılımcılara belirli eğitim konularını seçme imkânı verildiğinde, çoğunluk şu başlıkları tercih ettiklerini belirtiyor:

- Gizli iş verilerinin korunması (yüzde 47,3),
 - İnternet ve ağ güvenliği (yüzde 52,8)
 - Hesap ve şifre güvenliği (yüzde 52,3),
 - Mobil cihaz güvenliği (yüzde 51,5),
 - E-posta güvenliği (yüzde 40,5),
 - Sosyal medya ve mesajlaşma uygulamalarının güvenli kullanımı (yüzde 38,5),
 - Güvenli uzaktan çalışma (yüzde 39),
 - Chatbot gibi yapay zekâ tabanlı hizmetlerin güvenli kullanımı (%20,3).
- Ayrıca, katılımcıların yüzde 12,5 ila yüzde 26'sı tüm bu eğitimleri almak istediklerini belirtirken, bu durum kapsamlı siber güvenlik eğitime olan geniş talebi de ortaya koyuyor. Veriler, çalışanların siber güvenlik becerilerini geliştirmeye açık olduğunu gösteriyor. Ancak bu bilgilerin günlük bilişim teknolojileri rutinlerinin bir parçası haline gelmesi için eğitimlerin iyi yapılandırılmış, çalışanların rolüne ve mevcut bilişim teknolojileri

becerilerine uygun, düzenli olarak güncellenen, uygulanabilir ve uygulamalı olması gerekiyor. Bu yaklaşım, çalışanların katılımını ve bilgilerin kalıcılığını artırıyor. Kuruluşlar bu tür eğitime yatırım yaptığında, yalnızca bir zorunluluğu yerine getirmekle kalmıyor; aynı zamanda çalışanlar arasında "önce güvenlik" zihniyetini teşvik ediyor. Bu sayede, çalışanlar potansiyel bir zayıf halka olmaktan çıkarak, güvenlik konusunda sezgisel ve bilinçli kararlar alabilen, dikkatli birer gözetmen ağına dönüşüyor. Kaspersky Türkiye Genel Müdürü İlker Özar da konuyla ilgili değerlendirmesinde, "Siber güvenlik, yalnızca bilişim teknolojileri departmanına ait bir alan olamaz. Yönetim kademesinden staja kadar herkesin dijital riskleri anlaması şarttır. Dayanıklı bir organizasyon inşa etmek için her çalışanın dolandırıcılığı fark etme, maliyetli hatalardan kaçınma ve şirket verilerini koruma yetkinliğine sahip olması gerekir." sözlerini kullanıyor.

KURULUŞLAR NELER YAPABİLİR?

Kuruluşlar savunmalarını güçlendirmek için şu adımları göz önünde bulundurabilir:

- Kaspersky Next ürün serisi gibi güçlü izleme ve siber güvenlik çözümleri uygulamak,
- Çalışan eğitimleri ve siber güvenlik eğitimlerini devreye almak; örneğin, bilişim teknolojileri ve insan kaynakları departmanlarının çalışanlara pratik siber güvenlik becerilerini kazandırmasına yardımcı olan Kaspersky Automated Security Awareness Platformu kullanmak,
- Çalışanlara yönelik, şifre yönetimi, yazılım yükleme ve ağ segmentasyonu gibi konuları kapsayacak şekilde güvenlik politikaları uygulamak,
- Çalışanların şüpheli aktiviteleri bildirmesini teşvik etmek, proaktif güvenlik davranışlarını ödüllendirerek iyi alışkanlıkları pekiştirmek gibi güvenlik kültürünü desteklemek.

12. Pompa-Vana Kongresi

10-11 Aralık 2026

ODTÜ Kültür ve Kongre Merkezi - Ankara

İnsan

Makina

AKIŞTA ÜÇLÜ GÜÇ

Yapay Zekâ

AKIŞ TEKNOLOJİLERİ,
TASARIM & MÜHENDİSLİK

DİJİTAL ENDÜSTRİ VE
VERİ TEKNOLOJİLERİ

ENERJİ SİSTEMLERİ VE
KRİTİK UYGULAMALAR

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
VE YEŞİL DÖNÜŞÜM

AKIŞ SİSTEMLERİ
VE OPERASYON

YAPAY ZEKÂ
TEKNOLOJİLERİ

Düzenleyici Kurumlar:

Destekleyici Kurumlar:

www.pomsad.org.tr/kongre2026

GENC

MOMENT

FİKİRDEN PAZARA YENİ NESİL GİRİŞİMCİLİK MODELİ

YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ AR-GE VE İNOVASYONDAN SORUMLU REKTÖR YARDIMCISI PROF. DR. OĞUZ BAYAT, ÜNİVERSİTELERDE ÜRETİLEN BİLGİNİN YALNIZCA AKADEMİK SINIRLARDA KALMAMASINI, GERÇEK HAYATTA KARŞILIK BULAN, İNSANA VE TOPLUMA DOKUNAN BİR DEĞERE DÖNÜŞMESİNİ ÖNEMSEDİKLERİNİ BELİRTEREK “BU ANLAYIŞLA, BİR FİKRİN ORTAYA ÇIKIŞINDAN ÜRÜNE DÖNÜŞMESİNE, ŞİRKETLEŞMESİNE, YATIRIM ALMASINA VE ULUSLARARASI PAZARLARA AÇILMASINA KADAR UZANAN, BAŞTAN SONA DÜŞÜNÜLMÜŞ BİR YAPI OLUŞTURDUK; AKADEMİK BİLGİ İLE GİRİŞİMCİLİK KÜLTÜRÜNÜ BİR ARAYA GETİREREK BİLGİNİN KALICI VE SOMUT BİR FAYDAYA DÖNÜŞMESİNİ HEDEFLİYORUZ.” DİYOR.

Prof. Dr. Oğuz Bayat, Yeditepe Üniversitesi'nde kurulan, yeni nesil teknoloji ve girişimcilik modelini anlatırken, ilk olarak iki alanda birlikte çalışan bütüncül bir yapı inşa ettiklerinin

altını çiziyor. Kurulan sistem, kampüs içindeki çalışma alanları ile Teknopark İstanbul bünyesinde yer alan Teknoloji Üssü olmak üzere iki ayrı fiziksel alanda birlikte çalışan, birbirini tamamlayan ve sürekli etkileşim içinde

olan bir yapıdan oluşuyor. Kampüs içindeki alanlar fikir üretimi ve ön kuluçka sürecine odaklanırken, Teknopark İstanbul'daki merkezler ticarileşme, Ar-Ge ve ölçeklenme aşamalarını kapsıyor. Bu iki alan arasında doğal

ve sürdürülebilir bir geçiş mekanizması oluşturulmuş durumda.

FİKİRDEN BAŞLAYAN SÜREÇ: IDEALAB

Kampüs içindeki ilk aşamayı temsil eden IdeaLab, ön

kuluçka sürecinin yürütüldüğü bir fikir laboratuvarı olarak konumlanıyor. Kampüsün girişinde yer alan bu alanda öğrenciler, akademisyenler ve dışarıdan gelen girişimciler birlikte çalışıyor; henüz şirketleşmemiş ancak potansiyel taşıyan fikirler burada olgunlaştırılıyor. IdeaLab'da amaç, fikri netleştirmek, ekipleri oluşturmak, ilk prototip ve iş modeli üzerinde çalışmak olup, şirketleşme süreci bir sonraki aşamada başlatılıyor.

TEKNOLOJİ ÜSSÜNDE ARAŞTIRMA, TİCARİLEŞME VE ÖLÇEKLENME

Fikirler olgunlaştıktan sonra projeler, Teknopark İstanbul'daki Teknoloji Üssüne taşınıyor ve gelişimlerini burada sürdürüyor. Aynı katta yer alan üç farklı merkez ise bu sürecin hem araştırma hem de ticarileşme boyutunu bir arada destekleyen bütünlüklü bir yapı oluşturuyor.

AI FOR INDUSTRY ARAŞTIRMA MERKEZİ

AI for Industry Araştırma Merkezi, Fraunhofer Almanya ile ortak olarak faaliyet gösteriyor ve endüstri için yapay zekâ odaklı çalışmalar yürütüyor. Akademi ve sanayi iş birliğiyle geliştirilen projeler aracılığıyla uluslararası iş birlikleri kurulurken, kurumsal Ar-Ge faaliyetleri de burada gerçekleştiriliyor.

VENTURE STUDIO: ŞİRKET ÇIKARMA MODELİ

Teknoloji Üssü bünyesinde yer alan Venture Studio, klasik kuluçka modellerinden farklı olarak, dünyada yaygınlaşan şirket çıkarma merkezi yaklaşımıyla yapılandırılmış durumda. Venture Studio çatısı altında öğrenciler,

akademisyenler, sanayi temsilcileri ve yatırımcılar aynı yapı içinde bir araya geliyor; fikirler şirketleşiyor, ürünler ticarileşiyor ve uluslararası pazarlara açılacak şekilde hazırlanıyor. Bu yapı dış paydaşlara da açıkken, ortalama 12 ay süren süreç sonunda şirketler mezun ediliyor ve gelişimleri yakından izleniyor.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ODAKLI ÇALIŞMALAR: DEKARBONİZASYON MERKEZİ

Teknoloji Üssü'ndeki üçüncü yapı olan Dekarbonizasyon Merkezi, proje bazlı çalışmalar yürütüyor ve İSKA destekli bir TÜBİTAK projesi kapsamında faaliyet gösteriyor. Merkez, karbon ayak izi, enerji ve sanayi dönüşümü alanlarında sürdürülebilir çözümler geliştirmeyi hedefliyor.

350 AKTİF PROJE VE SOMUT ÇIKTILAR

Kurulan bu yapı kapsamında bugün yaklaşık 350 aktif proje eş zamanlı olarak yürütülürken, bu projeler; öğrenciler ve akademisyenler tarafından geliştirilen çalışmaların yanı sıra dış paydaşlarla kurulan iş birliklerini de içeriyor ve

TÜBİTAK, Avrupa Birliği, özel sektör ile uluslararası fon kaynakları tarafından destekleniyorlar. Çoğu zaman küçük ölçekli fonlarla başlayan bu yolculuk, zamanla daha büyük yatırımlara ve ticarileşme aşamasına ulaşırken, süreç yalnızca potansiyel üretmekle sınırlı kalmıyor; Teknofest ve uluslararası yarışmalarda elde edilen başarılar, Take Off gibi ulusal ve uluslararası teknoloji fuarlarında tanıtılan ve yatırım alan girişimler gibi somut çıktılarla da kendini gösteriyor.

TÜBİTAK BIGG PROGRAMI İLE ULUSAL ÖLÇEKTE ETKİ

Ekosistemin önemli bileşenlerinden biri de TÜBİTAK BIGG Programı olarak karşımıza çıkıyor. Yeditepe Üniversitesi, Medipol Üniversitesi ve Kültür Üniversitesi'nin yer aldığı konsorsiyum yapısı kapsamında yürütülen program aracılığıyla, Türkiye genelinden gelen girişimcilik projeleri değerlendiriliyor ve uygun bulunan projelere 1 ila 1,5 milyon TL arasında fon sağlanıyor. Fon alan girişimler kampüs içinde, Teknopark İstanbul'da veya Venture Studio bünyesinde çalışmalarını sürdürebiliyor.

PROF. DR. OĞUZ BAYAT
YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ
AR-GE VE İNOVASYONDAN SORUMLU
REKTÖR YARDIMCISI

HET VAN OSCH MÜZESİ'NİN ENDÜSTRİ MİRASI İSTANBUL'A TAŞINDI

RAHMİ M. KOÇ MÜZESİ, ENDÜSTRİ TARİHİNİN DÜNYADAKİ NADİR ÖRNEKLERİNDEN BİR DİĞERİNİ KOLEKSİYONUNA EKLEDİ. TÜRKİYE'DE ULAŞIM, ENDÜSTRİ VE İLETİŞİM TARİHİNE ADANMIŞ İLK ÖNEMLİ MÜZE OLAN RAHMİ M. KOÇ MÜZESİ, HOLLANDA'DAKİ HET VAN OSCH MUSEUM'UN BUHAR VE GAZ MOTORLARI KOLEKSİYONUNU İSTANBUL'DA SERGİLEMeye BAŞLADI.

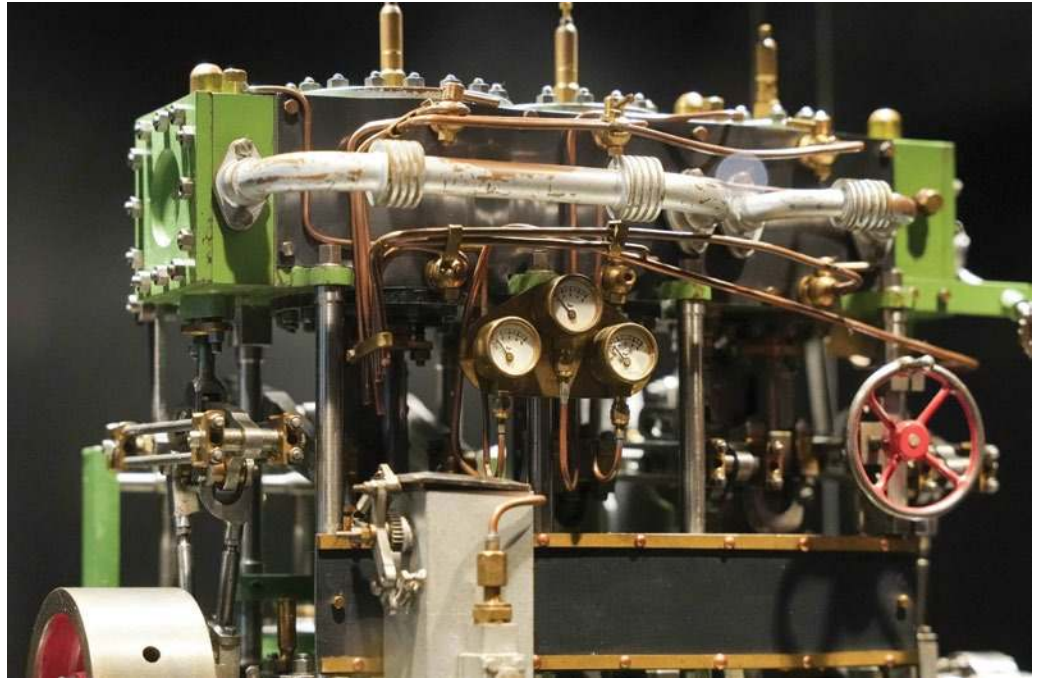
Sanayi tarihine yeni bir bakış açısı getirecek olan Het Van Osch koleksiyonunun tamamı Hollanda'dan Rahmi M. Koç Müzesi'ne getirildi ve Tersane Binası'nda ziyarete açıldı. 1840'lardan 1970'lere uzanan farklı dönemlere ait modellerden oluşan bu yeni koleksiyonda; üç genişlemeli gemi makinelerinden yatay ve dikey buhar motorlarına, erken dönem içten yanmalı motor örneklerinden "Vur-kaç tipi" gaz motorlarına kadar geniş bir yelpaze yer alıyor. Étienne Lenoir tarafından 1860 yılı civarında geliştirilen ilk ticari içten yanmalı motor olarak tanınan döner valfli "Lenoir" gaz motoru modeli ve 20'nci yüzyıl boyu mühendislik eğitiminde gösterim aracı olarak kullanılan yüksek işçilik kalitesi, hassas döküm tekniği ve dayanıklılığıyla bilinen Stuart Turner imzalı çalışır durumdaki modeller koleksiyonun göze çarpan parçaları arasında.

EVLERİ AYDINLATMAK İÇİN KULLANILIYORDU

Koleksiyonda İngiliz Marshall and Sons firması tarafından üretilen Seyyar Buhar Makinesi'nin 1/3 ölçekli çalışır modeli de dikkat çekiyor. Bir diğer ilgi çekici parça ise Langensiepen & Co tarafından 1898 yılında Almanya'nın Magdeburg kentinde üretilen motor. Gün içinde fabrikadaki değirmene güç veren motor, akşamları fabrika kapandığında motorun kayışı bir jeneratöre yerleştirilerek fabrika yakınındaki evleri aydınlatmak için kullanılıyordu.

TARİHİ DÖNÜŞÜMÜ ANLATAcak

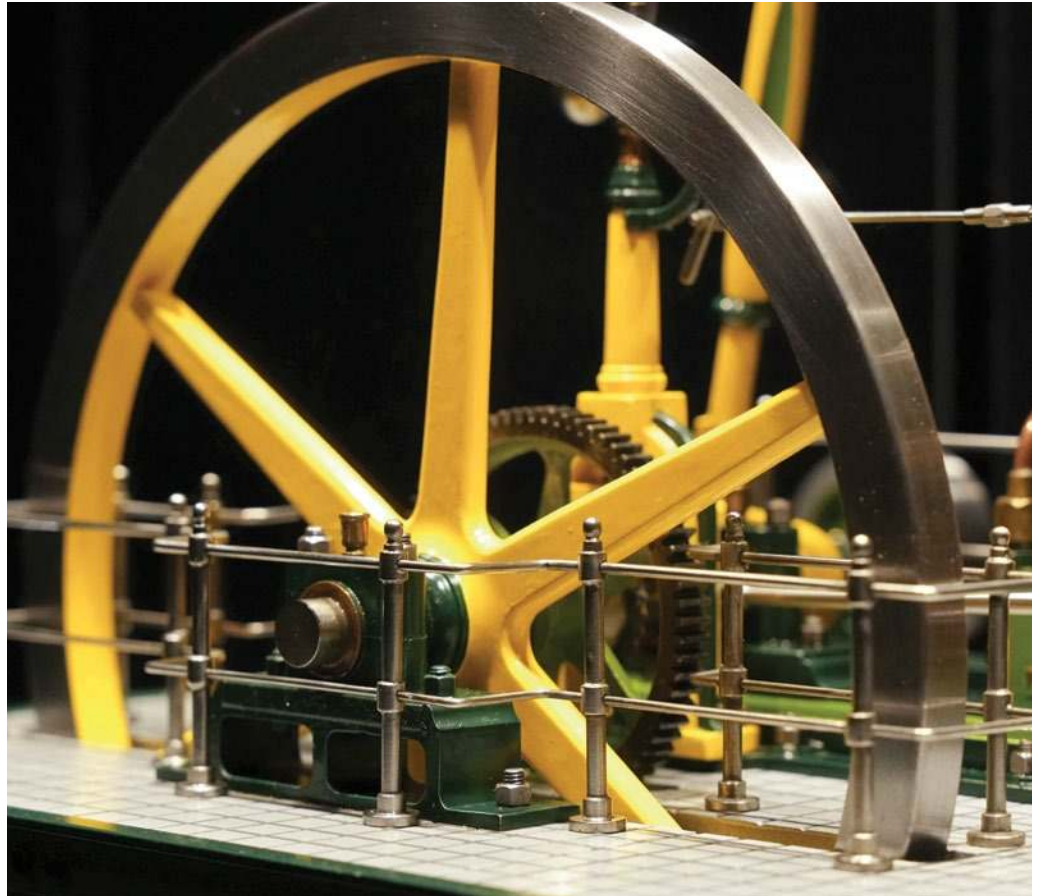
Endüstri tarihinin nadir örneklerini içeren koleksiyon Rahmi M. Koç Müzesi'nin endüstri tarihi anlatısına

farklı bir boyut kazandıracak. Het Van Osch Museum'dan getirilen ve 1898-1943 yılları arasında üretilen, 1,5 beygir gücünden 12 beygir gücüne ulaşan içten yanmalı makineler; su pompalamadan tahıl öğütmeye, değirmen

ve testere çalıştırmadan jeneratör tahrikine kadar pek çok alanda kullanılmış, sanayi tesisleri, madenler ve demir yolu atölyelerinde elektrik üretimi ile tarımsal ve endüstriyel tahrikte önemli rol üstlenmişti. Bu özel

koleksiyon, buhar gücünden içten yanmalı sistemlere uzanan teknolojik dönüşümü, yüksek işçilik kalitesi ve mühendislik evrimini somut örnekler üzerinden bütüncül biçimde izleme imkânı sunuyor.

Doğayı Koruyoruz

Fabrikamızda yenilenebilir enerjiye geçiş konusunda aktif çalışmalar yürütüyor ve karbon ayak izimizi azaltmaya yönelik **somut adımlar atıyoruz.**

YENİLENEBİLİR
ENERJİ

DAHA DÜŞÜK
KARBON EMİSYONU

SÜRDÜRÜLEBİLİR
GELECEK

www.yilmazmachine.com.tr

KISA Bİ' MOLA?

Bazı günler iş hayatının stresiyle uzadıkça uzar, küçük sorunların içinde kaybolur gideriz. Zamanın akmadığı anlarda, dikkatimizi yeniden toplayabilmek için farklı tatlara ihtiyaç duyarız.

Kahveniz hazırsa, sizi küçük bir molaya davet ediyoruz.

ROBOTİK VE YAPAY ZEKÂ

SAĞLIK

GASTRONOMİ

AKTÜEL TEKNOLOJİ

KİTAP

BULMACA

ROBOT CARE İLE ROBOTİK SİSTEMLERDE PROAKTİF BAKIM YAKLAŞIMI

SANAYİNİN VERİMLİLİK VE SÜREKLİLİK ODAKLI ÜRETİM DÖNÜŞÜMÜNÜ DESTEKLEYEN MITSUBISHI ELECTRIC FABRİKA OTOMASYON SİSTEMLERİ, BAKIM SÜREÇLERİNİ İŞLETMELER İÇİN STRATEJİK BİR YATIRIM HALİNE GETİRİYOR. ŞİRKET, “ROBOT CARE” PROGRAMI İLE ARIZALARI BÜYÜMEDEN TESPİT EDEREK PLANSIZ DURUŞLARIN AZALTILMASINA, İŞLETMELERİN ÜRETİM KAYIPLARININ VE BAKIM MALİYETLERİNİN DÜŞÜRÜLMESİNE DESTEK OLUYOR.

Mitsubishi Electric Fabrika Otomasyon Sistemleri, teknik destek, eğitim ve bakım gibi ürün ve çözümlerinin yaşam döngüsünü uçtan uca kapsayan “FA Center” çatısı altında sunduğu “Robot Care” programı ile robot sistemlerinin uzun ömürlü, güvenli ve yüksek performansla çalışmasını hedefliyor. Robot sistemlerine özel olarak geliştirilen “Robot Care” programı, arıza sonrası müdahale yerine olası sorunların henüz oluşmadan tespit edilmesine odaklanan proaktif bir bakım yaklaşımı sunuyor. Aşınma, gevşeme veya performans düşüşü gibi küçük çaplı sorunların erken aşamada giderilmesi, bu problemlerin büyük arızalara dönüşme riskini azaltırken, üretim hatlarında plansız duruşların da önüne geçilmesine katkı sağlıyor.

PROAKTİF BAKIM, MALİYET KONTROLÜ VE İŞ GÜVENLİĞİNİ BİRLİKTE SAĞLIYOR

“Robot Care”, robotların ömür tespiti ile hafif ve ağır bakım süreçlerini içeren kapsamlı bir hizmet anlayışı sunuyor. Kontrol ve bakım

süreçlerinin düzenli gerçekleştirilmesi robotların ömrünü uzatırken, büyük arızaların ve yüksek onarım maliyetlerinin önüne geçiyor. Yüksek tekrarlanabilirlik gerektiren uygulamalarda kalite standartlarının korunmasına katkı sağlayan program, güvenlik devrelerinin düzenli kontrolü ile iş kazası risklerini düşürüyor. Öte yandan bakım süreçlerinden elde edilen

veriler ve detaylı raporlar, işletmelere geleceğe yönelik bakım planlaması yapma imkânı sunarak daha öngörülebilir bir operasyon yapısını destekliyor. Mitsubishi Electric Fabrika Otomasyon Sistemleri, robot sistemlerinde benimsediği bu yaklaşımı diğer otomasyon bileşenlerine de entegre ediyor. Şirket, inverter teknolojileri için geliştirdiği

“Inverter Care” programıyla, zorlu çevresel koşulların ekipmanlar üzerindeki olumsuz etkilerini önlemeyi ve inverter performansını korumayı amaçlıyor. Mitsubishi Electric Fabrika Otomasyon Sistemleri uzmanları, bu bakım süreçlerinin robotların ve inverterlerin kullanım yoğunluğuna bağlı olarak yılda bir kez gerçekleştirilmesini öneriyor.

İNSAN FAKTÖRÜNE GERİ DÖNÜŞ TEKNOLOJİ DEVLERİ YAPAY ZEKÂDA İNSAN-MAKİNE DENGESİNİ ARIYOR

TEKNOLOJİ ŞİRKETLERİNİN YAPAY ZEKÂ SAYESİNDE DAHA KÜÇÜK EKİPLERLE ÇALIŞMA HEDEFİNDE DEĞİŞİKLİKLERE GİDİLİYOR.

Anadolu Ajansı'nda yayımlanan bir habere göre, Meta'nın bazı ekiplerde çalışan sayısını yüzde 60'a kadar azaltmayı ve görevlerin önemli bölümünü yapay zekâ ajanlarına devretmeyi öngören yeniden yapılanma planı, beklenen verimliliğin sağlanamamasının ardından geri çekildi. Reuters'ın paylaştığı şirket içi belgelere dayanan habere göre Meta, ilk işten çıkarma dalgasının ardından planlanan yeni kesintileri durdurdu. Şirket içi veriler yapay zekâ sistemlerinin öngörülen verimlilik artışını sağlamadığını, buna karşılık teknik sorunların ve çalışanların bu sorunları çözmek için harcadığı sürenin arttığını gösterdi. Meta CEO'su Mark Zuckerberg daha sonra 2026 içinde şirket çapında yeni bir işten çıkarma planlanmadığını açıkladı. Benzer bir geri dönüş daha önce İsveç merkezli finansal teknoloji (fintech) şirketi Klarna'da fa yaşanmıştı. Yapay zekâ destekli müşteri hizmetleri sisteminin yüzlerce çalışanın işini yapabildiğini açıklayan ve işe alımları büyük ölçüde durduran

şirket, hizmet kalitesine ilişkin sorunların ardından yeniden insan çalışan istihdam etmeye başladı. Klarna CEO'su Sebastian Siemiatkowski, şirketin maliyet azaltmaya fazla odaklandığını kabul ederken, yeni modelde yapay zekânın rutin talepleri karşılamaya devam etmesi ancak müşterilerin gerektiğinde gerçek bir çalışana ulaşabilmesi benimsendi.

YAZILIM MÜHENDİSLİĞİ İŞE ALIMLARI DAHA DİRENÇLİ

Bununla birlikte, şirketlerin yapay zekâ kullanımından vazgeçtiğine dair bir işaret bulunmuyor ancak

teknolojinin insan çalışanların doğrudan yerine geçirilmesine ilişkin beklentilerde değişime gidiliyor. Bu durum özellikle yazılım sektöründeki istihdam verilerinde kendisini gösteriyor. SignalFire'in 2026 teknoloji istihdamı raporuna göre, büyük teknoloji şirketlerinde toplam işe alım 2019'a göre yüzde 25 gerilerken, yazılım mühendisliği işe alımlarındaki düşüş yüzde 11'de kaldı. Yazılım mühendislerinin toplam işe alımlarındaki payı ise yüzde 46'dan yüzde 55'e yükseldi. Yapay zekâ ve makine öğrenimi mühendisleri gibi alanlarda istihdam artarken, tasarım, pazarlama ve ürün

yönetimi gibi pozisyonlarda çok daha sert düşüşler yaşandı. Stanford Digital Economy Lab'in ABD bordro verilerine dayanan araştırması da ekonomi genelinde yapay zekâ kaynaklı yaygın bir iş kaybına dair kanıt bulamadı. Ancak yapay zekâya yüksek ölçüde maruz kalan mesleklerde 22-25 yaş grubunun istihdamının daha zayıf seyrettiği görüldü. Araştırmacılara göre bu etkinin önemli bölümü işten çıkarmalardan değil, şirketlerin giriş seviyesi çalışanları daha az işe almasından kaynaklanıyor. Teknoloji sektöründe küçülmeler sürüyor ve şirketler yapay zekâ yatırımlarını artırmaya devam ediyor. Ancak Meta ve Klarna örnekleri ile son işe alım verileri, şirketlerin yapay zekâyı insan çalışanların doğrudan yerine koymaktan çok daha küçük, daha teknik ve yapay zekâyı kullanan ekipler kurmak için kullandığını gösteriyor. Son dönemdeki deneyimler, yapay zekâdan elde edilen verimlilik artışını doğrudan çalışan sayısını azaltmaya çevirmeye çalışmanın da belirgin sınırları olduğunu ortaya koyuyor.

ZAYIFLAMA İĞNELERİNİN BİLİMSEL GERÇEKLERİ: MUCİZE Mİ? GEÇİCİ BİR ÇÖZÜM MÜ? ZAYIFLAMA İĞNELERİ HAKKINDA 10 KRİTİK BİLGİ

SON DÖNEMİN EN ÇOK KONUŞULAN SAĞLIK BAŞLIKLARINDAN BİRİ ZAYIFLAMA İĞNELERİ. KİMİLERİ FAZLA KİLOLARINDAN KURTULMAK İÇİN DOKTORA BAŞVURURKEN, KİMİLERİ İSE SAĞLIK KONTROLÜNDEN GEÇMEDEN YAKIN ÇEVRESİNİN TAVSİYELERİ VEYA SOSYAL MEDYADA GÖRDÜKLERİNDEN ETKİLENEREK BU TEDAVİYE YÖNELİYOR. ANCAK DİKKAT! ACIBADEM ALTUNİZADE HASTANESİ İÇ HASTALIKLARI UZMANI DOÇ. DR. ALPAY MEDETALİBEYOĞLU, KULAKTAN DOLMA BİLGİLER YERİNE BİLİMSEL GERÇEKLERİN DİKKATE ALINMASI GEREKTİĞİNİ VURGULUYOR.

Doç. Dr. Alpay Medetalibeyoğlu, tüm dünyada çığ gibi büyüyen bir salgın olan ve diyabetten kalp hastalıklarına dek çok ciddi komplikasyonlara yol açan obezite tedavisinde önemli bir seçenek sunan zayıflama iğneleri hakkında 10 kritik bilgi verirken, önemli uyarılar ve önerilerde bulunuyor.

ZAYIFLAMA İĞNELERİ KOZMETİK BİR "KISA YOL" DEĞİLDİR!

Bu iğneler, düşünden önce 3-5 kilo vermek isteyenler için üretilmiş kozmetik ürünler değildir. Obezite, Dünya Sağlık Örgütü tarafından kronik bir hastalık olarak kabul edilir. Bu tedaviler,

Vücut Kitle İndeksi (VKİ) belirli bir seviyenin üzerinde olan, obezite veya obeziteye bağlı (tip 2 diyabet, hipertansiyon gibi) ek hastalıkları olan bireyler için geliştirilmiştir. Bu iğnelerin en büyük başarısı, sadece tartıdaki rakamı düşürmek değildir. Kilo kaybı sağlayarak; kalp krizi riski, uyku apnesi, karaciğer yağlanması ve eklem rahatsızlıkları gibi obezitenin yarattığı hayati komplikasyonları ciddi anlamda geriletir. Asıl zafer, hastanın genel sağlığını geri kazanmasıdır.

TOKLUK HİSSİ YARATARAK ÇALIŞIR

Midenin boşalmasını yavaşlatarak ve beyindeki iştah merkezine "tokum" sinyali göndererek etki ederler. Yani sizi aç bırakarak değil, porsiyon kontrolünü doğal bir şekilde sağlamanıza yardımcı olarak kilo verirler. Obezite kronik bir hastalıktır ve kronik hastalıkların tedavisi uzun solukludur. Tansiyon ilacınızı tansiyonunuz düştüğünde bırakmadığınız gibi, bu iğneler de hekiminizin belirlediği süre boyunca (genellikle aylar veya yıllar) kullanılmalıdır. Kullanım süresi hastanın yanıtına, tolere edilebilirliğine ve hedeflenen kiloya göre tamamen kişiye özel planlanır.

İLACI BIRAKINCA KİLO GERİ ALINIR MI?

Doç. Dr. Alpay Medetalibeyoğlu "En çok merak edilen konulardan biri budur. Evet, eğer ilaç kullanırken beslenme alışkanlıklarınızı ve yaşam tarzınızı kalıcı olarak değiştirmediyerseniz, ilacı bıraktığınızda iştahınız eski haline dönecek ve verdiğiniz kiloları geri alma (rebound) riskiniz çok yüksek olacaktır. Bu iğneler size yeni bir yaşam tarzı inşa etmeniz için bir fırsat penceresi sunar." diyor.

DOĞRU DOZAJ VE UYGULAMA ŞART

İlaçların dozu, vücudun alışması ve yan etkilerin azaltılması için düşük dozda başlanıp haftalar içinde kademeli olarak artırılır. Doz ayarlamasının aceleyle getirilmesi ciddi yan etkilere yol açabilir. Diğer yandan Doç. Dr. Medetalibeyoğlu "En sık karşılaştığımız yan etkiler sindirim sistemiyle ilgilidir. Bulantı, kusma, ishal, kabızlık veya mide krampları görülebilir. Bu yan etkiler genellikle tedaviye ilk başladığında veya doz artırıldığında ortaya çıkar ve zamanla hafifler." diyor.

"KOMŞUM KULLANMIŞ, BEN DE KULLANAYIM" MANTIĞI KESİNLİKLE TEHLİKELİDİR!

Geçmişinde pankreatit atağı geçirenler, safra kesesi taşı olanlar veya ailesinde medüller tiroid kansinomu öyküsü bulunanlar için bu ilaçlar riskli olabilir. Bu nedenle "komşum kullanmış, ben de kullanayım" mantığıyla asla başlanmamalıdır. Hiçbir iğne, kötü bir diyetin veya hareketsiz bir yaşamın üstesinden tek başına gelemmez. Kas kaybını önlemek için yeterli protein alımı ve direnç egzersizleri tedavinin ayrılmaz parçasıdır. İğnelere başlama kararı, doz ayarlaması, yan etki yönetimi ve tedavi sürecinin sonlandırılmasının mutlaka uzman hekim takibinde ve düzenli kontrollerle yürütülmesi gerektiğini vurgulayan Doç. Dr. Alpay Medetalibeyoğlu, bu konuda şu uyarıyla sözlerini noktalıyor: "Klinik deneyimlerimde, doğru hastada ve doğru tıbbi takiple bu iğnelerin hayat kurtarıcı sonuçlar verdiğini görüyorum. Ancak başarının anahtarı ilacın kendisinde değil, sizin bu süreçte ne kadar uyum sağladığınızda ve tedavinizi uzman bir hekimle omuz omuza yürütmenizde saklıdır."

DOÇ. DR. ALPAY MEDETALİBEYOĞLU
ACIBADEM ALTUNİZADE HASTANESİ
İÇ HASTALIKLARI UZMANI

YENİLEBİLİR YAĞLARDA DOĞRU TERCİHİN ÖNEMİ

MUTFAKTA KULLANILAN YAĞLARIN HER BİRİ FARKLI ÖZELLİKLER TAŞIYOR. PIŞIRMA YÖNTEMİ, YAĞIN BİLEŞİMİ, KULLANIM MİKTARI VE BESLENMENİN BÜTÜNÜ, HANGİ YAĞIN NE ZAMAN TERCİH EDİLMESİ GEREKTİĞİNDE BELİRLEYİCİ OLUYOR. DOÇ. DR. CEREN TÜRKCAN, YENİLEBİLİR YAĞLARIN ÖZELLİKLERİNİ BİLMENİN BİLİNÇLİ SEÇİMLER AÇISINDAN ÖNEM TAŞIDIĞINI VURGULUYOR.

Ayçiçek yağı, zeytinyağı, kanola yağı, palm yağı, mısır yağı, soya yağı, hindistancevizi yağı ve tereyağı; doymuş ve doymamış yağ asitlerini farklı oranlarda içeriyor. Bu farklılık,

yağların beslenmedeki yerini ve hangi miktarlarda tüketilmesi gerektiğini belirleyen temel unsurlar arasında bulunuyor. İstanbul Arel Üniversitesi Biyomedikal Mühendisliği Öğretim Üyesi Doç. Dr.

Ceren Türkcan, yağ seçiminde yalnızca ürünün bitkisel veya hayvansal kökenine bakmanın yeterli olmadığını belirterek şöyle konuşuyor: “Yağların değerlendirilmesinde; içerdikleri doymuş ve doymamış yağların oranı,

tüketim miktarı ve genel beslenme düzenindeki diğer yağ kaynakları birlikte ele alınır. Tek bir yağın bütün beslenme ihtiyacı için en iyi seçenek olması mümkün değildir.” Dünya Sağlık Örgütü,

tüketilen yağların ağırlıklı olarak doymamış yağlardan gelmesini; doymuş yağlardan sağlanan enerjinin toplam günlük enerjinin yüzde 10'unu, trans yağlardan sağlanan enerjinin ise yüzde 1'ini aşmamasını öneriyor.

AYÇİÇEK, MISIR VE SOYA YAĞLARINDA DOYMAMIŞ YAĞLAR ÖNE ÇIKIYOR

Ayçiçeği, mısır ve soya yağlarının içeriğindeki farklılıklar tercihleri şekillendiriyor. Bu yağların bileşiminde özellikle omega-6 yağ asitleri önemli bir yer tutuyor. Soya yağı ise belirli miktarda omega-3 yağ asidi de içermesiyle ayçiçeği ve mısır yağından ayrılıyor. Doç. Dr. Türkcan, "Bu yağların her birinin yağ asidi dağılımı farklıdır. Farklı yağların dengeli biçimde kullanılması, beslenmede çeşitlilik sağlar." diyor.

ZEYTİNYAĞI VE KANOLA YAĞININ BESLENMEDEKİ YERİ

Zeytinyağı ve kanola yağı, oleik asit bakımından zengin yağlar arasında bulunuyor. Zeytinyağı doğal antioksidan bileşenleriyle Akdeniz tipi beslenmenin temel yağ kaynaklarından biri olarak öne çıkarken, kanola yağı omega-3 ve omega-6 yağ asitlerini bir arada içeriyor. Doç. Dr. Türkcan, "Zeytinyağı doğal antioksidan bileşenleriyle, kanola yağı ise farklı doymamış yağ türlerini bir arada içermesiyle ayrışıyor. Her iki yağ da genel beslenme düzeni içinde dengeli biçimde değerlendirilebilir." ifadelerini kullanıyor. Diğer yandan, zeytinyağında ürünün bileşimi kadar güvenilirliği de önem taşıyor. Taklit ve tağşiş riskine karşı ambalajlı, güvenilir ve kaynağı takip edilebilen ürünlerin tercih edilmesi gerekiyor.

PALM YAĞININ DİĞER BİTKİSEL YAĞLARDAN FARKI

Palm yağı, doymuş ve doymamış yağları bir arada içeren bitkisel yağlardan biri olarak öne çıkıyor. Oda sıcaklığında doğal olarak yarı katı halde bulunması, onu ayçiçeği, mısır ve soya yağı gibi sıvı yağlardan ayırıyor. Bu özellik, gıda üretiminde kıvam, yapı, pürüzsüzlük sağlanmasına ve raf ömrünün uzatılmasına katkıda bulunuyor. Ayrıca bazı ürünlerde istenen yapının kısmi hidrojenasyon uygulanmadan elde edilmesi-ne ve trans yağ oluşumunun önlenmesine yardımcı olabiliyor. Doç. Dr. Türkcan, palm yağının yalnızca doymuş yağ içeriği üzerinden değerlendirilmemesi gerektiğini belirterek şöyle konuşuyor: "Bir yağın gıda sanayisinde yaygın olarak kullanılması, tek başına onun beslenme açısından olumsuz olduğu anlamına gelmez. Palm yağı değerlendirilirken ürünün toplam doymuş yağ içeriği, tüketim sıklığı, porsiyon miktarı ve genel beslenme düzenindeki diğer yağ kaynakları birlikte ele alınmalıdır."

BİTKİSEL OLMASI DÜŞÜK DOYMUŞ YAĞ İÇERDİĞİ ANLAMINA GELMİYOR

Hindistancevizi yağı, bitkisel kaynaklı olmasına rağmen doymuş yağ oranı yüksek yağlar arasında yer alıyor. Bu nedenle bir yağın "doğal" veya "bitkisel" olması, otomatik olarak daha sağlıklı olduğu anlamına gelmiyor. Doç. Dr. Türkcan, "Hindistancevizi yağı bunun belirgin örneklerinden biridir. Ürünün popülerliğinden önce bileşimine ve tüketim miktarına bakılmalıdır." diyor. Benzer şekilde, tereyağı da süt yağından elde edilen ve doymuş yağ oranı yüksek olan hayvansal kaynaklı bir

yağdır. Geleneksel mutfaktaki yeri ve kendine özgü aroması nedeniyle sıklıkla tercih edilse de tüketim miktarının kontrol edilmesi önem taşıyor. Doç. Dr. Türkcan, "Tereyağını tamamen dışlamak ya da sınırsız tüketmek yerine, günlük beslenme düzenindeki yeri ve miktarı dikkate alınmalıdır." ifadelerini kullanıyor. Yağları yalnızca bitkisel ve hayvansal olarak iki gruba ayırmak, doğru bir değerlendirme yapmak için yeterli değil. Hindistancevizi yağı bitkisel kaynaklı olmasına rağmen doymuş yağ içerebilirken tereyağı da doymuş yağ oranı yüksek hayvansal bir yağ olarak öne çıkıyor. Bu nedenle yağın kaynağının yanı sıra yağ asidik bileşimi, tüketim sıklığı, porsiyon büyüklüğü ve gün içinde diğer besinlerden alınan yağlar da dikkate alınmalı.

DOĞRU YAĞ SEÇİMİ NASIL YAPILMALI?

Doğru yağ seçimi, tek bir yağ bütünü beslenme ihtiyaçları için en iyi seçenek olarak görmek anlamına gelmiyor. Yağın bileşiminin yanı sıra tüketim miktarı, diğer yağ kaynakları ve hazır gıdalar yoluyla alınan görünmeyen yağlar da değerlendirilmelidir. Günlük beslenmede doymamış yağlardan zengin seçeneklere ağırlık verilmesi, doymuş yağ içeriği yüksek yağların ise ölçülü tüketilmesi öneriliyor. Doç. Dr. Ceren Türkcan, doğru yaklaşımı şu sözlerle özetliyor: "Yağları kesin biçimde iyi veya kötü olarak sınıflandırmak yerine, bileşimlerini ve genel beslenme düzenindeki yerlerini anlamak gerekir. Doymamış yağlardan zengin seçeneklere ağırlık verilmesi, doymuş yağ kaynaklarının ölçülü tüketilmesi ve toplam yağ alımının kontrol edilmesi doğru yağ seçiminin temelini oluşturur."

DOÇ. DR. CEREN TÜRKCAN
İSTANBUL AREL ÜNİVERSİTESİ
BİYOMEDİKAL MÜHENDİSLİĞİ
ÖĞRETİM ÜYESİ

BOTONOM İLE ŞİRKETİNİZDE YAPAY ZEKÂ ÇALIŞANI İSTİHDAM EDİN

YAPAY ZEKÂ İŞ GÜCÜ PLATFORMU BOTONOM, KURUM İÇİNDEKİ TAKİP, RAPORLAMA VE HATIRLATMA İŞLERİNİ DOĞAL DİLLE ÜSTLENEN, ROL TABANLI YAPAY ZEKÂ ÇALIŞANLARINI ŞİRKETLERİN KENDİ SİSTEMLERİNE BAĞLIYOR. BU DİJİTAL ÇALIŞANLAR YALNIZCA YETKİLİ OLDUKLARI VERİYİ GÖREBİLİYOR; ŞİRKETİN VERİSİ DE KENDİ HESABINDA, DİĞER KURUMLARDAN YALITILMIŞ BİÇİMDE TUTULUYOR.

Bir sanayi şirketinde mesainin önemli bir bölümü üretimde değil, üretimin etrafındaki bilgi trafiğinde harcanıyor. Hangi sevkiyat gecikti? Bekleyen teklife yanıt geldi mi? Kalite belgesinin süresi ne zaman doluyor? Bu soruların cevabı tek bir ekranda değil; e-postalarda, tablolarla ve işi takip eden kişilerin hafızasında dağınık duruyor. Sanayide dijitalleşme konuşulurken hemen her zaman üretim hattı ele alınıyor. Oysa birçok işletmede asıl zaman kaybı ofis katında, bu dağınık takip trafiğinde yaşanıyor.

Bottonom bu soruna alışılmış yazılımlardan farklı bir yerden yaklaşıyor. Platformda şirketler yeni bir program satın

almıyor; tıpkı bir personel gibi, üstleneceği role göre seçilmiş bir yapay zekâ çalışanını işe alıyor. Bu çalışana hangi yeteneklerin yüklenmesi ve hangi kurumsal sistemlere bağlanacağı kurulum sırasında belirleniyor. Sonrası tamamen doğal dille ilerliyor: “Bu ay geciken sevkiyatları çıkar” diyen yönetici, cevabı şirketin kendi sistemlerinden derlenmiş olarak alıyor. “Bu özeti her pazartesi sabahı müdürlerle gönder” dendiğinde ise bu istek kalıcı bir kurala dönüşüyor ve iş, kimse hatırlatmadan her hafta yürüyor.

İŞLER HATIRLATILMADAN YÜRÜYOR

Sevkiyat programı, fuar hazırlığı ve belge yenileme

BOTONOM FİKRİ NASIL ORTAYA ÇIKTI?

Bottonom Kurucusu Yusuf Besim, sanayide çok sayıda firmayı ziyaret ettiklerini ve karar vericilerle yaptıkları toplantılarda neredeyse her şirketin bu dönüşüme girmek istediğini gördüklerini söylüyor: “Ama nereden başlayacaklarını, yetkilendirmeyi ve veri gizliliğini nasıl kuracaklarını, mevcut araçlarını agent’larla nasıl konuşturacaklarını bilmiyorlardı. Bunu şirket içinde ya da özel bir proje olarak geliştirmek pahalı, uzun ve riskli bir yol; kimse o riske girmek istemiyordu. Bu ihtiyaçtan yola çıktık: Yapay zekâ ve görev yönetim sistemlerindeki 10 yıllık tecrübemizle; yetki yönetimini, kritik adımlarda insan onayını ve görev takibini baştan içinde barındıran, sonucu öngörülebilir ve veri gizliliği şartlarını karşılayan bir otonom iş gücü işletim sistemi (Autonomous Workforce OS) olan Bottonom’u hayata geçirdik. Bottonom, basitçe, yapay zekâ modellerini işe koşturan bir platform; hangi modelin kullanılacağına şirket karar veriyor. Yaygın ticari modellerle de, şirketin kendi işlettiği modellerle de çalışıyor ve halen 40’ın üzerinde model destekleniyor.”

JULIA
MARKA TEMSİLCİSİ
BOTONOM AGENT'İ

gibi tarihe bağlı işler ortak takvimde tutuluyor; zamanı gelen her iş, sorumlusuna kendiliğinden hatırlatılıyor. Haftalık ve aylık özet raporlar belirlenen saatte hazırlanıp ilgili kişilere ulaştırılıyor.

Yapay zekâ çalışanı, emin olmadığı bir konuda tahmin yürütmek yerine soruyu yetkili kişiye iletiyor; aldığı yanıt kalıcı bilgi olarak kaydediyor ve aynı soruyu bir daha sormuyor.

Kurumsal kullanımda bir aracın neler yapabildiği kadar nerede durdurulduğu da önem taşıyor. Botonom'da erişim yetkisi yazılıma verilen bir talimatla değil, doğrudan veri düzeyinde tanımlanıyor. Aynı soruyu soran iki kişi, yetkilerine göre farklı kapsamda cevap alıyor; çünkü bir kişinin görmemesi gereken bilgi, cevabı hazırlayan çalışana hiç iletilmiyor.

Dış dünyaya açılan işlemlerde ek bir güvenlik katmanı devreye giriyor. Dış kaynaklı bir belgeyi ya da içeriği okuyan çalışan, insan onayı almadan kurum dışına mesaj gönderemiyor. Okunan içerik yalnızca veri olarak işleniyor; bir belgeye gizlenmiş talimatlar uygulanmıyor, yetkililere

raporlanıyor. Her işlem kayıt altına alınıyor, şirketin erişim anahtarları şifreli saklanıyor ve veri diğer kurumlardan yalıtılmış biçimde tutuluyor.

YÜZLERCE YETENEK, TEK ÇALIŞAN

Botonom bünyesinde ürün kataloğu yönetiminden sipariş ve tahsilat takibine, belge okumadan veri tabanı sorgulamaya uzanan yüzlerce yetenek ve entegrasyon bulunuyor; kurumsal kaynak planlama ve müşteri ilişkileri sistemleriyle bağlantı kurulabiliyor, şirkete özel yazılımlar için yeni yetenekler geliştirilebiliyor. İçeride raporlamayı üstlenen çalışan gerektiğinde dışarıya da hizmet verebiliyor ve dil sınırı tanımlıyor: gece yarısı yazan distribütörün sorusunu kendi dilinde yanıtlamak da aynı kadronun işi.

İLK OLARAK HAZIRLIK ÖLÇÜMÜ YAPILIYOR

Botonom, dönüşüme nereden başlayacağını değerlendirmek isteyen şirketler için AIQ adlı bir hazırlık ölçümü sunuyor. 15 soruluk değerlendirme yaklaşık üç dakika sürüyor ve sonunda bir rozet

değil, yazılı bir rapor veriyor. Rapor şirkete 100 üzerinden bir hazırlık puanı ile bir şirket arketipi veriyor; dijital altyapı, operasyonel disiplin ve ekip-süreç başlıklarını ayrı ayrı puanlıyor. Mevcut iş yüküne bakarak ayda kaç saatlik manuel işin devredilebileceğini de tahmin ediyor. Sonuç ekranda görülüyor, ayrıca PDF olarak e-postayla gönderiliyor. Değerlendirmeye üyelik gerekmeden botonom.com/tr/araclar/aiq adresinden ulaşılabilir.

Kurumsal tarafta ise Botonom, hazır paket olarak değil her şirketin işleyişine göre şekillenen bir proje olarak ilerliyor; hangi sistemlere bağlanılacağı ve hangi rolün hangi veriye erişeceği kurulum aşamasında birlikte tasarlanıyor.

"BOTONOM'DA YETKİ, YAZILIMA VERİLEN BİR TALİMATLA DEĞİL, VERİ DÜZEYİNDE TANIMLANIYOR; ÇALIŞANIN GÖRMEMESİ GEREKEN BİLGİ KENDİSİNE HİÇ ULAŞMIYOR."

ÜÇ ADIMDA KURULUM

- **İşe alım:** Şirket, ihtiyaç duyduğu role uygun yapay zekâ çalışanını seçiyor.
- **Yetenek:** Çalışanın görev alanını, kendisine yüklenen yetenekler belirliyor.
- **Bağlantı:** Çalışan, şirketin halihazırda kullandığı sistemlere bağlanıyor.

TEMASSIZ TEHDİT BÜYÜYOR, NFC SALDIRILARI YAYILIYOR

SİBER GÜVENLİK ŞİRKETİ ESET, DAHA ÖNCE KULLANILAN NFCGATE ARACI YERİNE HANDYPAY ADLI MEŞRU BİR ANDROID UYGULAMASINI KÖTÜYE KULLANAN NGATE KÖTÜ AMAÇLI YAZILIM AİLESİNİN YENİ BİR VARYANTINI KEŞFETTİ. BİRİNCİL HEDEF BREZİLYA'DAKİ KULLANICILAR OLMAKLA BİRLİKTE, NFC TABANLI SALDIRILAR YENİ BÖLGELERE YAYILIYOR. TEHDİDİN YAYILDIĞI ÜLKELER İÇERİSİNDE TÜRKİYE DE VAR.

Akıllı telefonlar ve temassız kartlar gibi cihazların çok kısa mesafeden kablosuz olarak veri alışverişi yapmasını sağlayan bir teknoloji olan NFC (Near Field Communication-Yakın Alan İletişimi) günlük hayatta en yaygın olarak temassız ödeme işlemlerinde kullanılıyor. Tehdit aktörleri ise NFC verilerini aktarmak için kullanılan uygulamayı ele geçiriyor ve yapay zekâ tarafından üretilmiş gibi görünen kötü amaçlı kodlarla yamalıyorlar. NGate'in önceki sürümlerinde olduğu gibi bu kötü amaçlı kod, saldırganların kurbanın ödeme kartındaki NFC verilerini kendi cihazlarına aktarmasına ve bunları temassız ATM para çekme işlemleri ve yetkisiz ödemeler için kullanmasına olanak tanıyor. Ayrıca kod, kurbanların ödeme kartı PIN'lerini ele geçirebilir ve bunları operatörlerin C&C sunucusuna aktarabilir.

HandyPay'i trojanize etmek için kullanılan kötü amaçlı kod, GenAI araçlarının yardımıyla üretilmiş olduğuna dair işaretler gösteriyor. Özellikle, kötü amaçlı yazılım günlükleri, yapay zekâ tarafından üretilen metinlere özgü bir emoji içeriyor; bu da kesin kanıt bulunmamasına rağmen kodun üretilmesinde veya değiştirilmesinde LLM'lerin rol oynadığını düşündürüyor. Bu durum, üretken yapay zekânın siber suçlular için giriş engelini düşürdüğü ve sınırlı teknik beceriye sahip tehdit aktörlerinin işlevsel kötü amaçlı yazılımlar üretmesini sağladığı daha geniş bir eğilime uyuyor.

ESET Research, trojanize edilmiş HandyPay'i dağıtan kampanyanın yaklaşık olarak geçtiğimiz yılın kasım ayında başladığını ve hâlen aktif olduğunu düşünüyor. Ayrıca HandyPay'in kötü amaçlı yamalanmış sürümünün resmi

Google Play mağazasında hiçbir zaman bulunmadığına da dikkat çekiliyor. ESET App Defense Alliance ortağı olarak, bulgularını Google ile paylaşıırken, ayrıca HandyPay geliştiricileriyle iletişime geçerek uygulamalarının kötü amaçlı kullanımı konusunda da onları uyardı.

Diğer yandan, NFC tehditlerinin sayısı artmaya devam ettikçe bunları destekleyen ekosistem de daha sağlam hâle geliyor. İlk NGate saldırıları, NFC verilerinin aktarımını kolaylaştırmak için açık kaynaklı NFCGate aracını kullanıyordu. O zamandan beri, benzer işlevlere sahip birkaç kötü amaçlı yazılım hizmeti (MaaS) satın alınabilir hâle geldi. Ancak bu kampanyada tehdit aktörleri kendi çözümlerini kullanmaya karar vererek mevcut bir uygulamayı, HandyPay'i kötü niyetle yamaladılar.

Yeni NGate varyantını keşfeden ESET araştırmacısı Lukáš Štefanko şu açıklamalarda bulunuyor: "Bu kampanyanın operatörleri, NFC verilerini aktarmak için yerleşik bir çözümü kullanmak yerine neden HandyPay uygulamasını trojanize etmeye karar verdiler? Cevap basit: Para. Mevcut MaaS kitlerinin abonelik ücretleri yüzlerce dolara ulaşır: NFU Pay, ürününü aylık yaklaşık 400 dolar karşılığında satarken TX-NFC ise aylık yaklaşık 500 dolar istiyor. Öte yandan, meşru HandyPay uygulaması önemli ölçüde daha ucuz ve aylık sadece 9,99 avro başı talep ediyor, o da varsa. Fiyata ek olarak, HandyPay doğal olarak herhangi bir izin gerektiriyor, sadece varsayılan ödeme uygulaması olarak ayarlanması yeterli; bu da tehdit aktörlerinin şüphe uyandırmamasını sağlıyor."

İlk yeni NGate örneği, Rio de Janeiro eyalet piyango kurumu (Loterj) tarafından işletilen bir piyango olan Rio de Prêmios'u taklit eden bir internet sitesi aracılığıyla; ikinci NGate örneği ise sahte bir Google Play internet sayfası üzerinden "Proteção Cartão" adlı bir uygulama olarak dağıtılmıştı. Her iki site de aynı etki alanında barındırılıyordu ki bu durum, tek bir tehdit aktörünün iş başında olduğunu kuvvetle işaret ediyor. Kötü amaçlı yazılım, HandyPay hizmetini kötüye kullanarak NFC kart verilerini saldırganın kontrolündeki bir cihaza iletiyor. Kötü amaçlı kod, NFC verilerini iletmeyen yanı sıra ödeme kartı PIN'lerini de alıyor ve böylece tehdit aktörünün kurbanın ödeme kartı verilerini kullanarak ATM'lerden nakit para çekmesini de sağlıyor.

GEREĞİNDEN FAZLA HARCİYOR VE DAHA SONRA PİŞMAN MI OLUYORSUNUZ?

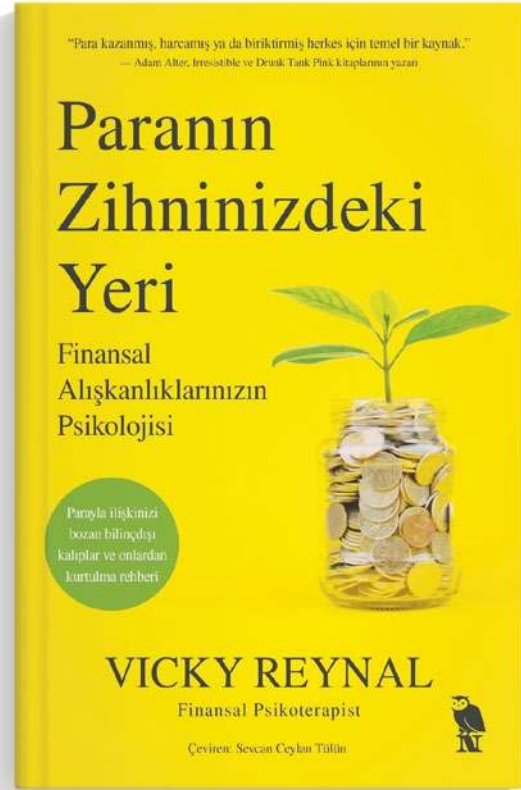
Hayatınızdaki en önemli ilişkilerden biri, parayla kurduğunuz ilişkidir. Ancak çoğu zaman bu ilişkinin ardında yatan duyguların ve geçmiş deneyimlerin farkında olmayız. “Paranın Zihninizdeki Yeri” adlı kitap, para alışkanlıklarınıza psikolojik bir bakış açısıyla yaklaşmanızı ve daha sağlıklı finansal tercihler yapmanızı sağlayacak bir başucu kitabıdır.

Vaka çalışmaları, danışan hikâyeleri ve finansal psikoterapi alanındaki uzmanlığıyla Vicky Reynal, duygusal olarak tükenmiş bir ebeveynin nasıl teselli amacıyla alışveriş yaptığını, geçmişte okulda zorbalığa maruz kalan birinin yetişkin olduğunda neden aşırı harcamaya yönelebileceğini, zamanında sınırları

belirlenmemiş bir çocuğun gelecekte rasyonel finansal kararlar almakta nasıl zorlanabileceğini ve çok daha fazla çarpıcı örneği “Paranın Zihninizdeki Yeri” isimli kitabıyla ortaya koyuyor. Tekrar tekrar aynı eski harcama tuzaklarına düşmeyi bırakabilir, paraya karşı geliştirdiğiniz kökleşmiş inanç ve tutumları değiştirebilir ve finansal özgürlüğünüzü kazanmak yolunda bilinçli adımlar atabilirsiniz.

PARANIN ZİHNİNİZDEKİ YERİ

Yayınevi: Nemesis Kitap
Yazar: Vicky Reynal
Çeviri: Sevcan Ceylan Tülün
Tür: Kişisel Gelişim
Basım Yılı: 2026
Sayfa Sayısı: 400

UYKU PROBLEMİNİZ Mİ VAR?

Uyku bozuklukları ve kronik uykusuzluk (insomnia) alanında dünya çapında tanınan prestijli bir Uyku Fizyoloğu olan Stephanie Romiszewski, yaklaşık 20 klinik deneyimiyle Birleşik Krallık'ın en önde gelen uyku uzmanları arasında yer alıyor.

Stephanie Romiszewski'nin “Az Düşün İyi Uyu” adlı kitabı hem uyku kaygısına hem de uykuyla ilgili yanlış bilgilere karşı çok etkili bir ilaç olarak karşımıza çıkıyor. “Uyku ihtiyacı” ve “uyku borcu” gibi yanlış anlaşılan kavramlar da dâhil olmak üzere uykunun bilimini ve temellerini açıklayan kitap, hayatınızın üçte birini oluşturan bir pratiği iyileştirmenizi sağlayacak

basit araçlar sunuyor. 15'ten fazla dile çevrilmiş olan bu kitabı okuyarak, sabah rutininizin neden akşam rutininizden daha önemli olduğunu, vücudunuzun doğal uyku ihtiyacına ve ritimlerine nasıl güveneceğinizi, “kötü gecelerin” sağlığını neden mahvetmediğini, uykuyla olan ilişkinizi nasıl yeniden kuracağınızı ve uyku kaygısından nasıl kurtulacağınızı keşfedeceksiniz.

AZ DÜŞÜN İYİ UYU

Yayınevi: Say Kitap
Yazar: Stephanie Romiszewski
Çeviri: Özlem Özarpacı
Tür: Popüler Bilim
Basım Yılı: 2026
Sayfa Sayısı: 280

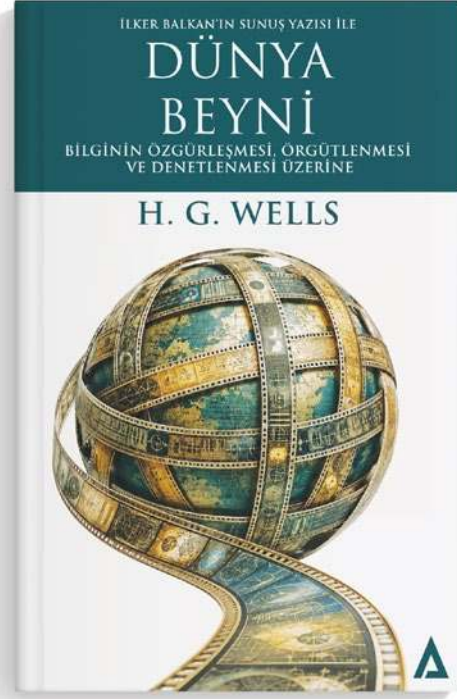
BİLGİNİN ÖZGÜRLEŞMESİ, ÖRGÜTLENMESİ VE DENETLENMESİ ÜZERİNE...

H. G. Wells, henüz bilgisayarların, internetin ve dijital ağların bulunmadığı bir dönemde, insanlığın bütün bilgi birikimini ortak bir sistem içinde toplama fikrini ortaya attı. Kütüphanelerin, üniversitelerin, araştırma merkezlerinin ve yayın dünyasının birbirine bağlandığı; bilginin sürekli yenilendiği, doğrulandığı ve herkesin erişimine açıldığı bu yapı, onun deyişiyle bir Dünya Beyni olacaktı. Bugün arama motorları, çevrimiçi ansiklopediler, küresel veri ağları ve yapay zekâ sistemleri Wells'in hayal ettiği dünyayı şaşırtıcı ölçüde yakınımıza getirdi. Ancak onun temel sorusu hâlâ

geçerli: Bilginin çoğalması ve erişilebilir hâle gelmesi, insanlığı daha akıllı ve daha özgür kılmaya yeter mi? “Dünya Beyni” adlı kitap, geleceğin bilgi toplumunu onlarca yıl önceden sezen bir düşünürün güçlü öngörülerini bir araya getirirken, okuru bilginin kim tarafından üretiltiğini, nasıl örgütlendiğini ve hangi amaçlarla kullanıldığını yeniden düşünmeye çağırıyor.

DÜNYA BEYİNİ

Yayınevi: Kanon Kitap
Yazar: H. G. Wells
Çeviri: Sayat Müller
Tür: Bilim Felsefesi
Basım Yılı: 2026
Sayfa Sayısı: 168

ANTİK ROMA'YI ROMALI GÖZÜYLE GÖRMEK

Roma denince akla genellikle mermer sütunlar, zafer sarhoşu imparatorlar ve Senato'daki soylular gelir. Ancak tarih, yalnızca gücü elinde tutan azınlığın değil; aynı zamanda değirmen taşını çeviren kölelerin, geçim derdindeki küçük zanaatkarların ve göçmenlerin de tarihidir. Klasik Filoloji ve Antik Çağ Tarihi alanlarında kaleme aldığı sürükleyici eserleriyle tanınan Alman tarihçi Karl-Wilhelm Weeber, “Roma Henüz Antik Değilken” adlı kitabında, anıtsal yapıların gölgesinde kalmış o büyük çoğunluğun dünyasına odaklanıyor.

Klasik tarih yazımının rotasını başkentin dar sokaklarına, köle pazarlarına ve umumi tuvaletlerine çeviren bu çalışma; kölelerin, göçmenlerin, engellilerin ve yoksulların koca bir metropoldeki hayatta kalma

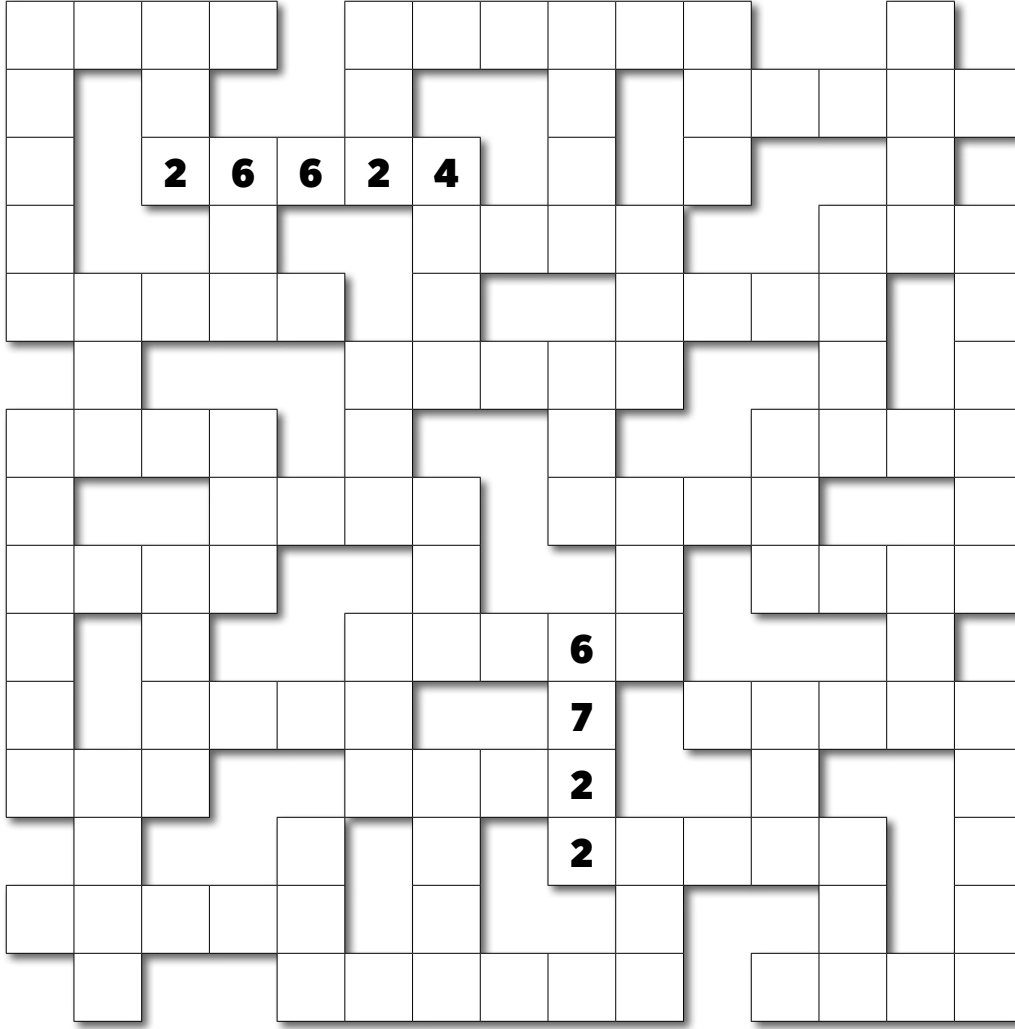
mücadelesini merkeze alıyor. Weeber, gladyatör dövüşlerinin ardındaki devasa lojistikten sokaklardaki çevre tahribatına kadar birçok detayı bir araya getirerek, Roma'yı toplumsal eşitsizliklerin ve çok kültürlü yaşamın devasa bir sahnesi olarak resmediyor. “Roma Henüz Antik Değilken”, idealize edilmiş geçmiş mitini yıkarak yerine etten ve kemikten bir toplum portresi koyuyor. Antik Roma'yı tepeden değil, doğrudan sokak hizasından görmek isteyenler için taze ve ezber bozan bir tarih okuması.

ROMA HENÜZ ANTİK DEĞİLKEN

Yayınevi: Say Kitap
Yazar: Karl-Wilhelm Weeber
Çeviri: Özlem Özlen Şimşek
Tür: Tarih
Basım Yılı: 2026
Sayfa Sayısı: 472

SAYI YERLEŐTİRME

3 HANELİLER

112	121
141	147
213	233
263	337
439	453
542	565
635	681
699	716
765	782
883	982

4 HANELİLER

1284	1353
1477	1504
2449	2722
3910	4147
4171	4331
4549	4913
5157	5356
~~6722~~	7530
8169	9202
9235	9311

5 HANELİLER

12619	16819
25935	~~26624~~
29576	34556
41967	48101
93430	94229

6 HANELİLER

180250	924038
959732	984966

SUDOKU - KOLAY

	6		3			4	1	
1	8	5		2		7		3
			5			9	2	8
	9	6	8		2		5	7
2	1			4		3		
	5				6		8	4
5					4	6		
			6	1	3	5	4	
		9			7			

SUDOKU - ORTA

			1		2		3	7
			4		9	5	8	6
		6			8	9		
	7					8	6	5
		1	6					3
6	3		2					1
8	1	7	3	4	5	6	2	9
3	9			2			5	
	6	5						

Yırtıcı bir hayvan, dağ aslanı		Tembellik		Aydın'ın bir ilçesi		Dini bayramlardan, bir önceki gün	Boru sesi			Mağara		Kışın yağar
(Fotoğraf) Ünlü şarkıcı		Sularda yaşayan, zehirli bir akrep türü		Onluklar			Lezzet			Biri hakkında dedikodu yapılmasına sebep olmak		Atın eşkin yürüyüşü
Birbiriyle toplumsal ilişkiler içinde bulunma									Olağani aşan büyüklüğü olan			
Üzülerek söylüyorum ki									Yardım için toplanan para			
								Vilayet			Azot'un simgesi	
								Çok ve çeşitli şeyler			Nehir	
"Kırık Kalpler" ünlü bayan şarkıcı	Kuvvet, kudret				Kötülük, şer							
	İstanbul'un bir ilçesi				Hayvanı avcılığa alıştırma işi							
												Rütbesiz asker
Kuzu sesi			Tantal'ın simgesi			İlenmek işi, beddua						
Bağışlama, bağış			Yarım konclu lapçın, mest			Yünden kaba bir kumaş						
				Kılıçarslan (Tv. sunucusu, cansız manken)					Geniş karşıtı			
				Antlaşma					Sri Lanka plakası			
Bağırma, ünlem					Tek, bir olma durumu							Yılın onuncu ayı
Kısaca Milattan Önce					Düz duruma getirilmiş							
		Üstü kapalı anlatma						Kripton'un simgesi			İstikbal, gelecek	
		Avuç içi ile toplamak						Kamu alacaklarının tahsil edilmesi				
Para, akçe						Tayin etmek						
İnsan derisi üzerindeki ince kıl						Bir nota						
			Böbürlenme, yüksekte atma						Hitit			
			Demir'in simgesi						Kısaca Enerji			
Fatih ilçesi sınırları içindeki bir semt	Bir suçu bağışlama			Baryum'un simgesi			Doktor, tabip					
	Kararsızlık ve kuşku bildirir söz			Bir nota			Gelenek					
						İskambil kağıtlarında birli						
						İlaç, çare						
Kalsiyum'un simgesi			Herkesin içinde yapılan									
Halk, amme			Tümör									
				Ham maddeyi işleyip mal üretme								
				Bayram								
Belirgin, açık						Sodyum'un simgesi						
Pakistan plakası						Kısaca Metre						
			 Akalın (Kadın şarkıcı)									

Sizin Bağışınız BİZİM HAYATIMIZ

Aylık düzenli
bağışlarınızla
Lösemili Çocukların
yaşam mücadelesine
destek verin.

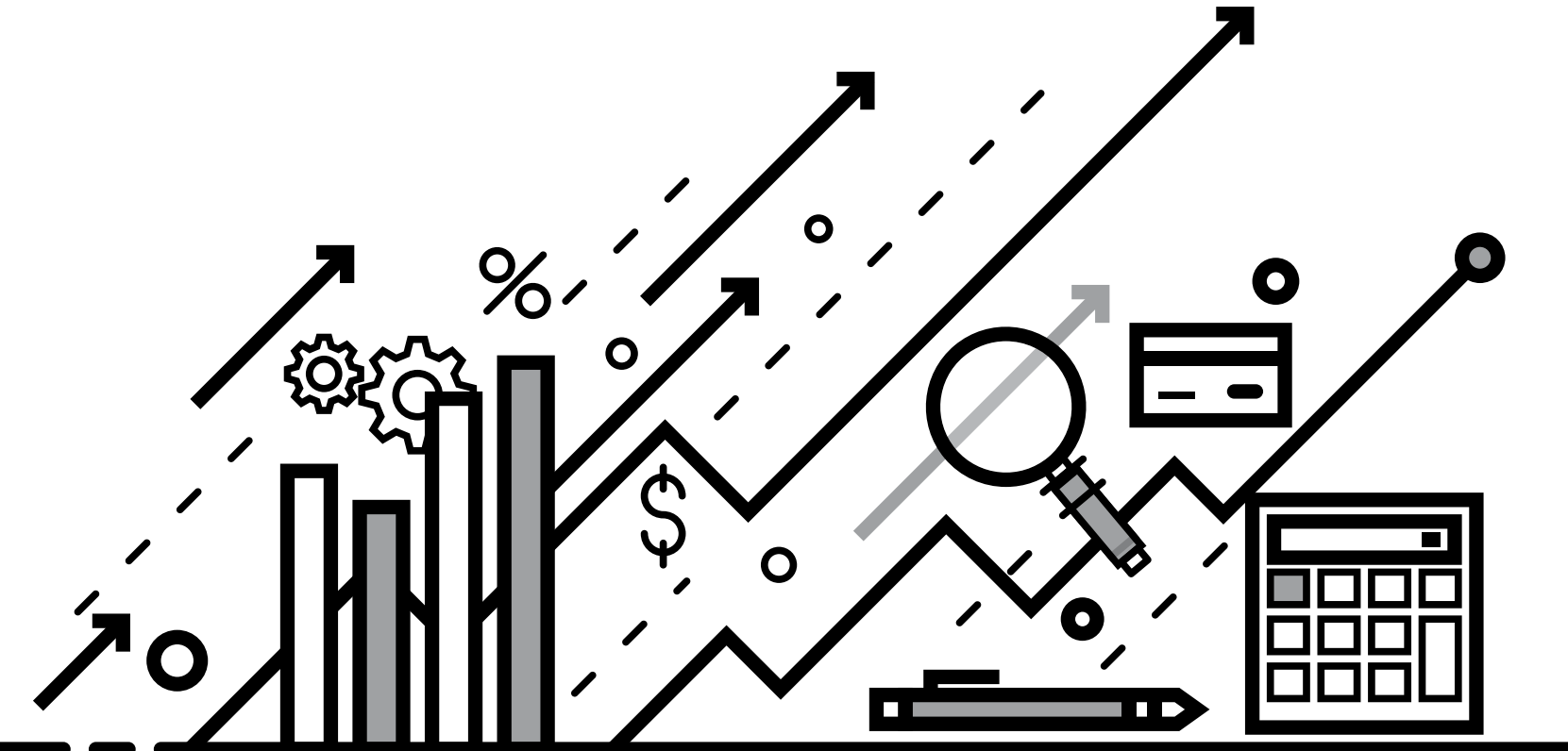

QR kodu okutarak
düzenli bağış
yapabilirsiniz

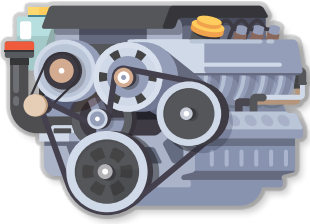

GÖSTERGELER

TEMMUZ 2026

MAKİNE İHRACATI TEMMUZ AYI SONUNDA 16,5 MİLYAR DOLAR OLDU

EN FAZLA İHRACAT, **1,5 MİLYAR DOLARLA** İÇTEN YANMALI MOTORLAR VE AKSAMLARI ÜRÜN GRUBUNDA GERÇEKLEŞTİRİLDİ.

MAKİNE İHRACATININ TÜRKİYE GENEL İHRACATINDAKİ PAYI YÜZDE 10 OLDU.

İHRACATTA İLK BEŞ ÜLKE

ALMANYA
1,9 MİLYAR DOLAR

ABD
1,4 MİLYAR DOLAR

İTALYA
728 MİLYON DOLAR

BİRLEŞİK KRALLIK
642 MİLYON DOLAR

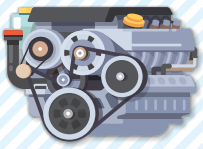

RUSYA
480 MİLYON DOLAR

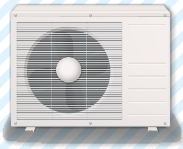

İLK 10 ÜLKE İÇİNDE
İHRACATIN EN FAZLA
ARTTIĞI ÜLKE **%35,3**
İLE **MISIR** OLDU.

EN ÇOK İHRACAT YAPAN BEŞ ALT SEKTÖR

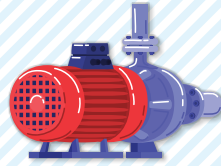
İÇTEN YANMALI MOTORLAR
VE AKSAMLARI
1,5 MİLYAR DOLAR

EVSEL VE ENDÜSTRİYEL
SOĞUTMA MAKİNELERİ
1,3 MİLYAR DOLAR

İNŞAAT VE MADENCİLİK
MAKİNELERİ
1,1 MİLYAR DOLAR

POMPALAR VE
KOMPRESÖRLER
966 MİLYON DOLAR

YIKAMA VE KURUTMA
MAKİNELERİ
846 MİLYON DOLAR

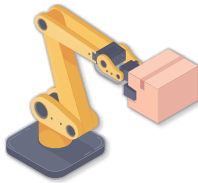
BİRİM FİYATI EN YÜKSEK ALT SEKTÖRLER

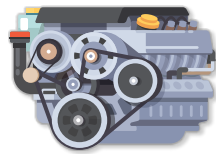
BÜRO
MAKİNELERİ
51,6 DOLAR

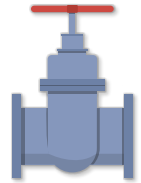
TÜRBİN, TURBOJET,
HİDROLİK SİSTEMLER
35,9 DOLAR

AMBALAJ
MAKİNELERİ
25,0 DOLAR

İÇTEN YANMALI
MOTORLAR VE AKSAMLARI
22,5 DOLAR

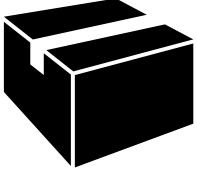
VANALAR VE
ARMATÜRLER
14,8 DOLAR

MAKİNE VE AKSAMLARI SEKTÖRÜ İHRACATI RAKAMLARI
 (2025 VE 2026 YILLARI OCAK-TEMMUZ DÖNEMİ)

 Kaynak: Tüm İhracatçı
 Birlikleri Kayıtları

MAL GRUBU ADI	2025			2026			DEĞİŞİM (%)	
	MİKTAR (BİN TON)	DEĞER (MİLYON \$)	\$/KG	MİKTAR (BİN TON)	DEĞER (MİLYON \$)	\$/KG	MİKTAR	DEĞER
İÇTEN YANMALI MOTORLAR VE AKSAMLARI	70	1.416	20,1	65	1.462	22,5	-7,6	3,3
EVSEL VE ENDÜSTRİYEL SOĞUTMA MAKİNELERİ	258	1.425	5,5	215	1.320	6,1	-16,7	-7,4
İNŞAAT VE MADENCİLİK MAKİNELERİ	196	963	4,9	212	1.102	5,2	8,0	14,4
POMPALAR VE KOMPRESÖRLER	77	858	11,2	83	966	11,6	8,3	12,5
YIKAMA VE KURUTMA MAKİNELERİ	245	954	3,9	198	846	4,3	-19,2	-11,2
TRAKTÖRLER, TARIM VE ORMANCILIK MAKİNELERİ	122	695	5,7	134	829	6,2	10,0	19,4
TÜRBİN, TURBOJET VE HİDROLİK SİSTEMLER	21	647	31,1	22	775	35,9	3,7	19,7
ELEKTRİK MOTORLARI VE JENERATÖRLER	93	593	6,4	66	597	9,0	-28,7	0,7
KLİMA VE SİSTEMLERİ	49	577	11,8	46	586	12,7	-5,8	1,6
TAKIM TEZGÂHLARI	65	613	9,4	53	547	10,4	-18,8	-10,7
GIDA SANAYİSİ MAKİNELERİ	52	478	9,1	55	510	9,2	5,4	6,7
VANALAR VE ARMATÜRLER	35	501	14,3	34	497	14,8	-4,3	-0,6
TEKSTİL VE KONFEKSİYON MAKİNELERİ	96	524	5,5	86	474	5,5	-10,3	-9,7
ISITICILAR VE FIRINLAR	43	403	9,4	36	394	10,8	-14,9	-2,0
YÜK KALDIRMA, TAŞIMA, İSTİFLEME MAKİNELERİ	67	379	5,7	62	359	5,8	-6,7	-5,4
REAKTÖRLER VE KAZANLAR	30	351	11,9	25	295	11,8	-15,1	-16,0
HADDE VE DÖKÜM MAKİNELERİ, KALIPLAR	26	242	9,4	25	222	9,0	-3,9	-8,1
KAUÇUK, PLASTİK, LASTİK İŞLEME MAKİNELERİ	12	143	12,4	13	163	12,2	15,4	14,4
AMBALAJ MAKİNELERİ	8	173	22,2	6	150	25,0	-23,0	-13,4
BÜRO MAKİNELERİ	2	107	57,5	3	137	51,6	42,7	28,1
RULMANLAR	8	92	12,0	6	84	13,2	-17,2	-8,5
KÂĞIT VE MATBAACILIK MAKİNELERİ	7	73	10,4	8	75	9,4	14,5	3,2
DERİ İŞLEME VE İMALAT MAKİNELERİ	1	4	3,4	1	3	3,9	-31,3	-21,8
DİĞER MAKİNELER	172	1.695	9,9	181	1.753	9,7	5,5	3,4
TOPLAM	1.752	13.904	7,9	1.634	14.146	8,7	-6,7	1,7

* Serbest Bölge verileri dâhil değildir.

AMBALAJ MAKİNELERİ

AMBALAJ MAKİNELERİ İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE
(2025 VE 2026 YILLARI OCAK-TEMMUZ DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı
Birlikleri Kayıtları

ÜLKE	2025		2026		DEĞİŞİM (%)	
	MİKTAR (TON)	DEĞER (BİN \$)	MİKTAR (TON)	DEĞER (BİN \$)	MİKTAR	DEĞER
RUSYA	635	21.009	293	9.709	-53,9	-53,8
IRAK	690	13.713	408	8.889	-40,9	-35,2
ABD	244	7.653	290	7.928	19,1	3,6
CEZAYİR	251	10.888	189	7.375	-24,5	-32,3
AZERBAYCAN	132	3.392	130	5.766	-1,3	70,0
ÖZBEKİSTAN	185	3.433	282	4.557	52,1	32,7
KAZAKİSTAN	292	2.749	120	4.543	-58,9	65,2
YUNANİSTAN	26	1.018	101	4.189	285,9	311,6
FAS	73	2.261	286	4.125	292,5	82,4
MISIR	338	6.769	203	4.040	-39,9	-40,3
MAL GRUBU TOPLAMI	7.782	172.740	5.994	149.595	-23,0	-13,4

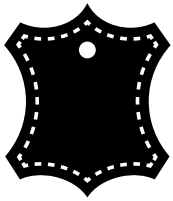

BÜRO MAKİNELERİ

BÜRO MAKİNELERİ İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE (2025 VE 2026 YILLARI OCAK-TEMMUZ DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı
Birlikleri Kayıtları

ÜLKE	2025		2026		DEĞİŞİM (%)	
	MİKTAR (TON)	DEĞER (BİN \$)	MİKTAR (TON)	DEĞER (BİN \$)	MİKTAR	DEĞER
HOLLANDA	73	16.776	78	24.459	6,3	45,8
HONG KONG	33	1.089	34	14.590	3,7	-
KKTC	234	11.524	220	12.174	-5,9	5,6
RUSYA	131	6.188	145	6.151	10,0	-0,6
ALMANYA	58	5.351	68	5.533	16,8	3,4
KIRGIZİSTAN	83	2.804	293	5.461	254,4	94,8
POLONYA	35	1.438	59	4.949	68,8	244,1
AZERBAIJAN	54	3.058	141	3.972	162,3	29,9
ABD	62	1.617	45	3.665	-27,5	126,6
IRAK	78	3.382	97	2.694	23,5	-20,4
MAL GRUBU TOPLAMI	1.866	107.221	2.662	137.378	42,7	28,1

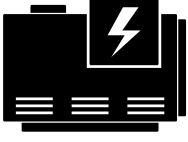

DERİ İŞLEME VE İMALAT MAKİNELERİ

DERİ İŞLEME VE İMALAT MAKİNELERİ İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE (2025 VE 2026 YILLARI OCAK-TEMMUZ DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı
Birlikleri Kayıtları

ÜLKE	2025		2026		DEĞİŞİM (%)	
	MİKTAR (TON)	DEĞER (BİN \$)	MİKTAR (TON)	DEĞER (BİN \$)	MİKTAR	DEĞER
İTALYA	66	305	46	706	-30,5	131,6
SUUDİ ARABİSTAN	33	489	49	352	48,3	-27,9
SURİYE	613	405	257	340	-58,1	-16,0
MISIR	16	24	82	282	424,6	-
RUSYA	53	317	29	209	-44,9	-34,1
ALMANYA	0,2	2	18	157	-	-
MEKSİKA	-	-	10	101	-	-
İRAN	17	16	146	100	759,4	511,3
LÜBNAN	0,4	0,2	20	88	-	-
LİBYA	1	1	10	88	-	-
MAL GRUBU TOPLAMI	1.167	3.994	802	3.122	-31,3	-21,8

ELEKTRİK MOTORLARI VE JENERATÖRLER

ELEKTRİK MOTORLARI VE JENERATÖRLER İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE
(2025 VE 2026 YILLARI OCAK-TEMMUZ DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı
Birlikleri Kayıtları

ÜLKE	2025		2026		DEĞİŞİM (%)	
	MİKTAR (TON)	DEĞER (BİN \$)	MİKTAR (TON)	DEĞER (BİN \$)	MİKTAR	DEĞER
UKRAYNA	14.904	62.465	11.613	89.435	-22,1	43,2
ROMANYA	3.670	22.020	3.150	47.438	-14,2	115,4
ALMANYA	11.475	46.541	4.925	43.268	-57,1	-7,0
KAZAKİSTAN	1.100	14.482	1.379	26.374	25,4	82,1
İTALYA	2.580	18.121	2.576	20.811	-0,2	14,8
MISIR	2.534	16.871	2.869	19.759	13,2	17,1
SUUDİ ARABİSTAN	1.351	12.410	2.066	19.527	52,9	57,4
LİBYA	1.943	16.281	1.862	17.245	-4,1	5,9
FRANSA	3.567	27.221	1.503	16.580	-57,9	-39,1
IRAK	2.041	19.172	1.686	15.639	-17,4	-18,4
MAL GRUBU TOPLAMI	92.802	592.602	66.203	596.641	-28,7	0,7

EVSEL VE ENDÜSTRİYEL SOĞUTMA MAKİNELERİ

EVSEL VE ENDÜSTRİYEL SOĞUTMA MAKİNELERİ İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE
(2025 VE 2026 YILLARI OCAK-TEMMUZ DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı
Birlikleri Kayıtları

ÜLKE	2025		2026		DEĞİŞİM (%)	
	MİKTAR (TON)	DEĞER (BİN \$)	MİKTAR (TON)	DEĞER (BİN \$)	MİKTAR	DEĞER
ALMANYA	19.549	139.313	18.573	149.686	-5,0	7,4
BİRLEŞİK KRALLIK	27.539	153.391	25.509	137.672	-7,4	-10,2
ABD	11.018	130.941	8.830	131.420	-19,9	0,4
İSPANYA	11.665	51.825	13.740	71.383	17,8	37,7
İTALYA	18.956	85.752	13.723	69.391	-27,6	-19,1
MISIR	9.404	46.688	11.828	61.518	25,8	31,8
FRANSA	12.831	70.069	9.302	54.161	-27,5	-22,7
İSVEÇ	9.969	45.302	8.531	39.550	-14,4	-12,7
ROMANYA	8.996	40.298	6.787	33.500	-24,6	-16,9
HOLLANDA	4.378	26.698	4.345	31.726	-0,8	18,8
MAL GRUBU TOPLAMI	258.378	1.425.235	215.138	1.320.292	-16,7	-7,4

GIDA SANAYİSİ MAKİNELERİ

GIDA SANAYİSİ MAKİNELERİ İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE (2025 VE 2026 YILLARI OCAK-TEMMUZ DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı
Birlikleri Kayıtları

ÜLKE	2025		2026		DEĞİŞİM (%)	
	MİKTAR (TON)	DEĞER (BİN \$)	MİKTAR (TON)	DEĞER (BİN \$)	MİKTAR	DEĞER
KAZAKİSTAN	3.804	33.096	6.016	49.755	58,1	50,3
RUSYA	3.191	42.432	2.161	32.176	-32,3	-24,2
ÖZBEKİSTAN	4.815	31.807	5.026	32.111	4,4	1,0
CEZAYİR	1.781	26.989	1.290	16.175	-27,6	-40,1
MISIR	1.669	13.502	1.749	15.860	4,8	17,5
SUUDİ ARABİSTAN	901	11.664	1.240	15.514	37,6	33,0
IRAK	3.603	21.772	2.499	15.032	-30,6	-31,0
İRAN	1.075	11.283	877	14.552	-18,4	29,0
NİJERYA	156	2.253	1.455	11.636	830,0	416,4
TÜRKMENİSTAN	655	5.227	1.334	11.440	103,8	118,8
MAL GRUBU TOPLAMI	52.275	477.566	55.110	509.584	5,4	6,7

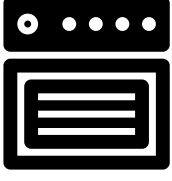

HADDE VE DÖKÜM MAKİNELERİ, KALIPLAR

HADDE VE DÖKÜM MAKİNELERİ, KALIPLAR İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE (2025 VE 2026 YILLARI OCAK-TEMMUZ DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı
Birlikleri Kayıtları

ÜLKE	2025		2026		DEĞİŞİM (%)	
	MİKTAR (TON)	DEĞER (BİN \$)	MİKTAR (TON)	DEĞER (BİN \$)	MİKTAR	DEĞER
ALMANYA	3.578	26.873	2.116	21.095	-40,9	-21,5
IRAK	705	7.307	2.333	15.993	230,8	118,9
RUSYA	837	18.752	652	14.807	-22,0	-21,0
AVUSTURYA	478	3.523	2.513	13.088	425,5	271,5
CEZAYİR	1.082	13.430	647	9.800	-40,2	-27,0
BULGARİSTAN	282	5.187	368	8.633	30,3	66,4
ABD	3.533	20.999	1.337	8.169	-62,2	-61,1
MISIR	1.419	9.614	1.042	7.890	-26,6	-17,9
İTALYA	1.374	11.328	747	7.871	-45,7	-30,5
FAS	240	3.215	903	6.394	276,4	98,9
MAL GRUBU TOPLAMI	25.652	241.527	24.663	221.957	-3,9	-8,1

ISITICILAR VE FIRINLAR

ISITICILAR VE FIRINLAR İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE
(2025 VE 2026 YILLARI OCAK-TEMMUZ DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı
Birlikleri Kayıtları

ÜLKE	2025		2026		DEĞİŞİM (%)	
	MİKTAR (TON)	DEĞER (BİN \$)	MİKTAR (TON)	DEĞER (BİN \$)	MİKTAR	DEĞER
ALMANYA	4.628	37.608	6.033	52.332	30,3	39,2
ABD	4.554	33.462	1.829	25.450	-59,8	-23,9
RUSYA	2.935	45.015	1.434	23.557	-51,1	-47,7
FRANSA	2.374	16.777	2.539	21.071	7,0	25,6
İSPANYA	769	7.111	1.251	15.063	62,7	111,8
POLONYA	1.185	10.282	1.096	12.247	-7,5	19,1
MISIR	864	7.755	1.019	9.978	18,0	28,7
ÜRDÜN	367	2.401	1.016	9.291	177,0	286,9
İTALYA	730	7.205	721	8.972	-1,3	24,5
AZERBAIJAN	814	9.854	820	8.967	0,7	-9,0
MAL GRUBU TOPLAMI	42.744	402.528	36.384	394.377	-14,9	-2,0

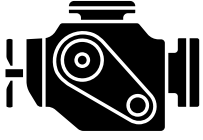

İNŞAAT VE MADENCİLİK MAKİNELERİ

İNŞAAT VE MADENCİLİK MAKİNELERİ İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE
(2025 VE 2026 YILLARI OCAK-TEMMUZ DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı
Birlikleri Kayıtları

ÜLKE	2025		2026		DEĞİŞİM (%)	
	MİKTAR (TON)	DEĞER (BİN \$)	MİKTAR (TON)	DEĞER (BİN \$)	MİKTAR	DEĞER
ALMANYA	15.914	79.326	17.796	92.744	11,8	16,9
RUSYA	7.499	67.751	5.539	50.142	-26,1	-26,0
EGE SERBEST BÖLGESİ	13.974	56.691	11.958	50.114	-14,4	-11,6
CEZAYİR	6.427	32.537	8.298	48.926	29,1	50,4
ABD	7.246	35.099	10.369	46.892	43,1	33,6
FRANSA	5.419	29.655	6.786	37.928	25,2	27,9
AVUSTURYA	5.425	28.557	6.277	35.578	15,7	24,6
LİBYA	5.446	20.328	7.483	35.239	37,4	73,4
MISIR	9.360	14.069	10.062	34.299	7,5	143,8
İSPANYA	3.220	18.489	5.147	31.325	59,8	69,4
MAL GRUBU TOPLAMI	195.932	963.154	211.525	1.102.159	8,0	14,4

İÇTEN YANMALI MOTORLAR VE AKSAMLARI

İÇTEN YANMALI MOTORLAR VE AKSAMLARI İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE (2025 VE 2026 YILLARI OCAK-TEMMUZ DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı
Birlikleri Kayıtları

ÜLKE	2025		2026		DEĞİŞİM (%)	
	MİKTAR (TON)	DEĞER (BİN \$)	MİKTAR (TON)	DEĞER (BİN \$)	MİKTAR	DEĞER
ALMANYA	18.913	596.894	18.025	659.393	-4,7	10,5
ABD	2.542	121.380	2.628	146.731	3,4	20,9
ROMANYA	7.215	135.690	5.520	111.978	-23,5	-17,5
İTALYA	2.393	69.737	2.600	89.029	8,6	27,7
BİRLEŞİK KRALLIK	8.965	39.573	9.757	44.878	8,8	13,4
GÜNEY KORE	291	14.261	363	44.343	24,7	210,9
İSPANYA	7.674	118.650	3.699	40.158	-51,8	-66,2
POLONYA	1.195	33.050	1.361	29.836	13,9	-9,7
MEKSİKA	881	32.092	564	28.882	-35,9	-10,0
SLOVENYA	298	6.790	1.063	23.117	256,8	240,5
MAL GRUBU TOPLAMI	70.464	1.415.841	65.118	1.462.224	-7,6	3,3

KÂĞIT VE MATBAACILIK MAKİNELERİ

KÂĞIT VE MATBAACILIK MAKİNELERİ İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE
(2025 VE 2026 YILLARI OCAK-TEMMUZ DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı
Birlikleri Kayıtları

ÜLKE	2025		2026		DEĞİŞİM (%)	
	MİKTAR (TON)	DEĞER (BİN \$)	MİKTAR (TON)	DEĞER (BİN \$)	MİKTAR	DEĞER
ALMANYA	767	5.746	1.279	9.886	66,7	72,1
RUSYA	386	9.846	302	7.163	-21,9	-27,2
BİRLEŞİK KRALLIK	832	11.223	325	3.906	-60,9	-65,2
ABD	17	397	146	3.906	757,3	883,0
BELARUS	7	175	132	3.244	-	-
İSPANYA	132	725	493	2.997	274,1	313,6
FAS	41	1.088	140	2.858	240,5	162,8
HİNDİSTAN	163	606	285	2.678	75,2	342,1
ÇİN	97	901	467	2.487	380,7	176,0
KENYA	2	49	91	1.820	-	-
MAL GRUBU TOPLAMI	7.034	73.006	8.055	75.366	14,5	3,2

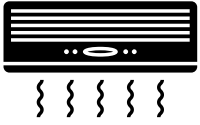

KAUÇUK, PLASTİK, LASTİK İŞLEME MAKİNELERİ

KAUÇUK, PLASTİK, LASTİK İŞLEME MAKİNELERİ İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE
(2025 VE 2026 YILLARI OCAK-TEMMUZ DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı
Birlikleri Kayıtları

ÜLKE	2025		2026		DEĞİŞİM (%)	
	MİKTAR (TON)	DEĞER (BİN \$)	MİKTAR (TON)	DEĞER (BİN \$)	MİKTAR	DEĞER
MACARİSTAN	28	758	1.915	17.137	-	-
RUSYA	832	19.681	599	13.651	-28,1	-30,6
ABD	544	7.708	852	11.004	56,6	42,8
BİRLEŞİK KRALLIK	88	1.881	279	6.918	216,0	267,8
ROMANYA	287	6.003	377	6.702	31,5	11,6
ALMANYA	303	4.664	496	6.398	63,4	37,2
BULGARİSTAN	256	3.713	448	5.004	75,1	34,8
SURİYE	1.797	2.216	1.335	4.926	-25,7	122,3
BELARUS	124	1.140	142	4.197	14,3	268,1
SLOVAKYA	88	1.118	303	4.139	246,0	270,2
MAL GRUBU TOPLAMI	11.551	142.754	13.331	163.306	15,4	14,4

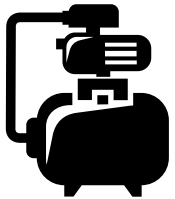

KLİMA VE SİSTEMLERİ

KLİMA VE SİSTEMLERİ İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE (2025 VE 2026 YILLARI OCAK-TEMMUZ DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı
Birlikleri Kayıtları

ÜLKE	2025		2026		DEĞİŞİM (%)	
	MİKTAR (TON)	DEĞER (BİN \$)	MİKTAR (TON)	DEĞER (BİN \$)	MİKTAR	DEĞER
İTALYA	8.622	99.050	9.067	115.586	5,2	16,7
İSPANYA	6.912	78.523	6.550	84.028	-5,2	7,0
FRANSA	4.627	62.003	5.760	71.883	24,5	15,9
ALMANYA	2.728	39.226	2.887	41.984	5,8	7,0
BİRLEŞİK KRALLIK	662	7.998	1.980	23.716	199,2	196,5
AVUSTURYA	1.978	21.072	1.745	19.976	-11,7	-5,2
BULGARİSTAN	1.708	20.020	1.596	19.701	-6,6	-1,6
BELÇİKA	2.199	23.562	1.552	19.134	-29,4	-18,8
PORTEKİZ	1.110	13.962	1.092	16.313	-1,6	16,8
ROMANYA	1.650	15.746	1.490	14.834	-9,7	-5,8
MAL GRUBU TOPLAMI	48.891	576.500	46.065	585.861	-5,8	1,6

POMPALAR VE KOMPRESÖRLER

POMPALAR VE KOMPRESÖRLER İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE (2025 VE 2026 YILLARI OCAK-TEMMUZ DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı
Birlikleri Kayıtları

ÜLKE	2025		2026		DEĞİŞİM (%)	
	MİKTAR (TON)	DEĞER (BİN \$)	MİKTAR (TON)	DEĞER (BİN \$)	MİKTAR	DEĞER
ALMANYA	17.125	210.035	17.450	219.616	1,9	4,6
ABD	3.574	56.172	5.988	104.333	67,5	85,7
RUSYA	3.880	48.482	3.341	43.573	-13,9	-10,1
İTALYA	2.315	23.438	2.660	26.857	14,9	14,6
MISIR	2.167	18.475	2.870	23.995	32,4	29,9
FRANSA	1.914	19.542	2.523	22.059	31,8	12,9
EGE SERBEST BÖLGESİ	1.989	15.302	2.125	21.213	6,8	38,6
POLONYA	2.095	19.685	1.953	19.659	-6,8	-0,1
IRAK	2.484	22.182	2.057	17.762	-17,2	-19,9
ROMANYA	2.219	16.110	2.649	17.416	19,4	8,1
MAL GRUBU TOPLAMI	76.861	858.352	83.226	965.527	8,3	12,5

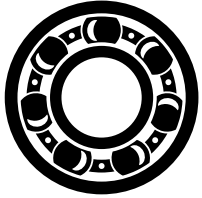

REAKTÖRLER VE KAZANLAR

REAKTÖRLER VE KAZANLAR İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE (2025 VE 2026 YILLARI OCAK-TEMMUZ DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı
Birlikleri Kayıtları

ÜLKE	2025		2026		DEĞİŞİM (%)	
	MİKTAR (TON)	DEĞER (BİN \$)	MİKTAR (TON)	DEĞER (BİN \$)	MİKTAR	DEĞER
ALMANYA	3.172	54.657	2.992	53.273	-5,6	-2,5
BİRLEŞİK KRALLIK	4.361	67.058	3.728	50.955	-14,5	-24,0
ÖZBEKİSTAN	928	7.708	1.372	20.399	47,9	164,6
POLONYA	2.028	23.794	1.634	15.074	-19,4	-36,6
İTALYA	1.454	21.813	817	12.887	-43,9	-40,9
SLOVAKYA	1.072	12.088	958	11.294	-10,6	-6,6
ROMANYA	1.681	18.605	1.075	10.692	-36,1	-42,5
İSPANYA	910	12.785	634	10.001	-30,4	-21,8
FRANSA	760	9.571	1.011	8.883	33,0	-7,2
MACARİSTAN	474	6.085	512	7.125	8,0	17,1
MAL GRUBU TOPLAMI	29.503	351.071	25.036	294.740	-15,1	-16,0

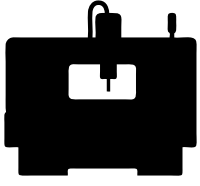

RULMANLAR

RULMANLAR İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE (2025 VE 2026 YILLARI OCAK-TEMMUZ DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı
Birlikleri Kayıtları

ÜLKE	2025		2026		DEĞİŞİM (%)	
	MİKTAR (TON)	DEĞER (BİN \$)	MİKTAR (TON)	DEĞER (BİN \$)	MİKTAR	DEĞER
ALMANYA	1.675	21.654	1.412	20.629	-15,7	-4,7
ABD	638	8.205	476	6.091	-25,4	-25,8
RUSYA	446	9.195	279	6.070	-37,5	-34,0
ROMANYA	292	2.227	437	3.437	49,6	54,3
İRAN	534	5.302	191	3.231	-64,3	-39,1
ÇEKYA	348	3.109	352	3.069	0,9	-1,3
BELARUS	126	2.610	124	2.862	-1,3	9,7
FRANSA	161	2.130	169	2.509	5,5	17,8
POLONYA	437	3.200	300	2.362	-31,2	-26,2
HOLLANDA	68	1.624	173	2.217	153,7	36,5
MAL GRUBU TOPLAMI	7.648	91.618	6.330	83.851	-17,2	-8,5

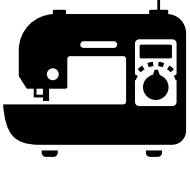
TAKIM TEZGÂHLARI

TAKIM TEZGÂHLARI İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE (2025 VE 2026 YILLARI OCAK-TEMMUZ DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı
Birlikleri Kayıtları

ÜLKE	2025		2026		DEĞİŞİM (%)	
	MİKTAR (TON)	DEĞER (BİN \$)	MİKTAR (TON)	DEĞER (BİN \$)	MİKTAR	DEĞER
ABD	4.526	53.627	3.210	35.697	-29,1	-33,4
ALMANYA	3.248	32.236	2.921	31.540	-10,1	-2,2
RUSYA	4.297	50.248	1.711	23.050	-60,2	-54,1
POLONYA	2.162	20.475	2.122	20.160	-1,8	-1,5
ROMANYA	4.623	20.027	1.977	19.538	-57,2	-2,4
BULGARİSTAN	1.588	15.509	1.854	18.648	16,8	20,2
İSPANYA	1.688	19.150	1.482	18.075	-12,2	-5,6
İTALYA	2.827	20.223	2.311	17.596	-18,3	-13,0
PAKİSTAN	118	9.158	657	16.800	455,3	83,4
KAZAKİSTAN	1.003	11.306	723	15.830	-27,9	40,0
MAL GRUBU TOPLAMI	64.934	612.943	52.708	547.200	-18,8	-10,7

TEKSTİL VE KONFEKSİYON MAKİNELERİ

TEKSTİL VE KONFEKSİYON MAKİNELERİ İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE
(2025 VE 2026 YILLARI OCAK-TEMMUZ DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

ÜLKE	2025		2026		DEĞİŞİM (%)	
	MİKTAR (TON)	DEĞER (BİN \$)	MİKTAR (TON)	DEĞER (BİN \$)	MİKTAR	DEĞER
BİRLEŞİK KRALLIK	16.267	79.263	15.219	76.765	-6,4	-3,2
MISIR	9.907	43.314	10.102	52.930	2,0	22,2
ALMANYA	6.218	34.249	4.897	27.463	-21,2	-19,8
RUSYA	5.197	40.763	3.482	23.761	-33,0	-41,7
ÖZBEKİSTAN	1.950	19.226	2.680	19.708	37,4	2,5
İTALYA	3.571	20.247	3.168	19.323	-11,3	-4,6
BANGLADEŞ	1.081	12.686	1.281	18.163	18,6	43,2
FRANSA	4.420	22.045	3.092	17.040	-30,0	-22,7
PAKİSTAN	4.311	17.520	3.777	15.145	-12,4	-13,6
HİNDİSTAN	4.582	20.436	3.771	13.598	-17,7	-33,5
MAL GRUBU TOPLAMI	95.603	524.494	85.735	473.662	-10,3	-9,7

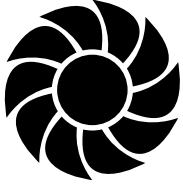

TRAKTÖRLER, TARIM VE ORMANCILIK MAKİNELERİ

TRAKTÖRLER, TARIM VE ORMANCILIK MAKİNELERİ İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE
(2025 VE 2026 YILLARI OCAK-TEMMUZ DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

ÜLKE	2025		2026		DEĞİŞİM (%)	
	MİKTAR (TON)	DEĞER (BİN \$)	MİKTAR (TON)	DEĞER (BİN \$)	MİKTAR	DEĞER
ABD	9.297	68.868	14.158	137.471	52,3	99,6
İTALYA	13.576	111.705	13.977	129.449	3,0	15,9
AZERBAYCAN	7.394	35.210	7.523	36.533	1,7	3,8
RUSYA	3.870	25.587	3.072	21.175	-20,6	-17,2
ÖZBEKİSTAN	4.814	22.479	3.932	19.601	-18,3	-12,8
FRANSA	3.884	18.722	3.634	17.092	-6,4	-8,7
GÜRCİSTAN	1.964	9.148	3.434	16.475	74,8	80,1
GÜNEY AFRİKA	1.292	7.853	2.481	16.236	92,0	106,7
ALMANYA	3.079	11.966	3.529	15.129	14,6	26,4
CEZAYİR	1.997	10.145	3.506	14.511	75,6	43,0
MAL GRUBU TOPLAMI	121.751	694.596	133.940	829.221	10,0	19,4

TÜRBİN, TURBOJET, HİDROLİK SİSTEMLER

TÜRBİN, TURBOJET, HİDROLİK SİSTEMLER İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE
(2025 VE 2026 YILLARI OCAK-TEMMUZ DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı
Birlikleri Kayıtları

ÜLKE	2025		2026		DEĞİŞİM (%)	
	MİKTAR (TON)	DEĞER (BİN \$)	MİKTAR (TON)	DEĞER (BİN \$)	MİKTAR	DEĞER
ABD	886	304.194	928	478.258	4,8	57,2
ALMANYA	5.935	60.310	6.081	79.771	2,4	32,3
BELÇİKA	267	14.165	248	30.051	-7,2	112,2
FRANSA	538	45.791	365	20.022	-32,1	-56,3
BAE	120	2.543	165	13.691	37,2	438,3
ÇİN	206	7.503	351	11.301	70,8	50,6
HOLLANDA	1.127	11.138	717	10.276	-36,4	-7,7
KANADA	105	8.167	165	8.845	57,9	8,3
BİRLEŞİK KRALLIK	363	4.174	369	8.170	1,5	95,7
SURİYE	574	387	387	6.321	-32,6	-
MAL GRUBU TOPLAMI	20.794	647.285	21.569	774.517	3,7	19,7

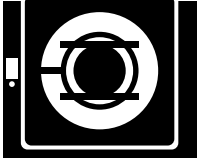

VANALAR VE ARMATÜRLER

VANALAR VE ARMATÜRLER İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE
(2025 VE 2026 YILLARI OCAK-TEMMUZ DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı
Birlikleri Kayıtları

ÜLKE	2025		2026		DEĞİŞİM (%)	
	MİKTAR (TON)	DEĞER (BİN \$)	MİKTAR (TON)	DEĞER (BİN \$)	MİKTAR	DEĞER
ALMANYA	4.234	55.924	4.080	62.664	-3,6	12,1
IRAK	2.795	39.096	1.873	26.531	-33,0	-32,1
FRANSA	1.131	19.175	1.226	23.267	8,4	21,3
RUSYA	1.256	28.953	1.039	20.770	-17,3	-28,3
MISIR	1.129	19.265	1.535	19.159	35,9	-0,5
BİRLEŞİK KRALLIK	792	13.560	853	18.959	7,7	39,8
İSPANYA	1.516	17.724	1.601	17.628	5,6	-0,5
ABD	659	12.018	849	16.353	28,8	36,1
AZERBAYCAN	1.136	15.554	1.288	15.636	13,4	0,5
ÖZBEKİSTAN	831	11.099	1.044	15.264	25,6	37,5
MAL GRUBU TOPLAMI	35.131	500.632	33.635	497.422	-4,3	-0,6

YIKAMA VE KURUTMA MAKİNELERİ

YIKAMA VE KURUTMA MAKİNELERİ İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE
(2025 VE 2026 YILLARI OCAK-TEMMUZ DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

ÜLKE	2025		2026		DEĞİŞİM (%)	
	MİKTAR (TON)	DEĞER (BİN \$)	MİKTAR (TON)	DEĞER (BİN \$)	MİKTAR	DEĞER
BİRLEŞİK KRALLIK	36.741	131.482	32.031	119.508	-12,8	-9,1
İSPANYA	25.450	92.923	17.653	72.421	-30,6	-22,1
ALMANYA	23.470	92.136	15.689	67.066	-33,2	-27,2
İTALYA	17.425	66.791	13.990	60.613	-19,7	-9,2
FRANSA	16.431	64.328	12.977	53.778	-21,0	-16,4
POLONYA	2.754	15.292	6.283	38.275	128,1	150,3
HİNDİSTAN	8.956	39.399	7.760	35.277	-13,4	-10,5
MISIR	4.665	18.667	7.671	34.848	64,4	86,7
FAS	8.264	27.251	6.904	23.780	-16,5	-12,7
İSVEÇ	7.650	31.467	5.392	22.922	-29,5	-27,2
MAL GRUBU TOPLAMI	244.508	953.520	197.587	846.267	-19,2	-11,2

YÜK KALDIRMA, TAŞIMA, İSTİFLEME MAKİNELERİ

YÜK KALDIRMA, TAŞIMA, İSTİFLEME MAKİNELERİ İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE
(2025 VE 2026 YILLARI OCAK-TEMMUZ DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

ÜLKE	2025		2026		DEĞİŞİM (%)	
	MİKTAR (TON)	DEĞER (BİN \$)	MİKTAR (TON)	DEĞER (BİN \$)	MİKTAR	DEĞER
ABD	1.822	16.617	3.480	25.949	90,9	56,2
RUSYA	5.930	34.392	4.940	23.147	-16,7	-32,7
ALMANYA	1.918	10.557	2.080	14.361	8,4	36,0
MISIR	1.139	6.129	3.062	12.694	168,8	107,1
SUUDİ ARABİSTAN	3.701	18.870	1.496	12.531	-59,6	-33,6
CEZAYİR	3.404	17.675	2.401	10.890	-29,5	-38,4
FAS	1.080	6.490	1.542	10.880	42,8	67,6
IRAK	2.238	13.320	1.995	10.319	-10,9	-22,5
BULGARİSTAN	1.932	10.352	2.087	10.259	8,0	-0,9
LİBYA	2.912	14.441	2.012	10.226	-30,9	-29,2
MAL GRUBU TOPLAMI	66.769	379.070	62.279	358.746	-6,7	-5,4

MAKİNE SEKTÖRÜ TAMAMI İTİBARIYLA İHRACAT GERÇEKLEŞTİRİLEN İLK 20 ÜLKE
 (2025 VE 2026 YILLARI OCAK-TEMMUZ DÖNEMİ)

 Kaynak: Tüm İhracatçı
 Birlikleri Kayıtları

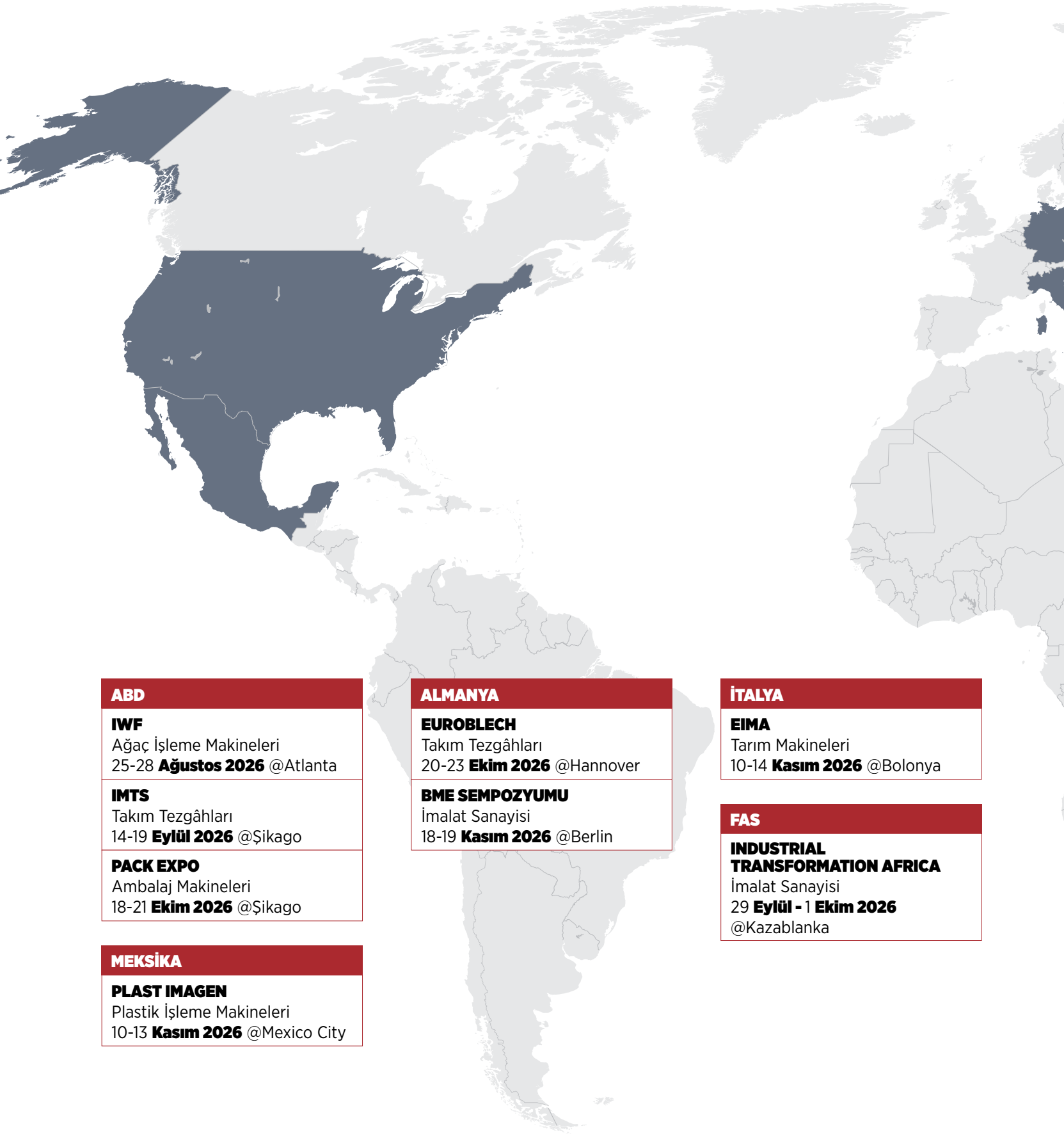
ÜLKE	2025		2026		DEĞİŞİM (%)	
	MİKTAR (BİN TON)	DEĞER (MİLYON \$)	MİKTAR (BİN TON)	DEĞER (MİLYON \$)	MİKTAR	DEĞER
ALMANYA	176	1.804	166	1.956	-5,4	8,4
ABD	65	1.054	71	1.358	10,5	28,9
İTALYA	95	684	88	728	-6,6	6,5
BİRLEŞİK KRALLIK	121	650	112	642	-7,5	-1,2
RUSYA	62	693	42	480	-32,2	-30,8
FRANSA	70	524	62	478	-11,0	-8,6
İSPANYA	74	553	64	471	-13,4	-14,7
ROMANYA	56	446	44	403	-22,3	-9,5
MISIR	53	288	65	390	22,6	35,3
POLONYA	44	388	39	324	-11,0	-16,5
IRAK	56	353	36	245	-35,1	-30,6
HOLLANDA	26	206	26	231	1,0	12,0
AZERBAYCAN	26	211	26	224	0,4	6,0
UKRAYNA	32	185	29	222	-9,3	20,0
ÖZBEKİSTAN	26	221	25	222	-4,3	0,5
FAS	35	220	33	213	-4,9	-3,3
KAZAKİSTAN	19	181	19	212	3,2	17,0
CEZAYİR	27	222	26	192	-6,2	-13,2
BULGARİSTAN	25	186	24	190	-6,6	1,9
SUUDİ ARABİSTAN	24	190	19	182	-22,7	-4,2

TÜRKİYE'NİN ÜLKELERE GÖRE GENEL İHRACATI
 (2025 VE 2026 YILLARI OCAK-TEMMUZ DÖNEMİ)

 Kaynak: Tüm İhracatçı
 Birlikleri Kayıtları

ÜLKE	2025		2026	
	MİKTAR (BİN TON)	DEĞER (MİLYON \$)	MİKTAR (BİN TON)	DEĞER (MİLYON \$)
ALMANYA	2.476	11.495	2.371	12.001
ABD	8.022	7.539	8.299	8.251
BİRLEŞİK KRALLIK	2.565	7.956	2.880	8.036
İTALYA	6.509	7.336	6.208	7.777
İSPANYA	4.319	5.961	4.172	6.375
FRANSA	1.801	5.866	1.506	6.221
IRAK	3.791	5.651	2.810	4.925
ROMANYA	4.199	4.638	2.968	4.442
HOLLANDA	2.527	4.174	1.811	4.226
POLONYA	920	3.451	1.006	3.743
RUSYA	1.637	3.303	1.450	3.276
BULGARİSTAN	2.153	2.595	2.384	2.990
BELÇİKA	1.628	2.750	1.139	2.586
UKRAYNA	1.644	1.845	1.535	2.508
FAS	1.486	2.178	1.621	2.433
MISIR	1.487	1.862	1.804	2.349
BAE	749	4.465	497	2.306
ÇİN	4.767	1.655	4.804	2.157
YUNANİSTAN	1.683	2.118	1.547	2.030
SUUDİ ARABİSTAN	1.052	1.577	689	1.744
DİĞER	34.895	46.955	37.570	50.666
TOPLAM	90.308	135.372	89.072	141.041

Not: Serbest Bölgeler verileri hariçtir.

ABD**IWF**

Ağaç İşleme Makineleri
25-28 **Ağustos 2026** @Atlanta

IMTS

Takım Tezgâhları
14-19 **Eylül 2026** @Şikago

PACK EXPO

Ambalaj Makineleri
18-21 **Ekim 2026** @Şikago

MEKSİKA**PLAST IMAGEN**

Plastik İşleme Makineleri
10-13 **Kasım 2026** @Mexico City

ALMANYA**EUROBLECH**

Takım Tezgâhları
20-23 **Ekim 2026** @Hannover

BME SEMPOZYUMU

İmalat Sanayisi
18-19 **Kasım 2026** @Berlin

İTALYA**EIMA**

Tarım Makineleri
10-14 **Kasım 2026** @Bolonya

FAS**INDUSTRIAL TRANSFORMATION AFRICA**

İmalat Sanayisi
29 **Eylül** - 1 **Ekim 2026**
@Kazablanka

ÇEKYA

MSV

Sanayi Fuarı
6-9 **Ekim 2026** @Brno

BAE

WETEX

Su Teknolojileri
20-22 **Ekim 2026** @Dubai

SUUDİ ARABİSTAN

ITSA SAUDIA ARABIA

Endüstriyel Otomasyon
30 **Kasım-2 Aralık 2026** @Riyad

ÖZBEKİSTAN

CAITME

Tekstil Makineleri
8-10 **Eylül 2026** @Taşkent

MOĞOLİSTAN

MINING WEEK & MINEPRO 2026

Madencilik Makineleri
16-18 **Eylül 2026** @Ulanbator

HİNDİSTAN

INDIA ITME

Tekstil Makineleri
4-9 **Aralık 2026** @Greater Noida

ÇİN

PTC ASIA

Güç Aktarma ve Hidrolik Sistemler
3-6 **Kasım 2026** @Şanghay

BAUMA CHINA

İnşaat Makineleri
24-27 **Kasım 2026** @Şanghay

ADRESLER

Makine İhracatçıları Birliği (MAİB).....	0312 447 27 40.....	www.makinebirlik.org
Türkiye'nin Makinecileri.....	0312 447 27 40.....	www.turkiyeninmakinecileri.org
Türkiye Makina Federasyonu (MAKFED).....	0312 426 40 50.....	www.makfed.org
TURQUM®	0312 447 27 40.....	www.turqum.com

RESMİ KURUMLAR

Ticaret Bakanlığı.....	0312 204 75 00.....	www.ticaret.gov.tr
Hazine ve Maliye Bakanlığı.....	0312 204 60 00.....	www.hmb.gov.tr
Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı.....	444 61 00.....	www.sanayi.gov.tr
Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı.....	0312 294 50 00.....	www.sbb.gov.tr
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB).....	0312 218 20 00.....	www.tobb.org.tr
Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK).....	0212 339 50 00.....	www.deik.org.tr
Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA).....	0312 939 70 00.....	www.tika.gov.tr
Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK).....	0312 454 70 00.....	www.tuik.gov.tr
Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK).....	0312 468 53 00.....	www.tubitak.gov.tr

SEKTÖREL ÖRGÜTLER

Ağaç İşleme Makine Sanayicileri Derneği (AİMSAD).....	0216 511 56 12.....	www.aimsad.org
Akışkan Gücü Derneği (AKDER).....	0505 050 34 23.....	www.akder.org
Ambalaj Makinecileri Derneği (AMD).....	0216 545 49 48.....	www.amd.org.tr
Anadolu Asansörcüler Derneği (ANASDER).....	0312 232 06 40.....	www.anasder.org.tr
Anadolu Un Sanayicileri Derneği (AUSD).....	0312 281 04 68.....	www.ausd.org.tr
Araç ve Araç Üstü Ekipman ve İş Makinaları Üreticileri Birliği Derneği (ARÜSDER).....	0549 381 59 59.....	www.arusder.org.tr
Asansör ve Yürüyen Merdiven Sanayicileri Derneği (AYSAD).....	0216 326 49 51.....	www.aysad.org.tr
Bağlantı Elemanları Sanayici ve İş İnsanları Derneği (BESİAD).....	0212 609 06 35.....	www.besiadturkey.com
Elektrik Motorları Sanayicileri Derneği (EMOSAD).....	info@emosad.org.....	www.emosad.org
Elektrikli Vinç İmalatçıları Birliği Derneği (TEVİD).....	0312 267 29 29.....	www.tevid.org.tr
Endüstriyel Fırın Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (EFSİAD).....	0533 415 19 30.....	www.efsiad.org.tr
Endüstriyel Otomasyon Sanayicileri Derneği (ENOSAD).....	0216 469 46 96.....	www.enosad.org.tr
İklimlendirme, Soğutma, Klima İmalatçıları Derneği (İSKİD).....	0216 469 44 96.....	www.iskid.org.tr
İstanbul Madeni Eşya Sanatkarları (İMES) Sanayi Sitesi.....	0216 364 33 47.....	www.imes.org
İstif Makinaları Distribütörleri ve İmalatçıları Derneği (İSDER).....	0216 467 09 46.....	www.isder.org.tr
İş ve İnşaat Makineleri Kümelenmesi (İŞİM).....	0312 385 50 90.....	www.isim.org.tr
İş Makinaları Mühendisleri Birliği (İMMB).....	0530 412 47 83.....	www.ismakinalari.org.tr
Kazan ve Basıncılı Kap Sanayicileri Derneği (KBSD).....	0532 689 25 73.....	www.kbsb.org.tr
Makina İmalatçıları Birliği (MİB).....	0312 468 37 49.....	www.mib.org.tr
OSTİM Organize Sanayi Bölgesi (OSTİM).....	0312 385 50 90.....	www.ostim.org.tr
Plastik Sanayicileri Derneği (PAGDER).....	444 20 85.....	www.pagder.org
Robot Entegratörleri ve Yüksek Teknolojili Sistem Üreticileri Derneği (ROBODER).....	0531 640 44 40.....	www.roboder.org.tr
Sağlık Gereçleri Üreticileri ve Temsilcileri Derneği (SADER).....	0312 433 77 88.....	www.sader.org.tr
Savunma, Havacılık ve Uzay Kümelenmesi (SAHA İstanbul).....	0216 999 70 17.....	www.sahaistanbul.org.tr
Sakarya 2. Organize Sanayi Bölgesi (S2OSB).....	0264 654 58 33.....	www.s2osb.org.tr
Sakarya Makina İmalatçıları Birliği (SAMİB).....	0264 241 05 57.....	www.samib.org.tr
Tekstil Makine ve Aksesuarları Sanayicileri Derneği (TEMSAD).....	0212 552 76 60.....	www.temsad.com
Tüm Asansör Sanayici ve İş İnsanları Derneği (TASİAD).....	0216 324 94 36.....	www.tasiad.org.tr
Tüm Mermer Doğaltaş ve Makinaları Üreticileri Birliği (TÜMMER).....	0312 440 83 63.....	www.tummer.org.tr
Tüm Tıbbi Cihaz Üretici ve Tedarikçi Dernekleri Federasyonu (TÜMDEF).....	0312 468 69 84.....	www.tumdef.org
TOBB Türkiye Makine ve Teçhizat İmalatı Meclisi.....	0312 218 20 00.....	www.tobb.org.tr
Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB).....	0312 418 12 75.....	www.tmmob.org.tr
Türk Pompa ve Vana Sanayicileri Derneği (POMSAD).....	0312 255 10 73.....	www.pomsad.org.tr
Türkiye Döküm Sanayicileri Derneği (TÜDÖKSAD).....	0212 267 13 98.....	www.tudoksad.org.tr
Türkiye İş Makinaları Distribütörleri ve İmalatçıları Birliği (İMDER).....	0216 477 70 77.....	www.imder.org.tr
Türk Tarım Alet ve Makineleri İmalatçıları Birliği (TARMAKBİR).....	0312 419 37 94.....	www.tarmakbir.org
Türkiye Unlu Mamul Makine Üreticileri Birliği (TUMMAB).....	0224 360 62 91.....	

DÜZENLİ BAĞIŞLARINIZLA DARÜŞŞAFAKALI ÇOCUKLAR EĞİTİMLE ÜLKEMİZİN GURURU OLUR

Az çok demeden siz de
düzenli bağışçımız olun,
eğitimle çocuklarımızın
parlak bir geleceği olsun.

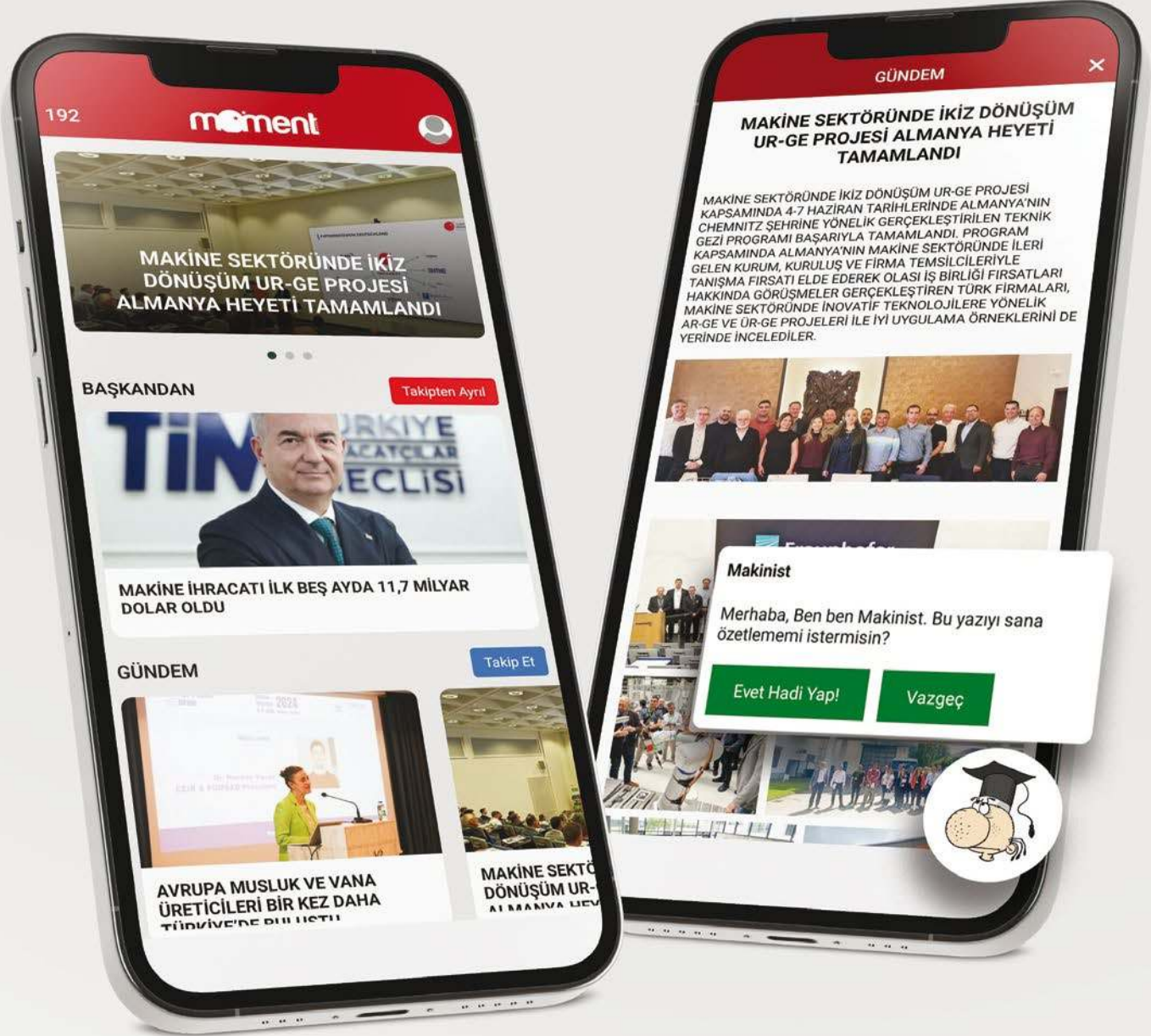
Darüşşafaka
1863
CEMİYET

#EğitimleOlur

darussafaka.org

0212 276 6714

MOMENT EXPO MOBİL UYGULAMASI YENİLENDİ. GOOGLE PLAY İLE APP STORE'DA.

**TÜRKİYE'NİN
MAKİNECİLERİ**

"Dünya Bizimle Çalışıyor"

- turkishmachinery.org
- [turkiyeninmakinecileritm](https://www.facebook.com/turkiyeninmakinecileritm)
- [tr_makineciler](https://www.instagram.com/tr_makineciler)
- [turkiyeninmakinecileri](https://www.youtube.com/turkiyeninmakinecileri)
- [turkiyeninmakinecileri](https://www.linkedin.com/company/turkiyeninmakinecileri)